

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

KAYSERİ ÂŞIKLIK GELENEĞİNDE AFŞİNLİ BİR ÂŞIK:
ÂŞIK GULFANİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Kasım Gökhan ARBAÇ

Niğde
Haziran, 2022

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

KAYSERİ ÂŞIKLIK GELENEĞİNDE AFŞİNLİ BİR ÂŞIK:
ÂŞIK GULFANİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Kasım Gökhan ARBAÇ

Danışman: Prof. Dr. Nedim BAKIRCI
Üye : Prof. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Namık Aslan

Niğde
Haziran, 2022

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **“KAYSERİ ÂŞIKLIK GELENEĞİNDE AFŞİNLİ BİR ÂŞIK: ÂŞIK GULFANİ”** başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiği ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 22/06/2022

Kasım Gökhan ARBAÇ

ÖN SÖZ

Âşıklık geleneği içerisinde geçmişten günümüze kadar birçok âşık yetişmiş olup bu âşıkların kimi saz çalarak şiirlerini icra ederken kimi de saz çalmadan şiirlerini icra etmektedirler. İşte bu saz çalarak şiirlerini icra eden âşıklardan biri de Afşinli Âşık Gulfani'dir.

“Kayseri Âşıklık Geleneği'nde Afşinli Bir Âşık: Âşık Gulfani” adlı çalışmada Âşık Gulfani'nin hayatı, âşıklığı ve şiirleri derlenerek bir araya getirilmiştir. Bu çalışmayla âşıklık geleneğinin bir halkası olan Âşık Gulfani'nin şiirlerinin kaybolması engellenerek geleneğin değerlendirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce gerekli ön hazırlıklar, alan taraması ve araştırmalar yapılmış olup elde edilen bilgiler Âşık Gulfani ile yapılan yüz yüze görüşmelerle şekillendirilmiştir.

Çalışmamız **Ön Söz, Giriş, Dört Bölüm, Sonuç, Kaynaklar ve Ekler** kısmından oluşmaktadır. **Giriş** kısmında âşık tarzı şiir geleneğinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile Kahramanmaraş ve Kayseri âşıklık gelenekleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Birinci Bölümde Âşık Gulfani'nin hayatı ve âşıklığı çeşitli alt başlıklarla ele alınarak detaylı bir şekilde incelenmiştir.

İkinci Bölümde Âşık Gulfani'nin şiirleri yapı yönünden ele alınarak şekil ve muhteva bakımından incelenmiştir. Şekil yapısı incelenirken ayak, kafiye, redif, ölçü, durak ve dil özellikleri gibi çeşitli başlıklara ayrılmıştır. Muhteva yapısı da eşitli alt başlıklar altında ele alınarak şiirlerden örnekler verilerek incelenmiştir.

Üçüncü Bölümde şiirlerinde yer alan söz sanatları ve bu söz sanatlarının hangi amaçla kullanıldığı üzerinde durulmuştur. Âşık Gulfani'nin şiirleri, söz sanatları bakımından oldukça zengindir.

Dördüncü Bölümde Âşık Gulfani'ye ait 195 şiire yer verilmiştir. Bu şiirler önce hece sayısına göre ayrılmış olup daha sonra şiirlerin 2 ve 4. dizelerindeki “ayak”a göre şiirler alfabetik sıraya göre sınıflandırılarak numaralandırılmıştır.

Sonuç kısmında çalışmada elde edilen neticeler özetlenmiştir. **Kaynaklar** kısmında çalışmanın hazırlanmasında yararlanılan kitap, dergi, makale, tez ve

elektronik kaynaklar alfabetik olarak sıralanmıştır. **Ekler** bölümünde de Âşık Gulfani'ye ait görsellere yer verilmiştir.

Bu konunun seçiminde ve çalışmanın gerçekleşmesinde bana her türlü konuda teşvik ve desteğini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Nedim Bakırcı'ya, hakkında araştırma yapmamda yardımlarını esirgemeyen değerli âşığımız Âşık Gulfani'ye ve gücünü her zaman arkamda hissettiğim eşim Çiğdem Arbaç'a çok teşekkür eder, şükranlarımı sunarım.

Kasım Gökhan ARBAÇ

Haziran, 2022

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAYSERİ ÂŞIKLIK GELENEĞİNDE AFŞINLI BİR ÂŞIK:
ÂŞIK GULFANI**

ARBAÇ, Kasım Gökhan
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nedim BAKIRCI
Haziran 2022, XIV + 289 sayfa

Türk milleti, dünya sahnesinde yer aldığı günden itibaren çok geniş coğrafyalara yayılarak devletler kurmuş bir millettir. Hâkim olduğu coğrafyalara kültür ve geleneğini de götüren Türkler bu coğrafyalarda sayısız eserler bırakmıştır. Geleneklerine sınıksız bağlı olan Türkler, bu geleneklerini asırlarca devam ettirmiştir. Nesilden nesile aktarılan bu geleneklerden biri de âşıklık geleneğidir.

Ozan-baksı geleneğinin devamı niteliğinde olan âşıklık geleneği, İslamiyet'in etkisiyle XVI. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkmıştır. Âşıklık geleneği, Türk kültüründe önemli bir yere sahiptir. Kendine özgü yapısı ve icrası olan bu gelenek asırlar boyunca deneyimlerle biçimlenerek günümüze kadar gelmiş ve günümüzde de devam ettirilmektedir. Âşıklık geleneğini yaşatan önemli illerden biri de Kayseri'dir. Pek çok âşık Kayseri âşıklık geleneğinde yetişmiştir.

“Kayseri Âşıklık Geleneğinde Afşinli Bir Âşık: Âşık Gulfani” adlı çalışmamızda âşık tarzı şiir geleneğini, Kayseri'de âşıklık geleneğini ve bu geleneği devam ettirenlerden biri olan Âşık Gulfani'nin hayatı, âşıklığı ve şiirlerini değerlendirmek; Türk milli kültür ve edebiyatına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Âşık, Âşıklık Geleneği, Âşık Gulfani, Kayseri

ABSTRACT
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**AN AFŞİN MINSTREL IN KAYSERİ MINSTRELSY TRADITION:
MINSTREL GULFANİ**

ARBAÇ, Kasım Gökhan
Department of Turkish Language and Literature
Supervisor : Prof. Dr. Nedim BAKIRCI
June 2022, XIV + 289 pages.

The Turkish nation is a nation that has established states by spreading over wide geographies since the day it took its place on the world stage. The Turks, who brought their culture and tradition to the geographies they dominated, left countless works in these geographies. The Turks, who are firmly attached to their traditions, have continued these traditions for centuries. One of these traditions handed down from generation to generation is the tradition of minstrelsy.

The tradition of minstrelsy, which is the continuation of the ozan-baksı tradition, started in the 16th century with the influence of Islam. It originated in Anatolia in the 19th century. The tradition of minstrelsy has an important place in Turkish culture. This tradition, which has its own unique structure and performance, has been shaped by experiences over the centuries and has survived to the present day. Kayseri is one of the important cities that keep the tradition of minstrelsy alive. Many minstrels were brought up in the tradition of minstrelsy in Kayseri.

In our study titled "A Minstrel in Kayseri's Minstrel Tradition: Minstrel Gulfani"; It is aimed to contribute to Turkish national culture and literature.

Keywords: Minstrel, Minstrelsy Tradition, Minstrel Gulfani, Kayseri

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	II
ÖZET	I
ABSTRACT.....	II
İÇİNDEKİLER	III
KISALTMALAR	XIV
GİRİŞ	1
ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİ VE GELENEĞİN.....	1
KAHRAMANMARAŞ İLE KAYSERİ'DEKİ DURUMU.....	1
A. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİ.....	1
B. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİNİN KAHRAMANMARAŞ'TAKİ DURUMU.....	3
C. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİNİN KAYSERİ'DEKİ DURUMU.....	5
BİRİNCİ BÖLÜM	9
ÂŞIK GULFANİ'NİN HAYATI VE ÂŞIKLIĞI	9
1.1. HAYATI.....	9
1.1.1. Memleketi.....	9
1.1.2. Soy, Babası ve Annesi	9
1.1.3. Doğumu	10
1.1.4. Kardeşleri.....	11
1.1.5. Eğitimi	11
1.1.6. Evliliği ve Çocukları.....	11
1.1.7. Mesleği	11
1.2. ÂŞIKLIĞI	12
1.2.1. Şairliğe Başlaması	12
1.2.2. Kullandığı Mahlaslar	12
1.2.3. Etkilendiği Âşıklar.....	12

1.2.4. Hakkında Yapılan Çalışmalar.....	13
İKİNCİ BÖLÜM.....	14
ÂŞIK GULFANİ’NİN ŞİİRLERİNİN ŞEKİL VE MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	14
2.1. ÂŞIK GULFANİ’NİN ŞİİRLERİNİN ŞEKİL ÖZELLİKLERİ	14
2.1.1. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinde Dörtlük Sayısı	14
2.1.2. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinde Ölçü ve Durak.....	14
2.1.3. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinin Kafiye Yapısı	18
2.1.3.1. Yarım Kafiye	19
2.1.3.2. Tam Kafiye	20
2.1.3.3. Zengin Kafiye	20
2.1.3.4. Mısra Başı Kafiye	21
2.1.4. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinde Ayaklar	23
2.1.4.1. Tek Ayak.....	23
2.1.4.2. Döner Ayak.....	25
2.1.5. Âşık Gulfani Şiirlerinin Dil Özellikleri	28
2.2. ÂŞIK GULFANİ’NİN ŞİİRLERİNDE İŞLEDİĞİ KONULAR.....	31
2.2.1. Dini Konular	31
2.2.1.1. Allah.....	31
2.2.1.2. Peygamberler	32
2.2.1.3. Cennet-Cehennem.....	33
2.2.1.4. Şeytan.....	34
2.2.1.5. Bayram.....	34
2.2.1.6. Dünyanın Faniliği	35
2.2.2. Aşk ve Sevgili.....	36
2.2.3. Milli ve Kahramanlık Konular	40
2.2.4. Ağıt	40
2.2.5. Gurbet ve Özlem.....	42

2.2.6. Dert, Keder	45
2.2.7. Sitem, Şikâyet.....	46
2.2.8. Övgü	51
2.2.9. Nasihat	52
2.2.10. Salgın.....	53
2.2.11. Tabiat	53
2.2.12. Yer Adları	56
2.2.13. Halk Kültürü	59
2.2.13.1. Atasözü ve Deyimler.....	59
2.2.13.2. Dua-Beddua	60
2.2.13.3. Hayvanlar	61
2.2.13.4. Renkler	63
2.2.13.5. Geçiş Dönemleri	66
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	69
ÂŞIK GULFANİ'NİN ŞİİRLERİNDE SÖZ SANATLARI.....	69
3.1. Benzetme (Teşbih).....	69
3.2. İstiare (Eğretileme)	72
3.3. Ad Aktarması.....	73
3.4. Telmih.....	74
3.5. Teşhis ve İntak.....	76
3.6. Mübalağa	78
3.7. Tenasüp.....	79
3.8. Tezat	79
3.9. Kinaye.....	80
3.10. Tecahül-i Ârif	80
3.11. İstifham.....	81
3.12. Nida	81

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	83
ÂŞIK GULFANİ'NİN ŞİİRLERİ.....	83
A. YEDİ HECELİ ŞİİRLER.....	83
1. Üzerime Kar Yağdı.....	83
2. Bizim Afşin Elinde	84
3. Gel Gayrı	85
4. Yıldızım	86
5. Ay Yüzlüm	87
6. Elbistan	88
7. Bilebilse	89
8. Böyle Sev.....	90
9. Günler Vay	91
10. Sarı Kız-1.....	92
B. SEKİZ HECELİ ŞİİRLER.....	93
11. Baba - 1.....	93
12. Bu Bayramda	94
13. Mehmet Ağa	95
14. Cumhuriyet	96
15. Aptal Dünya.....	97
16. Dünya.....	98
17. Vur Beni	99
18. Nerde	100
19. Eşe'nin Ağdı	101
20. Sabreyle	102
21. Giden Gidene	103
22. Senelere	104
23. Nereye.....	105

24. Bu mu Kaldı.....	106
25. Sallanı Sallanı.....	107
26. Dilber.....	108
27. Gayrı - 1.....	109
28. Virüs.....	110
29. Gözü Sürmeli.....	111
30. Sitem.....	112
31. Olmadı ki.....	113
32. Ötme Bülbül.....	114
33. Öyle mi.....	115
34. Yakar İçimi.....	116
35. Hayat.....	117
36. Deli Gönül.....	118
37. Garip.....	119
38. Çık Gel.....	120
39. Yok.....	121
40. Gönül - 1.....	122
41. Nere Gönül.....	123
42. Anam.....	124
43. Durnam.....	125
44. Hasret Kaldım.....	126
45. Sarı Saçlım.....	127
46. Gel Gurbanım.....	128
47. Şehitlerimiz.....	129
48. Görmedim.....	130
49. Yaz Sevdiğim.....	131
50. Giderim.....	132

51. Neler Çektim.....	133
52. O zaman.....	134
53. Dağladım Ben.....	135
54. Aldın Elimden.....	136
55. Sivrisinek.....	137
56. Oku	138
57. Hayatın.....	139
58. Kara Yağlık.....	140
59. Gittin.....	141
60. Bir Gün	142
61. Durnalar	143
62. Geçer.....	144
63. Çanakkale	145
64. Yeter	146
65. Kışı Vardır	147
66. Vay Gösterir	148
67. Düğün Elin (Çalınıyor Davul Zurna).....	149
68. Olsun da Gör.....	150
69. Kahramanmaraş	151
70. Gurbet - 1	152
71. Elaman Oldu	153
72. Yetmez Oldu.....	154
73. Vay Vay - 1.....	155
74. Gittin Oy Oy	156
75. Kimse Bilmez	157
76. Sevdamız	158
77. Zamandayız	159

C. ON BİR HECELİ ŞİİRLER..... 160

78. Valla.....	160
79. Baba - 2.....	161
80. Garip Başıma	162
81. Olma	163
82. Usta.....	164
83. Almanya.....	165
84. Bakışın Var ya	166
85. Tomarza	167
86. Kışı Var Bende	168
87. Bak Hele	169
88. Ağlama Ne Olur.....	170
89. Bana Ne	171
90. Gene.....	172
91. Nedense	173
92. Kırıkkale'ye	174
93. Dağlar Off.....	175
94. Yalancı.....	176
95. Benim Lügatim	177
96. Zamanı mıydı.....	178
97. Zamanı	179
98. Nankör İnsan.....	180
99. Gayrı - 2.....	181
100. Yarabbi	182
101. Vallahi	183
102. Yâr Değil mi ki	184
103. Âşık İmamî'ye Ağıt.....	185

104. Oğlum Seni Nerden Evereyim.....	186
105. Sarabildin mi.....	187
106. Ah Virüs	188
107. Gün Aştı Gitti	189
108. 2020 Vebası	190
109. Gerek Yok.....	191
110. Öyle Gel.....	192
111. Gelsene Gel Gel.....	193
112. Gel Gel.....	194
113. Naz Etmeden Gel.....	195
114. Oldu Gel	196
115. Güzel.....	197
116. Yâr Değil Değil	198
117. Gönül - 2.....	199
118. Vay Gönül.....	200
119. Barışmam.....	201
120. Hatice'm	202
121. Emine'm	203
122. Marmara Depremi.....	204
123. Binboğa Dağı.....	205
124. Evladım.....	206
125. Usandım.....	207
126. Uçmayacağım	208
127. Kurbanım	209
128. Cananım - 1	210
129. Cananım - 2	211
130. Ararım Neredesin	212

131. Çekmem mi Lazım	213
132. Efendim	214
133. Esmeyeceğim.....	215
134. Sevdığım.....	216
135. Bizim Eller.....	217
136. Öttürün Bakım	218
137. Gidelim	219
138. Hâllerim Benim	220
139. Kaderim	221
140. Beyim.....	222
141. Sökeci	223
142. Yanmış Gibiyim	224
143. Gülüm	225
144. Gurban Olduğum	226
145. Çekemiyorum	227
146. Özlemiyorum	228
147. Leyla Leyla	229
148. Düştüm.....	230
149. Yürüdüm.....	231
150. Hükümdar Olsan.....	232
151. Ben Sana Yanmışım	233
152. Şu Gönlümde	234
153. Gönül Dağıma.....	235
154. Para	236
155. Yârin Elinden.....	237
156. Bir Görsen.....	238
157. Avşar'ın	239

158. Ne Anlarsın.....	240
159. Dargınım Sana	241
160. Rast Geldim	242
161. Ağlıyor Gelin.....	243
162. Bizim Ellerin.....	244
163. Sebebi Sensin.....	245
164. Ne Dersin	246
165. Kendime Nasihat	247
166. Bu Âlem.....	248
167. Reva mı Gördün.....	249
168. Bulana Kadar	250
169. Dağlar	251
170. Yalan Çıktılar	252
171. Âşık Mahzunî Şerif'e.....	253
172. Emanetim mi Var.....	254
173. Yazar mısın Yâr	255
174. Kader	256
175. Geceler.....	257
176. Kâmil Er	258
177. Tüttükçe Tüter	259
178. Bellidir	260
179. Ne Bilir	261
180. İstiyor.....	262
181. Fukara	263
182. Çiftçi Gardaş.....	264
183. Gardaş	265
184. Gurbet - 2.....	266

185. Bayram Et	267
186. Kâmil Abalıoğlu	268
187. Olur mu.....	269
188. Bizim Eller Göründü	270
189. Aklıma Düştü.....	271
190. Vay Vay - 2.....	272
191. Memlekette Yemlik	273
192. Vayy.....	274
193. Yâr Olmaz.....	275
194. Sarı Kız - 2.....	276
195. Vefasız	277
SONUÇ.....	278
KAYNAKLAR	280
ELEKTRONİK KAYNAKLAR.....	283
EKLER.....	284
ÖZ GEÇMİŞ.....	289

KISALTMALAR

C.	: Cilt
Hz.	: Hazreti
MESAM	: Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği
MKE	: Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi
MÖ	: Milattan önce
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

GİRİŞ

ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİ VE GELENEĞİN

KAHRAMANMARAŞ İLE KAYSERİ'DEKİ DURUMU

A. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİ

Tarih boyunca geniş coğrafyalara yayılarak devletler kuran Türklerin, farklı inançların etkisiyle kültürlerinde ve sosyal gereksinimlerinde bazı değişiklikler meydana gelmiştir. İslamiyet öncesinde Hindistan ve Çin ülkelerinin; İslamiyet sonrası Müslüman İran-Arap ülkelerinin kültürlerinden etkilenmiş olsalar da kendi öz kültürünü de sürdürmeyi başaran Türkler, zengin bir kültür yapısına sahiptirler. “Türk milletinin bu karışık ve dağınık tarihi içinde ilk günden bugüne daima gelişen, fakat özünü değiştirmeyen ortak milli geleneğe bağlı bir edebiyatları vardır” (Günay 2018: 35).

Âşık tarzı şiir geleneği, Türklerin milli geleneğine bağlı ortak edebiyatın bir türü olup kökeni Orta Asya'ya dayanmaktadır. “Âşıklık geleneği yüzyılların deneyimlerinden süzülerek biçimlenmiş, belirli kuralları olan, şiirin kalıcı ve etkileyici özelliğinden yararlanarak kuşaktan kuşağa aktarılan bir değerler bütünüdür” (Artun 2008: 8).

“Âşık edebiyatı dediğimiz zaman, sadece, XVI. – XX., hatta XVII – XX. asırlar esnasında Anadolu'da yetişen ve oldukça mebzûl eserleri ve edebî an'aneleri zamanımıza kadar devam edip gelen saz şairlerine bir şiir tarzını kasdetmekteyiz”(Köprülü 1999: 178).

Âşık tarzı şiir, İslamiyet'in etkisiyle 16. yüzyılda Anadolu'da ozan-baksı geleneğinin dönüşüme uğrayarak vücut bulmuş hâlidir. “Âşık edebiyatı, ozan-baksı edebiyatı geleneğinin İslamiyet'ten sonra tasavvufi düşünce ve Osmanlı yaşama biçimi ve kabulleriyle birleşmesinden doğmuştur”(Artun 2001: 29).

İslamiyet'ten sonra kopuz eşliğinde şiirler söyleyen ozanlar belirli bir süre varlığını sürdürse de yerleşik yaşamın etkisiyle yerini saz çalan âşıklara bırakmıştır. “Göçerlikten yerleşik hayata geçerek yeni bir toplum düzeninin kurulması, şehir ve kasabaların büyük ölçüde oluşumu, destan anlatıcısı ozanın yerine âşık tipinin geçmesini hazırlayan en önemli etkindir”(Yılmaz 2011: 3).

Şaman, kam, ozan, baksı olarak adlandırılan kişiler, şiir söylemenin yanı sıra, “mensubu bulundukları toplulukta hekimlik, musikişinaslık, sihirbazlık ve rakkaslık gibi ”(Sakaoğlu 2014: 25) mesleklerle de uğraşmışlardır. Bu özelliklerinden dolayı toplum tarafından değer verilip saygı duyulan sanatkârlardı. İlerleyen süreçte birden fazla özellik barındıran ozan-baksı tipinden sadece saz çalıp doğaçlama şiirler söyleyen âşık tipine geçilmiştir. “Âşık, halk arasında, umûmiyetle sazşâirlerine verilen bir isimdir” (Köprülü 1999: 167-168).

“Âşık şiiri, sözlü kültür ortamında ortaya çıkan bir gelenektir. Âşıklık geleneği tekke edebiyatı ve ozan-baksı geleneğiyle beslenmiş olmakla beraber, kendine özgü bir icra töresi olan bağımsız bir edebiyattır”(Artun 2001: 34).

Âşık tarzı geleneğin temsilcisi olan âşıklar; saz çalma, hazırlıksız/doğaçlama şiirler söyleme, diğer âşıklarla söyleşebilme özelliklerinden hepsine ya da bu özelliklerin bir kısmına sahip olan kişilerdir. “ Bu gelenek içerisinde âşıkların ‘rüya görme’, ‘bade içme’, ‘mahlas alma’, ‘saz çalma’ ve ‘çıraklık eğitimi’ gibi aşamalardan geçmesi gerekir” (Çapraz 2005: 13).

Kalkan (1991: 16)’a göre âşıklar yeni bir şair tipidir. Ona göre âşıklar, “ ataları ozanlar gibi çalıp-çağırın sazlı şairler olmalarına rağmen; halk şiirine yeni biçimler sokmuşlar, birtakım kurallar ve disiplinler getirmiş” şairlerdir.

Âşıklar, içinde bulunduğu toplumdan ayrı düşünülemez, şiirlerinde kendi duygu, düşünce ve yaşantılarıyla birlikte içinde bulundukları toplumun kültür ve geleneklerini de aktarırlar. “Âşık edebiyatı bireysel bir edebiyat olduğu kadar bir gelenek edebiyatıdır. Bu edebiyatın temsilcileri mensup oldukları geleneğin kurallarına değer vermekte ve bu kurallara titizlikle uymaktadırlar”(Günay 2018: 42).

Âşıklar; aşk, sevgi, gurbet, özlem gibi bireysel konuların yanı sıra yaşamla ilgili konularda insanlara öğütler vererek vatan sevgisi, kahramanlık, iyilik ve güzellik duygularını telkin ederler.

Âşıklık geleneği içerisinde âşıklar, genellikle usta-çırak ilişkisiyle yetişirler. “Âşık bir aktarmacıdır, önce gelenekte usta malı diye adlandırılan usta âşıkların ürünlerini söyler”(Artun 2001: 35).

“Âşıklık geleneği yalnızca çalıp-söylemeye dayalı bir icraat değildir. Mutlaka bir usta yanında öğrenilmesi gerekir” (Kalkan 1991: 32).

Âşıklar, doğaçlama bir şekilde şiirler söyleyebildikleri gibi daha önceden de şiirlerini düzenleyebilirler. Âşıklar, şiirlerini saz eşliğinde belli bir ezgi ve ayakla icra ederler. “Saz, aşığa düşünme payı veren, ilhamı geliştiren bir âlet olup âşık ve saz birlikte akla gelir” (Durbilmez 2008: 80).

Âşıklık geleneği, 16. yüzyılda ortaya çıkmış olsa da oluşumunu 17. yüzyılda tamamlamıştır. “17. yüzyıl, “Türk Âşık Edebiyatı” alanında bir zirvedir. Karaca Oğlan’dan Âşık Ömer’e, Gevheri’den Kayıkçı Kul Mustafa’ya kadar, şiirimizin tepelerinde dolaşan nice gönül eri, bu yüzyılın suyunu içmiş, havasını teneffüs etmiştir” (Sakaoğlu 2014: 374).

Âşıklık geleneği ve âşıklık yüzyıllara göre farklılıklar gösterse de 21. yüzyıla kadar varlığını sürdürmüştür. Dönemin sosyal ve siyasi durumu, geleneğin gelişimini etkilemiş olup 17 ve 19. yüzyıllar âşıklık geleneğin en verimli olduğu dönemler olarak kabul edilmektedir. “21. yüzyılda had safhaya çıkan teknolojinin gelişimi, kente ve yurtdışına göç, medya ve internet kullanımı gibi hususlar geleneği yeni bir şekil almaya zorlamıştır”(Çelikten 2019: 32).

Sosyal medya; iletişim kurma, yetenek sergileme, sanat icra etme ve ticari faaliyetlerde bulunma gibi pek çok alanda kullanılan bir platformdur. Sosyal medya aracılığıyla yurt içi ve yurt dışında çok sayıda insana kısa sürede ulaşılabilir. Gelecekte de sosyal medya ile teknolojik gelişmelerin, âşıklık geleneğinin sürdürülüp gelişmesinde etkili olacağı görülmektedir.

B. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİNİN KAHRAMANMARAŞ’TAKİ DURUMU

Tarih boyunca farklı medeniyetlerin yerleşim merkezlerinden biri olan Kahramanmaraş, Türk edebiyatının her döneminde pek çok âşık ve şair yetiştirmiştir. Kalem şuarasının önemli isimlerinden Abdurrahim Karakoç, Bahattin Karakoç ve Cahit Zarifoğlu kendi dönemlerinde ve sonraki dönemlerde çok sayıda kişiye ilham kaynağı olmuş Kahramanmaraşlı şairlerimizdir. “Halk şiirinin kalem şuarâsından olan ve çağdaşı pek çok şairi etkileyen Abdurrahim Karakoç, özellikle Cumhuriyet Dönemi edebiyatının en güçlü şairidir” (Ulu 2013: 9).

Kahramanmaraş âşıklık geleneğinin temsilcileri Derdiçok, Kul Ahmet, Âşık Mahrumî, Âşık Mahzunî Şerif gibi pek çok âşık, yaşadıkları dönemde halkın sesi olmuşlardır. 20. yüzyılın en önemli âşıklarından biri olan Âşık Mahzunî Şerif,

türküleriyle halkın duygularına tercüman olmuştur. Halk tarafından çok beğenilen eserleri kimi sanatçılar tarafından seslendirilmiş, günümüzdeki müzik anlayışıyla da seslendirilmektedir.

“Kahramanmaraş, halk şiiri ve âşıklık geleneğinin güçlü ve canlı bir şekilde yaşadığı mümbit bir şehirdir.”(Ulu 2013: 8). Âşıklık geleneğinin canlılığını koruması amacıyla başta yerel yönetimler olmak üzere dernek ve vakıflar aracılığıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. “Kahramanmaraş- Afşin yöresinde dernekler, kimde yetenek var kimler sanat yapıyor, kimler şiir yazıyor bunları gün yüzüne çıkartmak ve tanıtmak amaçlı kurulmuştur. Geleneğin devam ettirilebilmesi için de Afşin yöresindeki âşıkların genelde icra ettikleri ortamlar derneklerdir” (Taşçı 2020: 93).

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi’nin 17-19 Eylül 2021 yılında düzenlemiş olduğu “I. Uluslararası Karacaoğlan Âşıklar ve Ozanlar Festivali”ne (URL-3) yurt içi ve yurt dışından çok sayıda âşık katılarak geleneğin canlı bir şekilde sürdürülmesi sağlanmıştır.

Kahramanmaraş âşıklık geleneği, ilçelerde de canlı bir şekilde sürdürülmektedir. Âşık Gulfani’nin de doğum yeri olan Afşin, Kahramanmaraş âşıklık geleneği açısından son derece önemli bir ilçedir.

“Kahramanmaraş- Afşin yöresinde ise kültürün aktarılabilmesi için aynı zaman da geleneğin devam ettirilebilmesi için dernekler kurulmuş düzenlenen festivallerle, şenliklerle aktarmaya çalışmışlardır. Bu bağlamda yörede Âşıklık geleneği hâlen devam etmektedir” (Taşçı 2020: 94).

Günümüze kadar pek çok âşık Afşin âşıklık geleneğinden yetişmiş olup Boyunduruk (2019: 8-9) çalışmasında yer verdiği Afşinli âşıklar şu şekildedir:

Âşık Mahzunî Şerif, Âşık Gulfani, Derdiçok, Âşık Mahrumî, Erbabı, Ahrazoğlu, Âşık Aliyar, Âşık Emekçi, Âşık Pınarî, Âşık Perişan, Dostali, Âşık Kul Hamit Koca, Âşık Penahi, Ağcaşarlı Mihmanî, Hacı Bektaş Tat, Âşık Yener, Âşık Kul Hasan, Âşık Meçulî, Aladeli, Hüseyin Polat, Genç Ozan, Âşık İrfanî, Dirgenoğlu, İsmail İpek, Âşık Meşgulî, Âşık Melûlî, Hafız Rahmi, Fidanî, Âşık Erfani, Seydi Kalender ve Âşık Vicdanî.

C. ÂŞIK TARZI ŞİİR GELENEĞİNİN KAYSERİ'DEKİ DURUMU

Kayseri, coğrafi konumu ve ticari faaliyetlerinden dolayı İç Anadolu'nun önemli merkezlerinden biridir. Bu özelliklerinden dolayı çevre illerden göç alan Kayseri, farklı kültürlerin bir arada yaşamasıyla kültürel zenginlik kazanmıştır. Kültürel zenginlik, âşıklık geleneğinin devam etmesinde de önem arz etmektedir. Farklı kültürlerle sahip âşıklar; vakıf, dernek, kahvehane, düğün, şenlik gibi icra ortamlarında bir araya gelerek âşıklık geleneğini yaşatmaktadırlar.

“Kayseri yöresinde sözlü geleneğe dair birçok unsurla karşılaşmak mümkündür. Bu unsurlar arasında ‘âşıklık geleneği’ önemli bir yere sahiptir. Gelenek içerisinde yaratılan âşık şiiri toplumsal bir ayna görevini de üstlenmektedir” (Kuralay 2020: 193).

Kayseri, hemen her dönem âşıklık geleneğine temsilciler yetiştirmiş, âşık edebiyatının gelişmesinde önemli bir şehirdir. “Özellikle XIX. yüzyılda Kayseri, âşıklar için verimli bir coğrafya olmuştur. Halk şiirinin önemli isimlerinden Seyranî, Molulu Revaî, Gülşanî, Sıdkî, Şeyhî, Hilmî, Vahdetî, Himmetî, Âşık Derviş Osman, Mehmet Şükrü Efendi gibi âşıklar bu yüzyılda yetişmişlerdir”(Yılmaz 2011: 5).

“Kayseri’deki musiki hayatının Cumhuriyet dönemi öncesi kaynağını âşıklar ve ozanlar oluşturmaktadır. Şehrin halk müziği yaşamında ön sırada olan bu kişiler gerek bireysel gerekse toplu faaliyetlerde ürünlerini sergilemişler ve bu ürünlerin sözlü kültür ortamlarında kulaktan kulağa yayılmasını sağlamışlardır”(Aksoy 2021: 28).

Kayseri, âşıklık geleneğinin canlı bir şekilde yaşatıldığı önemli şehirlerden biridir. Avşar soyuna mensup Türkmenler geleneğin sürdürülmesinde önem arz etmektedirler. “Türkiye’ye mâl olmuş birçok âşığın yetiştiği Kayseri’nin özellikle Sarız, Pınarbaşı ve Tomarza ilçelerinde yaşayan Afşar Türkmenleri arasında âşıklık geleneği son derece gelişmiştir ve yaygındır” (Koçak 2012: iii).

Âşıklık geleneğinin oluşumu ve sürdürülmesinde vakıfların, derneklerin ve kahvehanelerin önemi büyüktür. “Tarihsel seyri açısından âşıklık geleneğinin en önemli icra merkezleri kahvehanelerdi. Bu kahvehanelerde yapılan âşık fasılları, geleneğin devamını sağlayan bir işleve sahipti” (Çapraz 2005: 14).

Çobanoğlu âşık tarzı şiir geleneğinin oluşumunu “16. yüzyıl ortalarından itibaren ortaya çıkıp yaygınlaşan bir Türk-Müslüman kurumu olan kahvehanelerde

teşekkül etmiş bir gelenektir”(Çobanoğlu 2007: 13) şeklinde ifade ederken; Durbilmez, ozanlıktan âşık tarzına geçişte tekke-kışla-kahvehane yakınlaşmasının etkili olduğunu belirtmiştir (Durbilmez 2008: 17).

Kayseri Âşıklar Kahvesi “Kayseri ve civar yörelerdeki âşıkların buluşma yeri olmuş, yeni nesillerin âşıklık ve halk müziği yolunda yetişmelerini sağlamış”(İstanbullu 2018: 22) bir mekân olarak faaliyet göstermiştir. Kayseri’nin köy ve kasabaları ile çevre illerden âşıkların ziyaret ettiği “Kayseri Âşık Meydanî Kültür ve Sanat Vakfı” 1992 yılından itibaren âşıklık kültürüne ait ürünlerin icra edildiği bir mekândır.

Âşıkların sanatlarını icra edebilecekleri ortamların oluşturulması geleneğin sürdürülmesinde önemlidir. Kayseri’nin ilçe ve mahallelerinde düzenlenen şenlikler, âşıklık geleneğinin yaşatılmasında büyük önem arz etmektedir. Pınarbaşı ilçesinin Dadaloğlu Mahallesi’nde düzenlenen “Dadaloğlu Geleneksel Kültür ve Sanat Şenliği”, Develi ilçesinde düzenlenen “Uluslararası Âşık Seyrani Kültür ve Sanat Şenlikleri” gibi uluslararası etkinliklere tüm yurttan ve yurtdışından âşıklar ile âşıklık geleneğine ilgi duyan vatandaşlar katılmaktadırlar.

Kayseri âşıklık geleneği ve Kayserili âşıklar hakkında yapılan çalışmalar, geleneğin gelecek nesillere aktarılmasını sağlarken âşıkların ve eserlerin kayıt altına alınması bakımından son derece önem arz etmektedir. Koçak (2012: 21-80)’ın, çalışmasında yer verdiği geçmişten günümüze Kayseri ilinde yetişen âşık tarzı Türk şiirinin 163 temsilcisi şu şekildedir:

“Abdullah Karagöz (Karagöz), Abdullah Kul (Kurt Musa Oğlu), Abdullah Satoğlu, Abdurrahman (Aslanoğlu), Abdulkadir Temizyürek, Abdünnafi, Abdüssamet Naci Özsan, Âbid, Adnan Türközü (Âşık Harbî), Ahmed, Ahmet Çalışkan, Ahmet Kıvıncı, Ahmet Sukut (Âşık Zavallı), Ali Afkar Kırbıyık, Ali Baş (Ozan Sezini), Ali Bey, Ali Celaleddin, Ali Demirpençe (Mazlum Berrakî), Ali Dünder, Al Gökalt (Bilgiç Dede), Ali Kırbıyık, Ali Şahin (Derdiderya), Ârif (Himmetî), Arslan Paşa Oğlu, Âşık Ahmet, Âşık Ali (Kul Şeyh Ali), Âşık Ali (Yeğen Ali), Âşık Ali, Âşık Ali, Âşık Ali, Âşık Ali, Âşık Ali Çatak, Âşık Battal, Âşık Cafer Tan, Âşık Derviş Osman, Âşık Fâzıl, Âşık Güllü, Âşık Halil, Âşık Hamza, Âşık Hatice, Âşık İsmail, Âşık Kadir, Âşık Kemalî (Hacı Bebek), Âşık Meidne,

Âşık Murtaza, Âşık Murtaza, Âşık Omar (Ömer), Âşık Osman, Âşık Süleyman, Âşık Veli, Âşık Zarif, Âşıkî, Avşarî, Ayşe Feyzioğlu, Aziz, Azmi Bekir, Behçet Kemal Çağlar, Bekir Sıdkı Sayar, Bey Oğlu (Çerkez Bey), Cafer Tan, Cingözoğlu Seyid Osman, Deli Aziz, Deli Boran, Derviş Yücel, Dilaver Pekcan (Şifâî), Durdu Demirel (Avşar Ozan), Dülger Muharrem Usta, Efendi Aydın (Kul Efendi), Emir Ali, Erdal Özkan (Avşaroğlu), Erkiletli Âşık Hasan, Esmer Hatun (Şerife Soykan), Fakirî, Firâkî, Garip Molla, Gedaî, Gülşanî, Habip Karaaslan, Hacı Ahmet (Ceyşi), Hâdî, Hadi Sarpyalçın (Âşık Hadi), Halîl, Halim Kâmil Teoman, Halit Bey, Hasan Ağa (Kader), Hasan Âşık (Gıyabî), Hasan Baba, Hasan Tekin, Hatun Özberk (Hatunî), Hilmi, Hürüoğlu Âşık Abdurrahman, Hüseyin (Âşık Hüssüyün), Hüznî, İbrahim (Âşık İbiş), İbrahim Hakkı Efendi, İbrahim Sever, İdris Eroğlu (Meydanî), İlbendi, Kadirî, Kârârî, Kemal A. Şen (Cesurî), Koyun Abdal, Kul Ahmet, Kul Fakir (Molla Hüseyin), Kul Haydar, Kul Mahmut, Kul Mehmet, Kul Mustafa, Mahcûbi Baba, Mahmut İlgöz (Dermanî), Mehmed Selim Karaca (Tavlusunlu Hicranî), Mehmet (Âşık Kâşif), Mehmet Ali Işık (Âşık Işık), Mehmet Ateşoğlu, Mehmet Kurnaz, Mehmet Mutlu, Mehmet Türk, Memiş (Sıtkı), Muhaddiszade Hacı Bey, Muharrem Çam, Mustafa Akbaş (Âşık Gurbetî), Mustafa Altınkaynak (Âşık Mustafa), Mustafa Danacı (Kul Mustafa), Mustafa Kılıçer (Garip Mustafa), Mustafa Necati Karaer, Mustafa Önder (Gözübenli), Muttalip Ünal, Mükremin Kayabalı, Nazmi Haskilit, Niyazi Kılıç (Divane), Osman Akkaya (Âşık Sefili), Osman Er Avşar, Osman Güner (Karadeli), Ömer Alacakaya (Yanık Umman), Ömer Albayrak, Ömer Güven (Tomarzalî Âşık Ömer), Recep Çalkaner, Revaî, Rüşdî, Sabri Topçu (Fezaî), Sadıka Ana, Sadi Değer (Hasretî), Sailoğlu, Seyit Ali Bayrak (Temeli), Seyit Berber (Molla Seyid), Seyranî, Süleyman Kekeç, Süleyman Orhan (Garip), Şâzî, Şevki Çobanoğlu, Şevki, Taşçı Osman Ağa, Tufan Doğan, Turan Nesimi Küçükustaoğlu (Detayî), Üçgöz Oğlu, Yekta Yıldız (Bünyanî), Yunus, Yusuf, Zeki Salih Çelebi, Zeki Yıldırım (Mahrumî), Zevâlî, Zühdi (Koçak 2012: 21-188).

Sonuç olarak Kayseri, zengin kültürel yapısıyla geçmişten günümüze âşıklık geleneğinin canlılığını korumasını sağlamış bir şehirdir. Âşık Seyrani, Cingözoğlu

Seyid Osman, Molulu Âşık Revaî, Erkiletli Âşık Hasan, Âşık Meydanî, Habip Karaaslan, İsmail Karşlıoğlu, Mazlum Berrakî, G        li Âşık Mahrumî gibi pek çok ozan ve   şık yetiştirerek   şıklık geleneğine kazandırmıştır. Günümüzde de geleneğin sürdürülmesi ve gelecek nesillere taşınması için âşıkların sanatlarını icra edebilecekleri dernek, vakıf, âşıklar kahvehanesi, d     n,   enlik ve festivaller düzenlenmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÂŞIK GULFANI'NİN HAYATI VE ÂŞIKLIĞI

1.1. HAYATI

1.1.1. Memleketi

Âşık Gulfani, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Ördök köyünde doğmuştur. Kahramanmaraş'ın on bir ilçesinden biri olan Afşin tarihi süreçte pek çok uygarlığın yerleşim yeri olmuştur. “Afşin, MÖ 4000 yıllarında Hititler tarafından kurulan bir şehirdir” (Taşçı 2020: 24). “Afşin'in en eski adının Arabissos daha sonraları Efsus ve Yarpuz olduğu görülmektedir. Afşin ismi Selçuklu hükümdarı Alparslan'ın komutanlarından Afşinbey'in hatırasına atfen 1944 yılında verilmiştir. Afşin 1944 yılında ilçe statüsü kazanıp bu tarihten 'Afşin' adı kullanılmaktadır” (Boyunduruk 2019: 3).

Afşin, âşıklık geleneğinin devam ettirildiği bölgelerden biri olup Âşık Mahzunî Şerif gibi çok değerli âşıklar yetiştirmiştir. Âşık Gulfani de bu kültürden etkilenmiş olup küçük yaşlarda âşıklığa ilgi duymuştur.

1.1.2. Soyu, Babası ve Annesi

Âşık Gulfani, aslen soylarının Kayseri ili Pınarbaşı ilçesine bağlı Alagazi köyünde yaşayan Karaşeyhli (Karaşihli) Avşarlarından geldiğini, atalarının Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinden Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine göç ettiğini ifade etmiştir.

Oğuzların yirmi dört boyundan birisi olan Avşarlar, Orta Asya'dan göç edip Anadolu ve çeşitli bölgelere yerleşerek uzun süre göçebe bir yaşam sürmüşlerdir. “Avşarlar XI. yüzyıldan itibaren mühim roller oynamak sureti ile adlarını zamanımıza kadar yaşatmış biricik Oğuz boyudur”(Sümer 1972: 260).

Avşar/Afşar adı, Oğuz boylarından Avşar Han'dan gelmektedir. “Avşar, Türkmenlerin/Oğuzların atası olan Oğuz Kağan'ın Bozoklardan olan oğlu Yıldız Han'ın büyük oğludur. Avşarların tarihte ilk yurtları, Orta Asya ve çevresi olarak bilinir”(Kekeç 2018: 13). “Avşarlar Boz-Ok kolunun en büyük ve en kuvvetli boyu olarak görülmektedir” (Sümer 1972: 265).

Ögel, çalışmasında Avşar sözünün manasını Reşideddin ve Ebülğazi Bahadır Han'dan şu şekilde aktarmıştır. “Reşideddin'e göre Avşar sözünün manası, 'çevik ve

vahşi hayvan avına hevesli’ demektir. Ebûlgazi Bahadır Han ise bu boy adını, ‘işini çabuk işleyen, yapan’ anlamı ile izah etmektedir”(Ögel 1989: 338).

Avşarlar göçebe yaşam tarzını benimsemişlerdir. “Diğer Türkmen oymakları gibi Avşarlar da uzun süre göçebe olarak yaşadılar. Avşarlar göçebeliğe öylesine alışmışlar, onunla öylesine bütünleşmişlerdir ki 19. yüzyılın sonlarına kadar konar-göçerliği bırakamamışlardır”(Özdemir 1985: 15).

“Çukurova, Toroslar, Binboğa, Uzun Yayla ve Zamantı kıyıları havalisinde göçebe olarak yaşayan Anadolu’daki son Avşarlar, 1865’te Kayseri’nin Pınarbaşı, Tomarza ve Sarız ilçelerine ve bunlara bağlı yetmiş aşkın köye iskân edilmişlerdir” (Boyraz 2007: 3).

“XVII. yüzyılda Avşarlar çok defa Recebli Afşarı adı ile de tanınmışlardır. Bu Avşarların daha XVI. yüzyılın ikinci yarısında Kayseri’nin doğusunda Zamantı Çayı boylarına yaylaya çıktıkları biliniyor”(Sümer 1972: 274).

Kekeç, Avşarların Anadolu’da yaşadıkları illeri şu şekilde vermiştir. “Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye, Adana, Burdur, Karaman başta olmak üzere diğer illerimizde de yaşamaktadırlar”(Kekeç 2018: 14).

Âşık Gulfani’nin mensup olduğu Karaşeyhli Avşarları da, Kayseri’nin Pınarbaşı ilçesine ait pek çok köy ve mahallede yaşamaktadırlar. “Kayseri’nin Pınarbaşı ilçesi Han, Gültepe, Kaman, Şabanlı, Alagazili, Arslanbeyli, Cinliyurt köyleri bu obadandır”(URL-5) .

Âşık Gulfani’nin babası Durmuş Karakuş, 1942 yılında Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesine bağlı Ördek köyünde doğmuştur. Önceleri çiftlikle uğraşan baba, daha sonra özel kurumlarda çalışarak SSK’dan emekli olmuştur. Annesi Güllü Karakuş ev hanımıdır. Âşık Gulfani’nin anne ve babası hâlen Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesinde ikamet etmektedirler.

1.1.3. Doğumu

Âşık Gulfani, Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesine bağlı Ördek köyünde 10.04.1962 tarihinde doğmuştur. Âşık Gulfani’nin asıl ismi Emri Karakuş olup bu ismi kendisine dedesi Hüseyin Karakuş vermiştir. Âşık Gulfani’nin Ördek köyünde dünyaya geldiği ev; tek katlı, bahçeli köy evidir. Bu ev günümüzde Âşık Gulfani’nin amcaları tarafından kullanılmaktadır.

1.1.4. Kardeşleri

Âşık Gulfani, Durmuş-Güllü Karakuş çiftinin yedi çocuğundan en büyüğüdür. Âşık Gulfani'nin dört erkek ve iki kız kardeşi vardır. Kız kardeşlerinin isimleri Saadet ve Fındık; erkek kardeşlerinin isimleri Yusuf, Sezai, Yılmaz ve Turgay'dır.

1.1.5. Eğitimi

Âşık Gulfani, ilkokulu dördüncü sınıfa kadar doğduğu köyde bulunan Ördek Köyü İlkokulunda okumuştur. Ailesinin maddi sıkıntıları nedeniyle Ördek köyünden Afşin ilçe merkezine taşınan âşığımız, ilkokulun kalan kısmını Afşin ilçesinde bulunan Atatürk İlkokulunda okuyarak ilkokul diplomasını almıştır. Âşık Gulfani, ekonomik sebeplerden dolayı ilkokuldan sonra eğitimine devam edememiştir.

1.1.6. Evliliği ve Çocukları

Âşık Gulfani, 1982 yılında Teslime Karakuş ile evlenmiş olup bu evlilikten iki erkek ve iki kız olmak üzere toplam dört çocuğu olmuştur. Âşık Gulfani, çocuklarına İsa, İhsan, Zehra ve Güllü isimlerini vermiştir. Çocuklarının hepsini evlendiren Âşık Gulfani'nin yedi torunu vardır.

1.1.7. Mesleği

Ekonomik nedenlerden dolayı eğitimini devam ettiremeyen Âşık Gulfani, küçük yaşlardan itibaren çalışma hayatına atılmıştır. Çocukluk yıllarında Afşin ilçesinde bulunan küçük esnafların yanında çıraklık yapmış, gençlik yıllarında ise bulunduğu ilçeden ayrılp uzun yıllar gurbette çalışmaya başlamıştır.

Gurbet yıllarının başında Mersin'in Tarsus ilçesinde bulunan fırın ve lokantalarda çalışmaya başlayan Âşık Gulfani, bir yandan da çeşitli mekânlarda sahne alarak sanatını icra etmiştir. Tarsus'tan sonra Aydın'ın Söke ilçesi, Manisa'nın Akhisar ve Salihli ilçeleri, Bursa'nın Karacabey, Kemalpaşa ve Orhangazi ilçelerinin köy ve beldelerinde uzun süre tarım işçiliğiyle uğraşmıştır.

Evlendikten birkaç ay sonra 1983 yılında askerlik vazifesini yerine getirmek için İstanbul'a gidip 20 ay askerlik yaptıktan sonra 1985 yılında memleketi Afşin'e dönmüştür. Askerden dönen âşığımız, Afşin'de çay ocağı işletmeciliği ve özel sektörde işçilik yapmıştır. 1987 yılında Yozgat'ın Boğazlıyan ilçesine göç ederek burada tarım ve inşaat sektörlerinde çalışmaya başlayan âşığımız bir yandan da müzik işlerine devam etmiştir. Boğazlıyan'da yaklaşık on yıl kalan Âşık Gulfani, İç

Anadolu'nun birçok ilinde düğün organizasyonları ile festivallere katılarak kendini geniş kitlelere tanıtmaya fırsatı bulmuştur.

Boğazlıyan'da müzik ve kültürel faaliyetlerde kendini tanıtan Âşık Gulfani'nin ilk beş kaseti, yapımcı ve sanatçı olan Kırıkkaleli Kâmil Abaloğlu tarafından çıkarılmıştır. Kendisine duyduğu sevgi ve saygıyı belirtmek için “Kamil Abaloğlu'na”(182) adlı türküsünü yazmıştır. İlk kaseti olan “Bizim Ezgilerimiz”i 1994 yılında çıkarmıştır. Boğazlıyan'dan sonra ata yurdum dediği ve günümüzde ikamet ettiği Kayseri iline yerleşen âşığımız, burada müzik işleri ve kültürel faaliyetler yapmaya devam etmektedir. Sosyal medyayı da iyi kullanan Âşık Gulfani, kendine ait sosyal medya platformlarında müzik faaliyetlerine devam etmektedir. Âşığımızın; Usandım, Çalınıyor Davul Zurna(Düğün Elin), Bana Ne, Gönül Dağıma, Vay Gönül gibi eserleri çok tutulmuş olup kimi yerel sanatçılar tarafından seslendirilmiştir. Âşık Gulfani'nin diğer albümleri “Naz Etmeden Gel, Bizim Eller, Gurbet, Nereye, Gönül Dağıma” isimleriyle çıkarılmıştır.

1.2. ÂŞIKLIĞI

1.2.1. Şairliğe Başlaması

Âşıklık ve ozanlık geleneğinin etkin bir şekilde devam ettiği çevrede dünyaya gelen Âşık Gulfani, çocukluk yıllarında dinlediği halk hikâyelerinden etkilendiğini belirtmiştir. Bazı halk hikâyelerinin rüyalarına da girdiğini ifade eden âşığımız, çok küçük yaşlarda saz çalmayı kendi kendine öğrenmiş, ilk türküsünü de on yaşında bestelediğini ifade etmiştir. Âşık Gulfani, bütün şiirlerini hece ölçüsüyle yazmıştır.

1.2.2. Kullandığı Mahlaslar

Âşığıma, “fani kul” anlamına gelen “Gulfani” mahlasını Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı Kanlıkavak beldesinde yaşayan “Bazo Mehmet” lakaplı halk şairi Mehmet Ayar 1980 yılında vermiştir. Daha önce yazdığı şiirlerde mahlas kullanmadığını belirten âşığımız, bu tarihten itibaren “Gulfani” mahlasını kullanmaya başlamıştır.

1.2.3. Etkilendiği Âşıklar

Âşık Gulfani, çocukluk yıllarında kendisi gibi Afşin doğumlu olan Âşık Mahzunî Şerif'in türkülerinden çok etkilenmiş ve kendisi de türkü yazmaya başlamıştır. İlk türküsünü on yaşında yazan Âşık Gulfani, sonraki yıllarda ise saz

alarak türküler sylermesindeki ustalıktan dolayı Neşet Ertaş'tan etkilendiğini ifade etmiştir.

1.2.4. Hakkında Yapılan alışmalar

Âşık Gulfani hakkında herhangi bir kitap, dergi, tez veya makale çalışması yapılmamıştır. Yerel yayın yapan gazete ve televizyonlarda âşığımızla röportajlar yapılarak hayatı hakkında bazı bilgilere yer verilmiş, şiirlerinden bazıları şiir antolojilerinde paylaşılmıştır.

1. Bağlar'ın Yakın Dostu Âşık Gulfani (URL-1).

Âşık Gulfani'nin Kahramanmaraşlı araştırmacı Mehmet Bağlar ile yaptığı röportaj yer almaktadır. Burada âşığımız, hayatı hakkında bilgiler vermiş olup eserlerinden “Usandım, Bana Ne, Vay Gönöl, Yârin Elinden, Yâr Değil Değil, Gidelim, Sevdiğim” adlı şiirleri paylaşmıştır.

2. Kahramanmaraşlı âşıklar ve şairler (URL-2).

Âşık Gulfani'nin hayatı hakkında kısa bir bilgi paylaşan sitede bir de âşığın “Aptal Dünya” adlı şiirine yer verilmiştir.

3. Âşık Gulfani, Halil Demir'le Gönöl Bağ'na Konuk Oldu (URL-6).

Sosyal medya üzerinden canlı olarak yayınlanan programa konuk olan Âşık Gulfani, hayatı hakkında bilgiler vermiş olup türkülerinden bir kısmını seslendirmiştir.

4.Kılıçaslanlı Öğrenciler Çanakkale'yi Ozanlardan Dinledi (URL-7).

anakkale Zaferi'nin 101.yılı dolayısıyla Kayseri'deki Kılıçaslan Kültür Merkezinde yapılan etkinliğe katılan Âşık Gulfani türküler seslendirmiştir.

5. Aksoy (2021: 34), alışmasında Kayseri'de yaşayan ve düzenlenen etkinlik, şenlik ve yarışmalara katılan âşıklar hakkında bilgi verirken Âşık Gulfani'nin ismine de yer vermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

ÂŞIK GULFANİ’NİN ŞİİRLERİNİN ŞEKİL VE MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

2.1. ÂŞIK GULFANİ’NİN ŞİİRLERİNİN ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

Âşık Gulfani, âşık tarzı şiir geleneğinin şekil yapısını kullanmış olup şiirlerinin tamamını dördlükler halinde ve hece ölçüsüyle yazmıştır. Âşık Gulfani’nin şiirleri dördlük sayısı, ölçü, durak, kafiye, ayak ve dil özellikleri bakımından alt başlıklar hâlinde incelenmiştir.

2.1.1. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinde Dördlük Sayısı

Âşık Gulfani’nin toplam 195 şiiri incelenmiştir. Şiirlerini dördlükler hâlinde yazan Âşık Gulfani; 12, 52, 80, 94, 105, 145, 153 numaralı şiirlerinin nakaratlarını beyitlerle yazmıştır. Şiirlerinin dördlük sayısı şu şekildedir:

Üç dördlükten oluşan şiirler 101 adet

Dört dördlükten oluşan şiirler 11 adet

Beş dördlükten oluşan şiirler 35 adet

Altı dördlükten oluşan şiirler 45 adet

Yedi dördlükten oluşan şiirler 3 adet

Âşık Gulfani, şiirlerinin büyük çoğunluğunu üç dördlük hâlinde yazmıştır. Şiirlerin bir kısmı kafiye’nin her dördlük sonunda tekrarlanmasıyla altı dördlük hâlinde yazılmıştır.

2.1.2. Âşık Gulfani’nin Şiirlerinde Ölçü ve Durak

Türk şiirinin milli ölçüsü sayılan hece ölçüsü, halk şiirinde dizelerdeki hece sayısı eşitliğine dayanır. “Türk dilinin doğal ölçüsü hece ölçüsü (hece vezni)’dür. Eskiden vezn-i benân, hesâb-ı benân (heceler parmakla sayıldığı için parmak ölçüsü parmak hesabı denmiştir) adıyla anılırdı“(Dilçin 1983: 39).

Âşık Gulfani, şiirlerini 7, 8 ve 11’li hece ölçüleriyle yazmıştır. 7’li hece ölçüsüyle yazılan şiirler 10; 8’li hece ölçüsüyle yazılan şiirler 67; 11’li hece ölçüsüyle yazılan şiirler 118 adettir. Âşık Gulfani, şiirlerinde en çok 11’li hece ölçüsünü kullanmıştır. Hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerin büyük çoğunluğu “koşma” türünde olup bazı şiirleri anlatım ve dördlük sayısı bakımından semai, varsağı ve destan özelliği

göstermektedir. Âşığımız, yazmış olduğu bütün şiirlerinde “Gulfani” mahlas/tapşırmasını kullanmıştır.

“Hece ölçüsünde dizenin belli bölümlere ayrılmasına durgulanma, bu bölüm yerlerine de durak denir”(Dilçin 1983: 40). Hece ölçüsü kullanılarak yazılan şiirlerde ses kesimi olarak adlandırılan durak, şiirde ahengi sağlayan bir özellik olmasına rağmen her dördlükte bulunma zorunluluğu yoktur. Bir şiirin her dizesinde farklı duraklar kullanıldığında o dördlük duraksız kabul edilir. Durak hiçbir zaman bir sözcüğü bölerek yapılmaz. 7’li hece ölçüsüyle yazılan şiirlerin durakları 4+3 veya duraksız; 8’li ölçüde 4+4, 5+3 veya duraksız; 11’li ölçüde ise 6+5, 4+4+3 veya duraksızdır.

Yüce dağlar yol oldu 4+3:7

Diken çalı gül oldu 4+3:7

Aylar oldu yıl oldu 4+3:7

Çok özledim gel gayrı(3) 4+3:7

Nasıl kalbimi çaldı Duraksız

Benim aklımı aldı Duraksız

Gözlerim yolda kaldı 3+4:7

Neredesin ay yüzlüm(5) 4+3:7

Doğruların yazıldığı 4+4:8

Oyunların bozulduğu 4+4:8

Hep haklının ezildiği 4+4:8

Bitecek mi Mehmet Ağa(13) 4+4:8

Kırmızı yağlık elimde 5+3:8

Verdiğin silah belimde 5+3:8

Kırk şehit daha veririm 5+3:8

Aslan Mehmet’im yolunda(47) 5+3:8

Etrafa güzellik saçar Duraksız

Dostluklara kucak açar 4+4:8

Her şey okumaktan geçer Duraksız

Kitap oku ilim öğren(56) 4+4:8

Merhaba hemşerim selam gardaşım 6+5:11

Beni yad yabancı sanandan olma 6+5:11

Paylaşırım gel de ekmeğim aşım 6+5:11

Haram sofrasında yenenden olma(81) 6+5:11

Hasta edip yataklarda yatırsan 4+4+3:11

Hayatımı harcayıp da bitirsen 4+4+3:11

Kaybeyleyip ummanlarda yitirsem 4+4+3:11

Erinmem ararım seni bulurum.(147) Duraksız

Âşık Gulfani'nin şiirleri incelendiğinde ölçü (vezin) konusunda genel olarak başarılı olduğu görülmektedir. Bazı şiirlerinde ölçüyü tutturabilmek amacıyla ses türemesi, ses düşmesi ya da ek yutumu gibi ses olaylarına başvurduğu görülmektedir. Örnek olması amacıyla ses olaylarına başvurduğu mısralardan birkaçını aşağıda veriyoruz:

Özlemin hasretinle

Yandığım bilebilsen

Etrafında bir dinle

Döndüğüm bilebilsen (7)

N'ettin deli gönül **n'ettin**

Başın alıp **nere** gittin (26)

Ölçülü ol **daim** koru kendini

Kibirlenip **büyme** insan dendi mi (81)

Bir başıma koyma gurbette beni

Yalnız yollara çık da öyle gel (110)

Gulfani'yim koca dünya **dar m'ola**

Ağustosta ak gerdanın **kar m'ola**

Dedim güzel senin yârin **var m'ola** (127)

Bilemem ki **n'olur** olunca yarın

En ağır darbeyi bana mı **vurun**

Ağlarım ağlarım akıtıp **durun**

Gözlerimden kanlı **yaşın** geceler (175)

Âşık Gulfani, bazı şiirlerinde dizelerdeki hece sayısı eşitliğini sağlayamamış, ölçü kalıbının dışına çıkmıştır. Âşık Gulfani'nin şiirlerinde ölçü kusuru bulunan dörtlükleri örnek olması amacıyla aşağıda veriyoruz:

Duymuyorum iyi seslen
Sen de benim gibi paslan
Kediye kendini boğduran aslan
Seni seni çakal dünya

Benim bahtım çile çekmek
Gurbette boyun bükmek
Verdin bana soğan ekmek
Ele yedirdin bal dünya (15)

N'ettin deli gönül n'ettin
Başın alıp nere gittin
Ben Allah'a havale ettim
Sebep olanı olanı (26)

Dümdüz olur tepe dere
Konarsınız bilmem nere
N'olur gittiğiniz yere
Beni de götürün durnalar (61)

Gulfani'yim çeken ahı amanı
Kalkmaz dağlarının kara dumanı
Doluyor ömrümün saati zamanı
Akşamın güneşi batmadan gel gel (112)

Yunus balığı gibi yüzer denizde
Sandım kara erik ermiş benizde
Kara beliklerin düşmüş omuzda
Yılan gibi akışına kurbanım (127)

Urgan destesi var kucağında
Kötülük madeni yanar dağında
Gönül bahçesinde dostun bağında
Reyhan biçmeyi sen ne anlarsın (158)

Neler geçmiş acep sorsam başından
Deniz olur gözlerinin yaşından
Yüklemiş göçünü yeşil Afşın'dan
İki eli koynunda ağlıyor gelin (161)

Vermiş bunca derdi Ulu Yaradan
Benim dert çekmeye kudretim mi var
Kaldır isteği gümanı aradan
Kimseye verecek sadakatim mi var

Kendi derdim çoktur onu yazarım
Bağım yok ki bostanında bozarım
Çaresizim deli gibi gezerim
Yoksulluktan başka sefaletim mi var

Rüzgar çarptı dallarımı kuruttum
Kara bağrım vura vura çürüttüm
Gulfani'yim bir can vardı erittim
Bu dünyada başka emanetim mi var (172)

Kanlavak Kızılılık dağlar sırası
Güzel Atlas yeşil bağlar arası
Bir acayip sır yedilerin mağarası
Baktım Binboğa'nın salı göründü (188)

2.1.3. Âşık Gulfani'nin Şiirlerinin Kafiye Yapısı

Kafiye; “esasen sonda, arkada gelen”(Arat 1991: 19) anlamında olup, “Şiirde ahengi ve anlam zenginliğini sağlamak için, mısraların başında, ortasında veya sonunda, belli bir sayıya bağlı kalmadan esas alınan seslerle tesis edilen ses benzerliğidir”(Köprülü 1999: 207) şeklinde tanımlanmaktadır.

“Mısraların sonlarında bulunan hecelerin seslerinin birbirine benzemesine kafiye denir. Fakat bu heceler mânâca birbirine benzememek, başka başka olmak demektir” (Onay 1996: 21).

Arat (1991: 19), kafiye'nin nazmın en önemli şartlarından biri olduğunu ve ahengi sağlayan unsurların en başında gelebileceğini ifade etmiştir.

Kafiye kadar şiirde aranan diğer bir ahenk unsuru da rediftir. “Şiirde ses zenginliği; bünyesinde aynı sesi bulunduran hece ve kelimelerle, ünlü-ünsüz ilişkileriyle, aynı kelimenin tekrarıyla, kafiye ve rediflerle sağlanır” (Köprülü 1999: 183).

Redifler, genellikle mısraların sonunda yer alır ve kafiye den sonra gelir. “Redif halk şiirinin en eski ve en önemli öğelerinden biridir. Halk şairleri redife uyaktan daha çok önem vermişlerdir. Kimi zaman dizenin ilk sözcüğü uyak, geri kalan sözcükler redif olabilir” (Dilçin 1983: 80).

Kafiye yi oluşturan seslerin sayısına veya anlamına göre yarım, tam, zengin, tunç ve cinaslı olarak çeşitlere ayrılmaktadır. Âşık Gulfani, şiirlerinde mısra başı kafiye ile mısra sonunda yer alan kafiye çeşitlerinden yarım, tam ve zengin kafiye yi kullanmıştır.

2.1.3.1. Yarım Kafiye

“Türk halk şiirinde en çok kullanılan kafiye çeşidi”(Bakırcı 2017: 102) olan yarım kafiye, mısra sonlarında tek ses benzerliğine dayanır. “Türkçe, yarım uyak için sözcük bulma bakımından çok zengindir. Bu durum şaire büyük kolaylık sağlamıştır”(Dilçin 1983: 87).

Gulfani’yle bir **olsan**
Elim eline **alsan**
Neler oldu bir **bilsen**
Beklediğim bu yazda (1)

Yukarıdaki dördlükte **-san**, **-sen** ekleri rediftir. Çünkü bu ekler aynı görevli olarak tekrarlanmaktadır. Kafiye yi oluşturan “-ol, -al, -bil” kelimelerinde ortak olarak yer alan **-l** sesidir. Tek ses benzerliğine dayan bu dördlükte yarım kafiye kullanılmıştır.

Çoğu bulmaz azı **teper**
Gene bildiğini **yapar**
Ağustosta tufan **kopar**
Sele aklım yetmez oldu (72)

Yukarıdaki dördlükte de “-ar,-er” ekleri aynı görevde olan rediflerdir. Mısra sonlarındaki “tep, yap, kop” sözcüklerinde ortak kullanılan **-p** sesi yarım kafiye çeşidini oluşturmaktadır.

2.1.3.2. Tam Kafiye

“İki ses benzeşmesiyle oluşan kafiye dir. Hem klasik hem de modern şiirde sıkça kullanılan bir kafiye çeşididir” (Karataş 2001: 229). Âşık Gulfani, şiirlerinde tam kafiye yi sıklıkla kullanmıştır.

Neler neleri **andırır**
Köz atar için y**andırır**
Leyla Mecnun kışk**andırır**
Bizim aşkımız sevdamız (76)

Yukarıdaki dör t lükte “an, yan, kıskan” sözcüklerinde ortak kullanılan **-an** sesleri tam kafiye örneğidir. Kafiye den sonra kullanılan ve aynı görevde olan **-dırır** ekleri ise rediftir.

Babası dünyayı başa **dar** eder
Verir bir zalime zorla y**ar** eder
El içinde ağlamaya **ar** eder
Ah çekip ciğerin dağlıyor gelin (161)

Yukarıdaki dör t lükte ise redif, ayrı bir sözcük olarak kullanılan eder sözcükleridir. Tam kafiye yi oluşturan sesler ise “dar, yar, ar” sözcüklerinde kullanılan **-ar** sesleridir.

2.1.3.3. Zengin Kafiye

Karataş (2001: 230) zengin kafiye yi “İkiden fazla ses benzerliğiyle (en az üç sesle) oluşan kafiye ye denir” şeklinde tanımlamıştır. Zengin kafiye de benzeyen seslerin ünlü ya da ünsüz sıralaması önemli değildir. Âşığımız, birçok şiirinde zengin kafiye yi kullanmıştır.

Yanar ateş sı**cağ**ında
Borç fakirin ku**cağ**ında
Her zenginin o**cağ**ında
Duman tüter bu bayramda (12)

Yukarıdaki dör t lükte “sıcak, kucak, ocak” sözcüklerinin son seslerinde ünsüz yumuşaması görülmektedir. Ünsüz yumuşamasıyla oluşan **-cağ** sesleriyle zengin kafiye yapılmıştır. Bu sözcüklere eklenen **-ında** ekleri rediftir.

Savrulacak **harman**ım yok
Verilecek **ferman**ım yok
Yürüyecek **derman**ım yok
Yolda gözüm kalmadı ki (30)

Yukarıdaki dördlükte “harman, ferman, derman” sözcüklerinin sonlarında tekrarlanan **-rman** sesleri dört sestten oluşan zengin kafiye örneğidir. Bu dördlükteki sözcüklerin sonuna eklenen “-ım” eki ile “yok” sözcüğü redif olarak kullanılmıştır.

Neden Gulfani’yim hâllerin **harap**
Kabulüm diyorsan olurum **türap**
Mevla’m yetmez mi verdiğin **ıstırap**
Daha ömür boyu çekmem mi lazım (131)

Yukarıdaki dördlükte ise “harap, türap, ıstırap” sözcüklerinin son üç sesi olan **-rap** ile zengin kafiye yapılmış olup bu dördlükte redif kullanılmamıştır.

2.1.3.4. Mısra Başı Kafiye

Mısraların başında görülen ses benzeşmesidir. “Eski Türk şiirinde kafiye mısraın başında bulunmaktadır. Bu kafiye, genellikle tek sese dayalı ve yarım (asonans) kafiye olarak karşımıza çıkar” (Arat 1991: 19).

Kalem eylemişsin kaşı
Çatak mı gözü sürmeli
Bir yastığa iki başı
Atak mı gözü sürmeli

Altın olsak akçalarda
Kumaş olsak bohçalarda
Bülbül olup bahçelerde
Ötek mi gözü sürmeli

Gulfani dökme dolunu
Boynuma dola kolunu
Bizim yaylanın yolunu
Tutak mı gözü sürmeli (29)

Yukarıdaki şiirde ilk dördlüğün 2 ve 4. mısraları ile diğer dördlüklerin 4. mısralarının başında yer alan “çat, at, öt, tut” kelimelerindeki benzer olan “t” sesi ile mısra başı kafiye (yarım kafiye) yapılmıştır.

Başımda samyeli gibi
Esip gidene gidene
Bunca kötülüğü yapıp
Susup gidene gidene

Bu dala konar mı serçe
Her gün azar her gün fırça
Şu ömrümden parça parça
Kesip gidene gidene

Gulfani çöldeyim susuz
Yanan yürek istiyor buz
Kanayan şu yarama tuz
Basıp gidene gidene (21)

Yukarıdaki şiirde ilk dördlüğün 2 ve 4. mısraları ile diğer dörtlüklerin 4. mısralarının başında yer alan “es, sus, kes, bas” kelimelerde benzer olan “s” sesi ile mısra başı kafiye yapılmıştır.

Hangi dala sarıldıysam
Kırdın da aldın elimden
Sefil gördün garip gördün
Vurdun da aldın elimden

Ufaldım döndüm irmiğe
Sap oldum girdim dırmığa
İsa misali çarmığa
Gerdin de aldın elimden

Canım yaktın bile bile
Yaşantım gam ile çile
Gulfani’yi elden ele
Sürdün de aldın elimden (54)

Yukarıdaki şiirde ise ilk dördlüğün 2 ve 4. mısraları ile diğer dörtlüklerin 4. mısralarının başında yer alan “kır, vur, ger, ,sür” sözcüklerde benzer olan “r” sesi ile mısra başı kafiye yapılmıştır.

2.1.4. Âşık Gulfani'nin Şiirlerinde Ayaklar

Ayak, her dördlüğün son mısrasında bulunan seslerin aynı ya da benzer olmasıdır. “Âşıklık geleneğinde, ayak sözü ile dörtlüklerin son mısralarındaki kafiye kastedilir. Bu kafiye, genellikle ilk dörtlüğün ikinci mısrasında başlatılır” (Kaya 2000: 34).

“Saz şairi örneklerinde bentleri birbirine bağlayan dizelerin kafiyelerine (redifle birlik) ayak dendiği gibi, aynı zamanda halk şiirinde kafiye anlamında/karşılığında kullanılan bir terimdir”(Karataş 2001: 54).

“Ayaklar, kafiyelerin özelliklerine göre tek ayak ve döner ayak diye ikiye; kafiye derecelerinin zorluğuna göre ise geniş ayak, dar ayak ve kapanık ayak olmak üzere üçe ayrılır”(Kaya 2000: 36; Bakırcı 2017: 105). Âşık Gulfani, şiirlerinin 28'inde tek ayak; 164'ünde döner çeşitlerini kullanırken 3 şiirinde (19, 47, 58) sabit bir ayak kullanmamıştır.

2.1.4.1. Tek Ayak

Tek ayak, ilk dörtlüğün son mısrasının diğer dörtlüklerinde son mısrası olarak kullanılmasıyla meydana getirilen ayaktır. “Halk şiirinde bütün dörtlüklerin sonunda aynen tekrarlanan ayaktır.”(Bakırcı 2017: 105). “Bütün dörtlüklerin sonunda aynen kullanılan ayak. Fahrettin Kırzlıoğlu'na göre buna ‘döne döne’ yani tekrar tekrar söylendiğinden döndürme de denilir”(Kaya 2000: 44). Âşık Gulfani, şiirlerinin 28'inde tek ayak kullanmıştır. Tek ayak kullandığı şiirlerinden bir kısmını örnek olması amacıyla aşağıda veriyoruz:

Büyük devletimin özü
Cumhuriyetim çok yaşa
Çatlasın düşmanın gözü
Cumhuriyetim çok yaşa

Bağımsızdır benim yurdum
Sayısız şehitler verdim
Al bayrağım şanlı ordum
Cumhuriyetim çok yaşa

Gulfani canım vatandan
Değilim hile katandan

Emanet büyük Ata'ndan
Cumhuriyetim çok yaşa (14)

Yâr nasıl veda eyleyim
Yolun açık olsun gayrı
Güle güle git n'eyleyim
Yolun açık olsun gayrı

Biliyorum miat doldu
Su aktı yolunu buldu
Eski camlar bardak oldu
Yolun açık olsun gayrı

Gulfani'yim sabrım biter
Bugünüm dünümden beter
Benim derdim bana yeter
Yolun açık olsun gayrı (27)

Açtım ellerimi kapına geldim
Merhametin esirgeme yarabbi
Yitirdim yolumu divane oldum
Merhametin esirgeme yarabbi

Eren dervişlerin gizli sırrından
Desturunu eksik etme pirimden
Kıvılcım at Resul'ünün nurundan
Merhametin esirgeme yarabbi

Yollarından bazı insan azıyor
Hakk'ın kitabında bu mu yazıyor
Herkes birbirine kuyu kazıyor
Merhametin esirgeme yarabbi

Sen yarattın kâinatı iklimi
Ayna ile gösterirsin saklımı
Zihnimi aç ihsan eyle aklımı
Merhametin esirgeme yarabbi

Ben insanım korkar mıyım ölümden
Uzak eyle kötülükten zulümden
Şu Gulfani âcizane kulundan
Merhametin esirgeme yarabbi (100)

Git nereye gider isen öyle ya
Yüreğime taş basarım vefasız
Benim çektiklerim kalsın böyle ya
Yüreğime taş basarım vefasız

Sabrın kalesini yıkar giderim
Gözünden gönlünden çıkar giderim
Ben de başım alır çeker giderim
Yüreğime taş basarım vefasız

Gulfani'yim yanar aşkın narına
Neden gönül verdin zalim birine
Ben ne edim gayrı senin yerine
Yüreğime taş basarım vefasız (195)

2.1.4.2.Döner Ayak

“Aynı sesi ihtiva eden farklı kelimelerle meydana getirilen ayaktır... Döner ayak dizinin başında, ortasında ve sonunda bulunabilir”(Kaya 2000: 42). Âşık Gulfani, şiirlerinin 164 tanesinde döner ayak kullanmıştır. Bu şiirlerin 26 tanesinde döner ayak başta; 39 tanesinde döner ayak ortada ve 99 tanesinde döner ayak sonda yer almaktadır.

Bizim uşaklar uykuda
Yatacak mı Mehmet Ağa
Keçenin bir ucun suya
Atacak mı Mehmet Ağa

Kimse sığmıyor kabına
Akrep yerleşmiş cebine
Cahillik yerin dibine
Batacak mı Mehmet Ağa

Doğruların yazıldığı
Oyunların bozulduğu
Hep haklının ezildiği
Bitecek mi Mehmet Ağa

Budur sözümün doğrusu
Köklü içimde ağrısı
Daim zenginin borusu
Ötecek mi Mehmet Ağa

Acıyan yoktur fakire
Muhtacız akıl fikire
Gulfani'yi bir çukura
İtecek mi Mehmet Ağa (13)

Yukarıdaki dörtlüklerde döner ayak, -t sesi ile yapılmış olup dizelerin başında yer almaktadır.

Ne düşünün kara kara
Naçar sabreyle sabreyle
İnsan olan düşer dara
Geçer sabreyle sabreyle

Kim götürdü ki tapuyu
Ben bozamam bu yapıyı
Bir kapatır bin kapıyı
Açar sabreyle sabreyle

Gulfani'yim doldu yine
Neler sığdı sinesine
Kanatlanıp sevdiğine
Uçar sabreyle sabreyle (20)

Yukarıdaki dörtlüklerde döner ayak, -ç sesi ile yapılmış olup dizelerin başında yer almaktadır.

Beni bir gün olsun anlamayan yâr
Şimdi el sözünü tutsun bana ne
Oturup derdimi dinlemeyen yâr
Nereye giderse gitsin bana ne
Derdimi derdine katmayan zalım

Dalını dalıma atmayan zalım
Uzattım elimi tutmayan zalım
Çamura batarsa batsın bana ne

Gulfani'yim baharının çağında
Ne aslan yatarı gönöl dağında
Beni koyup yad ellerin bağında
Kiminle öterse ötsün bana ne

Yukarıdaki dörtlüklerde döner ayak, -t sesi ile yapılmış olup dizelerin ortasında yer almaktadır.

Hem benim derdim hem senin
Al kalemi yaz sevdiğim
Canımdan bezdirdin benim
Bu ne biçim naz sevdiğim

Kara bahtım aklayıver
Vur sineme oklayıver
Bir dert de sen ekleyiver
Sanki çilem az sevdiğim

Gulfani'ye insaf gerek
Ben de taşıyorum yürek
İşte sana kazma kürek
Al mezarım kaz sevdiğim (49)

Yukarıdaki dörtlüklerde döner ayak, -az sesi ile yapılmış olup dizelerin sonunda yer almaktadır.

Yine çatarsın kaşını
Sel eyledin gözyaşımı
Akıllanmayan başımı
Vurdum taştan taş gönöl

Bazen yağdım bazen estim
Bazen coştum bazen sustum
Çok şeyden umudu kestim
Varmaz elim işe gönöl

Sanki senin canın demir
Hak'tan geldi ise emir
Gulfani'm geçiyor ömür
Ne eylesen boşa gönül (40)

Yukarıdaki dörtlüklerde döner ayak, -ş sesi ile yapılmış olup dizelerin sonunda yer almaktadır.

2.1.5. Âşık Gulfani Şiirlerinin Dil Özellikleri

Âşık Gulfani'nin şiirlerinde açık ve anlaşılır bir dil ve yaşadığı yörelere ait ağızlar kullandığı görülmektedir. “Benim Lügatim” adlı şiirinde doğup büyüdüğü çevreye ait pek çok yöresel sözcüğe yer verdiği görülmektedir.

Bir dostun hatırın hâlin sorarken
Ne iş görüyon **lo** dememiz vardı
Temel eşip **him duvarı** örerken
Tam köşe **daşını komamız** vardı

Cilveli geline kızlara **oynak**
Sığırışmış çomağa sıırğa **deyne**
Basmaya fistan uzun dona **köyne**
Şalvarımızda kırk yamamız vardı

Kara kazan kaynar idi ocakta
Dört danayı gezdirirdim bucakta
Kurardık **çatmayı** sarı sıcakta
Gölgesinde pilav yememiz vardı

Atar idi yiğitlerin yüreği
Düğünlerde gezdirirdik **güveği**
Bilmez idik **tapancayı** tüfeği
Duvarda asılı kamamız vardı

Uzanır yatardık kuru hasıra
Bakmaz idi bunda kimse kusura

Oynanmazdı iskambille **basıra**
Halakada nizah damamız vardı

Hatize bekmez ile nişastayı
Usulünce dağıtırdık **hıstayı**
Yeni duydum **sandeviçi** pastayı
Bol mayalı **eşki kömmemiz** vardı

Gulfani hayalle sılayı gezen
Çok olmuş benden iyisini yazan
Bizde pek meşhurdur pehlivan ozan
Hakikatler gören âmâmımız vardı (95)

Âşık Gulfani, şiirlerinin bir kısmında fiilleri yöresel ağızdaki kullanımıyla zikretmiştir. Örnek olması amacıyla bazı dizeleri aşağıda veriyoruz:

Hasretinden **ölüyom**
Sen öylesin **biliyom**
Senede bir **geliyom** (5)

Seni askere **saldıydım**
Ardın sıra baka baka (19)

Dışarıda **alman** hava (28)

Sana **diyom** deli gönül
Hâlinden **anlıyon** hani (36)

Süslenip saçını **taran**
Bilmemkine kime **yarar**
Mecnun oldun Leyla **aran**
Çölünden **anlıyon** hani (36)

Amacın ne ise **bilek**
Kalemini ver de **silek** (64)

Âşık Gulfani, askerde şehit düşen halasının oğlu “İsa” için yazdığı ağıtta İsa ismini yöresel ağızdaki söylenişi olan “Ese” olarak zikretmektedir.

Ese oğlum gelir m'ola
Tespini çeke çeke
Seni askere saldırdım
Ardın sıra baka baka (19)

Âşık Gulfani, Aydın iline çalışmak için gitmiştir. Burada tarım işçiliğiyle uğraşmış olan âşığımız, yaşadığı sıkıntıları dizelere dökerken yöresel terimlere ve fiillere yer vermiştir. Tarlanın bölümlere ayrılmasıyla ilgili “mandal, bölme, tır” kelimelerini kullanmıştır.

Yine kat kat oldu boynumun kiri
Bir kat yatak kürek işçinin piri
Bitmiyor **mandalı bölmesi tiri**
Suya başlamadan yaşa ne deyim

Böyle olursa biz **yutarık** hapi
Yok yattığım yerde pencere kapı
Tasarruf **ediyok yakmıyok** tüpü
Ocakta şu pişen aşı ne deyim (141)

Âşık Gulfani, şiirlerinde yazma yerine **yağlık**; tabut yerine **salaca**; karışık yerine **mızdırık**; yaşlı yerine **kırçıl**; vergi yerine **pac**; kullanılmayacak kadar eski ve kötü olan için de **çarhıt** kelimelerini kullanmıştır.

İki **çarhıt** motor aldık
Tekerini n'ettin baba (11)

Kırçılı dağlardan aşar (22)

Haramiler aldı **pacı** (22)

Bir gün korlar **salacaya**
Fani dünya bire gönül (41)

Kara **yağlık** bağlamayın (58)

Ne **mızdırık** işi vardır (65)

2.2. ÂŞIK GULFANI'NİN ŞİİRLERİNDE İŞLEDİĞİ KONULAR

Âşıklar, şiirlerinde kendi duygu ve düşüncelerini aktarırken aynı zamanda halkın da duygu ve düşüncelerini dile getirirler. Böylece toplumu ilgilendiren pek çok konu şiirlerinde yer almaktadır. Âşık Gulfani de şiirlerinde toplumu ilgilendiren pek çok konuya yer vermiştir. Âşık Gulfani'nin şiirlerinde işlediği konular alt başlıklar altında ele alınmıştır.

2.2.1. Dini Konular

Âşık Gulfani, pek çok şiirinde dini konulara yer vermiştir. Âşık Gulfani'nin şiirlerinde yer verdiği dini konular aşağıda alt başlıklar altında ele alınmıştır.

2.2.1.1. Allah

Âşık Gulfani, yaşamı boyunca çok sıkıntı çekmiş olmasına rağmen asla Allah'a sığınmaktan vazgeçmemiştir. Allah, her şeyi yaratan ve her şeye gücü yetendir. Allah, affedici ve merhamet sahibidir. Âşığımız, zorlukları aşmak için Allah'a sığınarak yakarışlarda bulunmuştur.

Açtım ellerimi kapına geldim
Merhametin esirgeme yarabbi
Yitirdim yolumu divane oldum
Merhametin esirgeme yarabbi (100)

Mevla'm bir kuluna eyleme muhtaç (78)
Korusun bizi Yaradan (63)
Mevla'm göstermesin gözlerim doldu (92)
Vermesin Allah'ım kulun başına (122)

Her canlının varlığı ve yokluğu Allah'ın kudretiyle mümkündür. Her şey O'nun izni ve emriyle gerçekleşir.

Sanki senin canın demir
Hak'tan geldi ise emir
Gulfani'm geçiyor ömür
Ne eylesen boşa gönül (40)

Gulfani'yim Hakk'a bağla özünü (81)
Hakk nasip ederse dönerim bir gün (88)
Allah sonumuzu hayır eyleye (108)

Alnımıza Hakk'tan yazı yazılır (152)

Âşığımız, hayatını zorlaştıran insanlara karşı kırgınlıklarını Allah'a havale ederek ifade etmiştir.

Ben Allah'a havale ettim

Sebep olanı olanı (26)

Gayrı Yaradan'a ettim havale

Boşboğaz yalaka nankör insanı (98)

Beni Mecnun ettin döndün Leyla'ya

Yaradan'ım seni ıslah eyleye (101)

Âşık Gulfani, Yozgat ilinde karşılaştığı kızın güzelliğini betimlerken bu özelliklerin ancak Allah'ın övgüsüyle mümkün olabileceğini dile getirmiştir.

Rast geldim de bir güzele Yozgat'ta

Kaşı keman ela gözler nur gelin

Kadir Mevla'm seni övmüş yaratmış

Dudak kiraz yanakları mor gelin (160)

Âşık Gulfani, yaşamış olduğu bazı sıkıntılarının nedenini Allah'a sormaktadır. Bunu sorarken de Allah'a isyan etmekten çekindiğini belirtmektedir.

Şikâyet olmasın Mevla'm

Ben böyle kader görmedim (48)

İsyan olmasın da Ulu Huda'ya

Hayatımdan beziyorum ne dersin (164)

Mevla'm yetmez mi verdiğin ıstırap

Daha ömür boyu çekmem mi lazım (131)

Yazgına emrine karşı gelmiyom

Dert ile çileyi reva mı gördün (167)

2.2.1.2. Peygamberler

Âşık Gulfani, şiirlerinde peygamberlere de yer vermiş olup bu peygamberler: Hz. Muhammet, Hz. İsa ve Hz. Eyyub peygamberlerdir. Âşığımız, merhamet sahibi Allah'a yakarıшта bulunurken peygamberimiz Hz. Muhammet'in nurundan bir kıvılcım istemektedir.

Eren dervişlerin gizli sırrından

Desturunu eksik etme pirimden

Kıvılcım at Resul'ünün nurundan
Merhametin esirgeme yarabbi (100)

Âşık Gulfani, çektiği sıkıntılarla yaşadığı olumsuzlukları Hz. İsa'nın çarmığa gerilmesi olayına benzetmiştir.

Ufaldım döndüm irmiğe
Sap oldum girdim dırmığa
İsa misali çarmığa
Gerdin de aldın elimden (54)

Âşığımız, felekten ve kaderden şikâyet etmektedir. Kaderinin yaralı olduğunu dile getirirken bu yarayı Hz. Eyyub'un vücudunu kaplayan yaraya benzetirken kendisinin bu yaradan öleceğini söylemektedir.

Gulfani'yim ne felekle aram var
Sorman bana kaderimde karam var
Eyyûb gibi her çileden yaram var
İyi olmam ben bu dertten ölürüm (147)

2.2.1.3. Cennet-Cehennem

Allah; imanlı, güzel ameli olan kullarının cennete, imanı olmayan ve kötü amel işleyen kullarının da cehenneme gireceklerini peygamberler ve kutsal kitaplar aracılığıyla bildirmiştir. Cennet, asla bozulmayan ırmakların aktığı, her çeşit meyvenin, çok hoş kokuların olduğu, eşsiz güzelliğe sahip bir yer olarak tasvir edilirken, cehennem ise içindeki ateş çukurlarında insanların cezalandırıldığı, korkunç bir yer olarak tasvir edilmektedir.

Âşık Gulfani, gurbette olduğu zamanlarda annesine duyduğu özlemi anlattığı “Anam” adlı şiirde annesinin kokusunu cennet kokusuna benzetmiştir.

Sensiz ömür neye yarar
Cennet kokuların sarar
Gulfani hep seni arar
Neredesin nazlı anam (42)

Âşık, memleket sevgisini pek çok şiirinde dile getirmiştir. “Kahramanmaraş” adlı şiirde memleketindeki güzelliklerden bahsederken cennet benzetmesini kullanmaktadır.

Seksen bir çiçek içinde

Gülümüz Kahramanmaraş
Cennet misali biçimde
Dolumuz Kahramanmaraş (69)

Âşığımız, Çin'den dünyaya yayılan ve ülkemizde de can kayıplara sebep "Covid 19" hastalığını anlattığı "İki Bin Yirmi Vebası" adlı şiirde ülke genelinde yaşanan sıkıntılardan dolayı bu hastalığa sebep olan insanların cehenneme gitmesini istemektedir.

Sebep olan cehennemi boylaya
Bilmem nasıl ne söylenir böyleye
Allah sonumuzu hayır eyleye
Gulfani son defa baktı bakacak (108)

2.2.1.4. Şeytan

Şeytan, insanları kötülüğe ve günaha sevk eden, onların cehenneme gitmesine vesile olan ve Allah tarafından cennetten kovulmuş bir varlıktır. Bazı mitoloji ve dinlerde de yer alan Şeytan, ateşten yaratılmıştır. Âşık Gulfani, "Yalancı" adlı şiirinde sevgisi sahte olup kendisini üzen kişilere bela okurken Şeytan'ı zikretmiştir.

Hemi kibirlisin hemi inatsın
Bul belanı elden şeytanlar çatsın
Senin sevgin yerin dibine batsın
Üç kuruşa beni satma yalancı (94)

Âşığımız, "Sarabildin mi" adlı şiirinde cananına sitemde bulunmaktadır. Onun Şeytan'a uyması durumunda gözlerinin kör olmasını dilemektedir.

Kör ola Şeytan'a uyduğun zaman
İstemez kullardan duyduğun zaman
Başını yastığa koyduğun zaman
Gördüğün düşleri yorabildin mi (105)

2.2.1.5. Bayram

Türk kültüründe ulusal, dini ve mevsimlik kutlanan bayramlarda insanlar arasında sevgi, saygı, hoşgörü ve kardeşlik duyguları artar, küslükler ortadan kalkar. "Türkçede de bayram kelimesi zenginlik, yücelik, kutluluk ifade eder."(Bakırcı

2017:135). Âşık Gulfani, maddi sıkıntılardan dolayı uzun yıllar gurbette çalışmıştır. Bayramlarda ailesinden uzak kalan âşığımız, dertlerini şiirlerine dökmüştür.

Gene hüznlendi gönlüm
Dert bin beter bu bayramda (12)
İki bayram sefasını sürmedim
Gurbet elde iki gözüm çağlar off (93)
Ne kadar özledim bir bayram günü
Ellerine kına yak da öyle gel (110)
Bayramdan bayrama et yeriz beyim (140)
Yol versen de geçip gitsem yurduma
Bayramda boynumu bükürüm dağlar (169)

Âşık Gulfani, kurban bayramına birkaç gün kala askerde şehit düşen halasının oğlu -süt kardeşi- İsa için yazmış olduğu ağıtta bayramının kara geçtiğini dile getirmiştir.

Karlı dağların başıydı
Sefillerin yoldaşıydı
Şehit düşen asker Ese'm
Gulfani'nin gardaşıydı

Sıralı dağlar sıralı
Ciğerim kökten yaralı
Ne talihsiz başım varmış
Bayramım geçti karalı (19)

2.2.1.6. Dünyanın Faniliği

Dünya, İslam inancında insanları ahirete götüren yoldur. İnsanlar bu yolda işledikleri amellere göre cennet ya da cehenneme giderler. Dünya geçici, ahiret ise insanların ebedi kalacakları bir mekândır. Âşık Gulfani de bazı şiirlerinde dünyanın fani oluşuyla ilgili mısralara yer vermiştir.

Gulfani'yim bale dünya
Kimi atlı kimi yaya
Bir gün korlar salacaya
Fani dünya bire gönül (41)
Gulfani bir gün ölecek

Dünya sana mı kalacak (39)
Haydi yalan dünya hepsi boş gibi
Yalan yanlış ömrüm geçti düş gibi (113)
Keşke gelmeseydim fani dünyaya
Bu çekilmez hâllerinden usandım (125)
Kollarını yâr boynuma dolayım
Dünyada her şey boşuna cananım (128)
En sonunda toprak sarar sineni
Dünyaya hükmeden hükümdar olsan (150)
Güvenme dünyanın boş şehvetine
Yarına ne olur hiç bilemezsin (166)

2.2.2. Aşk ve Sevgili

Aşk, Allah'a, bir kişiye veya başka bir şeye duyulan aşırı sevgi bağlanma duygusudur. Âşıklık geleneği içerisinde yer alan en önemli konulardan biridir aşk. Âşık Gulfani, şiirlerinde beşeri aşka yer vermiştir.

Aradığı sevgiyi bir türlü bulamayan âşık, kuşların dahi yuva kurduğunu belirterek yârini bulmak ister.

Ben yârimi bulamadım
Bulup murat alamadım
Serçeler de yuva yapmış
Bir kuş bile olamadım (38)

Aşk bir yanmaktır. Aşkın ateşine düşüp içi yanan âşık, ne yapacağını bilemez. Bazen de aşkın ateşiyle yollara düşer, sevdasına derman arar.

Dermansız bir derde düştüm
Yakar içimi içimi (34)
Öyle kavurucu ateşe düştüm
Sardı bedenimi yakıyor gene (90)
Bir aşk ateşiyle yollara düştüm
Sevdanın atına binmiş gibiyim (142)
Bu nasıl bir sevda nasıl yanmaktır
Aşkın ateşinin narına düştüm (148)

Aşkının büyüklüğünü anlatan âşık, bu sevdanın tüm dillere destan olacağını, candan sevenlerin örnek alacağı, halk hikâyelerinde anlatılan büyük aşkları bile kıskandıracağını ifade eder.

Candan seven örnek alır
Dünyaya ölümsüz kalır
Tüm dillere destan olur
Bizim aşkımız sevdamız

Neler neleri andırır
Köz atar için yandırır
Ferhat Şirin kıskandırır
Bizim aşkımız sevdamız (76)

Âşık, sevgiliye olan sevdasını anlattığı mısralarda sevgilinin fiziksel ve diğer özelliklerine kurban olabileceğini zikretmektedir.

Kimse rağbet etmez ki huyuna
Kurban olam senin asil soyuna (120)
Durgun durgun bakışına kurbanım (127)
Bakamaya doymadım kurban olayım
Gözün ile o kaşına cananım (128)
Şöyle nazlı nazlı çıkıp karşıma
Sallanıp gelsene gurban olduğum (144)
Senin o nazına kurban olurum (147)

Âşık, yolda bir güzel kız görür. Kızın güzelliğine vurulan âşık, kızın ardından bakar ve kızı aklından çıkaramaz. Kızın güzelliğini överek betimlemiştir.

Kırşehir yolunda bir güzel gördüm
Şöyle ardım sıra baktım yürüdüm
O sırma saçını ne ile ördün
Kız seni kafama taktım yürüdüm (149)

Rast geldim de bir güzele Yozgat'ta
Kaşı keman ela gözler nur gelin
Kadir Mevla'm seni övmüş yaratmış
Dudak kiraz yanakları mor gelin (160)

Sevgiliyi anlatmak için yâr, canan, dilber, kurban olduğum gibi ifadeler kullanmıştır. Sevgilinin kaşına ve gözüne bakmaya doyamayan âşık için o an en önemli şey yârim ve cananım dediği sevgilinin boynuna sarılmasıdır.

Bakmaya doyamadım kurban olayım
Gözün ile o kaşına cananım
Kollarını yâr boynuma dolayım
Dünyada her şey boşuna cananım (128)

Âşık Gulfani, aşk konulu şiirlerinde genellikle sevgilinin bir yönünü tasvir etmektedir.

Kalem eylemişsin kaşı (29)
Dökülmüş omuza saçın (45)
Kaşlar kara gözler iri (45)
Sürmelemiş iki gözleri ela (84)
Dağılmış tellerin gamzeli yüzün (84)
Beni sefil etti kaşları karam (107)
Belikler öğrenim gelsene gel gel (113)
O nasıl saçlar kız sırmaya benzer (120)
Omuzuna dağıttığın saçları
Çifte belik örüyorsun Emine'm (121)
Sandım kara erik ermiş benizde
Kara beliklerin düşmüş omuzda (127)
O sırma saçın ne ile ördün (149)
Kara gözlerini sevdiğim güzel (151)
Uzun boylum saçlarını taramış (178)

Âşık, sevdiğine olan aşkından yangınlara düşer, düşlerinde sevdiğini görür ve her sözünde onu anar. Fakat âşığın bu durumundan kızın haberi yoktur. Sevgilinin kendisini görmesini ve onun için ne hâllere düştüğünü görmesini ister.

Gulfani'nin düşünde
Gezer oldum peşinde
Her sözümün başında
Andığım bilebilsen (7)

Sor beni be yâr beni be
Vur beni be gör beni be

Yangınlara düştüm oy oy
Yakar durur kor beni be (17)

Âşık şiir geleneğinde aşk teması anlatılırken yer verilen diğeri bir unsur sevdiğine kavuşamama ya da sevgilinin terk etmesidir.

Aşkından ölüyüm ben yana yana
Her zaman seninim derdin bak hele
Bağlanmıştım özüm ile canana
Kolumu dalımı kırdı bak hele (87)

Bir çıkar yol çare kalmamış gibi
Garibin çilesi dolmamış gibi
Aramızda bir şey olmamış gibi
Çekip gidiyorsun zamanı mıydı (96)

Âşık, sevgilinin terk etmesinden sonra kendisini Mecnun'a ve Kerem'e, sevgiliyi de Leyla'ya ve Aslı'ya benzetir. Vefasız sevgili için Mecnun gibi çöllere düşmekten usanır.

Ne çok sever idin ne tez bıktın sen
Hayalimi umudumu yıktın sen
Hemi Leyla hemi Aslı çıktın sen
Mecnun'a Kerem'e eş benim gayrı (99)
Gönül verdim bir vefasız Leyla'ya
Mecnun olup çöllerinden usandım (125)

Sevgilinin bir başkasına gönül vermesi ve o kişiyle evlenmesi âşık şiirlerinde yer alan unsurlardandır. Âşık Gulfani de bazı şiirlerinde bu unsura yer vermektedir.

Çalınıyor davul zurna
Sevdiğim gelin oluyor
Düğün elin halay elin
Bilmem ki bana n'oluyor (67)

İnat olsun diye el ele tuttun
Yapraklarım ayaz vurdu kuruttun
Gulfani'yi bir kenarda unuttun
Ellerin bağında ötüyon güzel (115)

2.2.3. Milli ve Kahramanlık Konular

Milli ve kahramanlık konulu dizeler hemen her âşık şiiirinde yer almaktadır. Âşıklar, birlik ve beraberlik kavramlarını şiiirlerinde coşkulu bir anlatımla zikrederler. Milli ve kahramanlık dizelerinde bayrak, vatan, millet gibi önemli milli değerlere yer verilir.

Âşık Gulfani'nin milli ve kahramanlık konularına yer verdiği şiiirlerinden bir kısmını örnek olarak aşağıda veriyoruz:

Bağımsızdır benim yurdum
Sayısız şehitler verdim
Al bayrağım şanlı ordum
Cumhuriyetim çok yaşa (14)

Bütün dünya bilir şanım
Feda olsun sana canım
Oluk oluk akan kanım
Döşte Çanakkale yeter (63)

Düşer toprak vatan bayrak derdine
Canın esirgemez bakmaz ardına
Yaz gelince çıkar yayla yurduna
Çadırdı ayrıntı tası Avşar'ın (157)

2.2.4. Ağıt

Ağıt, ölen bir kişinin, üzücü bir olay ya da durumun ardından ezgiyle söylenen şiiirlerdir. “Ağıtlar, dar mânâda ölüm üzerine yazılmış şiiirler olmakla beraber, geniş mânâda ise acı ihtiva eden her konuda ortaya konulmuş şiiirler olarak görülürler” (Kaya 2004: 258). Âşık şiiir geleneğinde ağıtlara yer verilmektedir. Âşık Gulfani de sevdiği ve değer verdiği kişiler için ağıtlar yazmıştır.

Âşık Gulfani, bayrama birkaç gün kala şehit olduğunu öğrendiği hem halasının oğlu hem de sütkardeşi olan İsa için ağıt yakar.

Karlı dağların başıydı
Sefillerin yoldaşıydı
Şehit düşen asker Ese'm

Gulfani'nin gardaşıydı (19)

Âşık Gulfani vatan uğruna canını esirgemeyen şehitlerimize de ağıt yakmıştır.

Kırmızı yağlık elimde

Verdiğin silah belimde

Kırk şehit daha veririm

Aslan Mehmet'im yolunda

Herkes bilir kuzusunu

Yürekteki sızısını

Gulfani sazına dökmüş

Askerlerin yazısını (47)

Âşık Gulfani, toplumun sevgisini kazanmış âşıklardan Âşık Mahzunî Şerif ile Âşık İmamî'ye ağıtlar yakmıştır.

Ağladı ardından gelinler kızlar

Ölümsüz namenle anarız bizler

Gulfani'yim onlar yüzler beş yüzler

Binler Mahzunî'yi unutmasınlar (171)

Şakıyan o bülbül avazlım nerde

İlaç olur idin derde kederde

Sana ağıt yakmak varmış kaderde

Ne güzel ağıtlar derdi İmamî (103)

Kırıkkale'de bulunan MKE'ye ait mühimmat deposunda 1997 yılında art arda gelen patlamalar sonucu birçok vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve üç gün boyunca şehre ulaşım engellenmiştir. Kırıkkale halkının hafızasına yerleşen bu olaydan çok etkilenen Âşık Gulfani, olayda hayatını kaybeden vatandaşlarımız için ağıt yakmıştır.

Üç gün üç gecede hayat felç oldu

O güzelim şehir sarardı soldu

Mevla'm göstermesin gözlerim doldu

Varanlar ağladı Kırıkkale'ye (92)

Marmara Bölgesi'nde 17 Ağustos 1999 yılında 7,4 büyüklüğünde gerçekleşen deprem tüm Türkiye'yi etkilemiştir. Çok sayıda ölüm ve yaralanmaya sebep olan bu deprem hâlâ konuşulmaktadır. Âşık Gulfani de depremde yaşananlara ağıt yakmıştır.

Gecenin üçüydü sallandı her yer
Koca Marmara'yı vurdu bu deprem
Görülmedi böyle bir afet daha
Acısı vatanı sardı bu deprem

Tüm Türkiye gözyaşları döküyor
Bütün devletlerden yardım akıyor
Enkazdan binlerce ceset çıkıyor
Kolları kanadı kırdı bu deprem (122)

2.2.5. Gurbet ve Özlem

Âşık edebiyatında en sık işlenen konulardan biridir gurbet. “Gurbete çıkmak âşıkların en önemli özelliklerindendir. Çeşitli sebeplerle gurbete düşen âşık sıla hasreti, sevgili hasreti çekmektedir”(Bakırcı 2017: 116).

Âşık Gulfani de ailesinin maddi sıkıntılarından dolayı çok küçük yaşlarda eğitimini bırakıp çalışmaya başlamıştır. Gençlik yılları gurbette çalışmakla geçen âşığımız, gurbette yaşadığı sıkıntıları, aile ve memleket özlemini şiirlerine dökmüştür.

Sensiz ömür neye yarar
Cennet kokuların sarar
Gulfani hep seni arar
Neredesin nazlı anam (42)

Yağdı kırcı boran başa
Dağlarımız duman oldu
Hasretim bacı gardaşa
Ayrıldım çok zaman oldu (71)

Giderim giderim bakmam ardıma
Hasret bıraktılar baba yurduma
Kimseler yanmasın benim derdime
Kerem'den de fazla yanıyorm ben (153)

Daim gezdim toprağında taşında
Gözüm doydu ekmeğinde aşında
Gören zannediyor altmış yaşında
Tüm azı dişlerim çektirdin gurbet (184)

Şu bizim elin eşi benzeri yok
Saplandı hasretlik bağrımnda bir ok
Gidim dedim bu aralar engel çok
Gulfani şöyle bir dönüp baktı oy (191)

Haykırırsın diyemezsin dilinde
Name name şu sazımın telinde
Olmaz olsun yokluk gurbet elinde
Geldi geçti gençlik çağlarımız vayy (192)

Askerlik görevini yerine getirmek için ailesinden ayrılan âşığımız, ailesinden helallik istemektedir.

Elbet vatan borcu böyle
Anam ninnileri söyle
Ben gurbete gidiyom da
Baba hakkın helal eyle (58)

Gurbet ya da çeşitli sebeplerle sevgiliden ayrı düşen âşıklar, sevgiliye duydukları özlemi şiirlerine dökerler. Âşık Gulfani de, sevgiliye duyulan özlemi dizelere dökmüştür.

Hasretinden ölüyom
Sen öylesin biliyom
Senede bir geliyom
Neredesin ay yüzlüm (5)

Ahu gözlü nazlı yârim
Gözlerine hasret kaldım
Tatlı dilini ararım
Sözlerine hasret kaldım (44)

Bir başıma koyma gurbette beni
Yalınız yollara çık da öyle gel
Ne kadar özledim bir bayram günü
Ellerine kına yak da öyle gel (110)

Gurbete giden âşığımız, sevgilinin kendisini beklemesini ister. Unutmaması için de sevgiliye bir mendil verir. Aklından çıkaracak olursa bu mendili koklamasını istemektedir.

Geçer bu hasretlik biter ayrılık
Aylara günlere ekle ha ekle
Çıkarsam aklından belki bir anlık
Verdiğim mendili kokla ha kokla (88)

Âşık şiirinde göçmen kuşlar, özellikle turnalar, sevgiliye selam götürmede görevlendirilmektedir. “Âşık şiirinde kuşların pek çok cinsinin kullanıldığı görülmektedir. Özellikle turna önemli bir kuştur. Zira âşıklar gurbetteyken pek çok duygusunu sıladaki sevdiklerine onunla gönderir ve ondan haber de getirmesini isterler”(Bakırcı 2017: 145). Âşık Gulfani de, sevgiliye olan özlemini ve selamını iletmesi için turnalardan yardım istemektedir.

Katar katar olmuşsunuz
Selam getirin durnalar
Benim özlem hasretimi
Yâre yetirin durnalar (61)

Âşıklar, ayrı düştükleri sevgili için gözyaşı da dökerler. Âşık Gulfani’de sevgili için gözyaşı dökmeyi dile getirmiştir.

Gulfani’yim başım dardan
Göz açmadım ahu zardan
Vallahi ayrıldım yârdan
Gözüm sulanı sulanı (26)

Taştı sularımın bendi
Gözlerime kara indi
Sabrım kalmadı tükendi
Neredeysen çık gel artık (38)

Gurbete düşen âşık memleket özlemi çeker. Memleketinin güzellikleri aklına gelir ve memleketinin güzelliklerine kurban olabileceğini ifade etmiştir.

Canla canan Elbistan
Sende Ceyhan Elbistan
Pınarbaşı’n ne güzel

Sana kurban Elbistan (6)

Coşan deli gönül niye susuyor
Gurbet benim yolarımı kesiyor
Nurhak Berit Binboğa'dan esiyor
Yeline kurbanım bizim ellerin (162)

2.2.6. Dert, Keder

Âşık şiirinin en önemli konularındandır dert ve keder. Âşıklar, çeşitli sebeplerden dolayı dertlenirler ve bu dertlerini sazları eşliğinde şiirlerine dökerler. Âşık Gulfani, hayatının büyük bir kısmını gurbette geçirmiştir. Ailesinden, sevdiklerinden ve memleketinden ayrı düşen âşığımız özlemine, gurbette yaşadığı sıkıntılarını, dertlerini dizelere dökmüştür.

Dertli başım kurtulmuyor beladan
Doğru yollarımı azdırdın kader
Kaç senedir ayrı kaldım sıladan
Gurbet ellerini gezdirdin kader (174)

Yaşamı boyunca çok sıkıntı çeken âşık, bu dertleri alinyazısı olarak görmektedir. Bu kadar derdin kendisine yettiğini ve artık mutlu olmak istediğini belirtir.

Dertli çalar bugün sazım
Hasret haykırır avazım
Dert eker çile biçerim
Bu da benim alinyazım (48)

Mutlu olsa idik keşke
Dertler verin başka başka
Hasretiz sevgiye aşka
Hayat yetmez mi yetmez mi (35)

Âşkın, sevdanın olduğu yerde dert ve keder de bulunmaktadır. Sevgiliden uzak düşen âşık, dertlenir ve artan dertlerinin bitmesi için sevgilinin inadı bırakıp yanına gelmesini ister.

Ne olur inat etme
Dertlere dert ekletme

Gulfani'yi bekletme
Neredesin ay yüzlüm (5)

Âşık, sevgiliden aradığı ilgi ve davranışı göremez. Sevgilinin bu tutumu âşığın dertlerini artırmaktadır.

Kara bahtım aklayıver
Vur sineme oklayıver
Bir dert de sen ekleyiver
Sanki çilem az sevdiğim (49)

Çektirdin gam ile keder
Şu gönül şimdi ne eder
Gulfani oldu derbeder
Son darbeyi vurdun gittin (59)

Yandım ey vefasız elinden yandım
Cefadan kederden dertten usandım
İçmeden divane sarhoşa döndüm
Aşkın badesinden tattıkça tadar (177)

2.2.7. Sitem, Şikâyet

İnsanoğlu bir davranışa, duruma ya da söze karşı kırılganlığını belirtmek için sitem ve şikâyetle bulunur. Sitem ve şikâyet, âşık şiirinde de işlenen önemli konulardandır. Âşıklar hayatını zorlaştıran kişi ve durumlara karşı sitem ve şikâyetlerini dizelere dökerler.

Âşık Gulfani'nin şiirlerinde en çok sitem edilen unsurlardan biri sevgilidir. Âşık, kendisini terk eden sevgiliye sitem etmektedir.

Kaşlar kalem gözler iri
Sevip de terk etme bari
Senin gibi zalim biri
Türememiş sarı saçlım (45)

Önce sevdin sonra caydın
Ellerin sözüne uydun

Ey sevdiğim gözün aydın
İşte Gulfani'm ölüyor (67)

Sevgilinin kendisini terk edip başka birine gönül vermesini kabullenemeyen âşık, sevgiliye sitemde bulunur.

Ben seni çok seviyordum
Şu kalbimi kırdın gittin
Beni bırakma diyordum
Başkasını sardın gittin (59)

İnat olsun diye el ele tuttun
Yapraklarım ayaz vurdu kuruttun
Gulfani'yi bir kenarda unuttun
Ellerin bağında ötüyon güzel (115)

Âşıklar, gönüllerine hükmedememekten şikâyetçi olup söz dinlemeyen gönlüne sitemde bulunurlar. Âşık Gulfani'de pek çok şiirinde gönlüne söz geçirememekten şikâyetçi olup deli gönlüne sitemde bulunmuştur.

N'ettin deli gönül n'ettin
Başın alıp nere gittin (26)
Sana diyom deli gönül
Hâlinden anlıyon hani (36)
Başın aldın da gidiyon
Bilemedim nere gönül (41)
Ey budala gönül kime bildirdin
Gururumu dilik dilik dildirdin (99)
Usandım bıktım da gayrı elinden
Gel dediğim yere gelmedin gönül (117)
Bir gün olsun dinlemedin sözümü
Beladan belaya saldın vay gönül (118)

Kadere iman; hayır, şer, iyi, kötü ne varsa her şeyin Allah'tan geldiğine inanmaktır. İnsanoğlu başına ne gelirse kaderden deyip daha kötüsü olmaması için Allah'a sığınır. Bazen insanlar başındaki sıkıntının çokluğu ve büyüklüğünden dolayı kadere sitemde bulunur. Âşık Gulfani de bazı şiirlerinde başına gelen olayların çokluğundan dolayı kadere sitemde bulunmuştur.

Şu kader oyun yapmasın
Sen o zaman gör beni be (17)
Çektiği yetmezmiş bir de
Kaderin yıktığına bak (37)
Olmaz olsun böyle kader (44)
Başımdan eksilmez belam
Ben böyle kader görmedim (48)
Ne yapayım seni kader
Mahvedip ezdiğin yeter (64)
Kaderin elinden olmuşum sürgün (88)
Şu bizdeki şansa kadere bakın
Bize suratını astı nedense (91)
Yıktı yerden yere de kaldırmadı
Batasıca batasıca kaderim (139)
Ben kimseye değil kadere küstüm (146)
Atılmaz ki satılmaz ki kaderim (148)
Gulfani'yim kadere ne demeli (164)
Ölmeden mezarım kazdırdın kader (174)

Âşık Gulfani, yaşamı boyunca çektiği sıkıntıların Allah'tan geldiğini bilmesine rağmen türlü sorularla bu sıkıntıların kendisine neden verildiğini anlamak ister.

Şikâyet olmasın Mevla'm
Ben böyle kader görmedim (48)
Mevla'm yetmez mi verdiğin ıstırap
Daha ömür boyu çekmem mi lazım (131)
Yazgına emrine karşı gelmiyom
Dert ile çileyi reva mı gördün (167)
Vermiş bunca derdi Ulu Yaradan
Benim dert çekmeye kudretim mi var (172)

Âşık Gulfani maddi sıkıntılardan dolayı sürekli sıkıntı yaşar, başı dertten kurtulmaz. İşlerinin sürekli tersine gitmesinden dolayı feleğe sitemde bulunur.

Acımadı zalim felek (24)
Felek takmış bana kanca (31)
Yeter gayrı yeter felek(64)
Amanın felek amanın (68)

Felekten hayatıma çok
Hayli hayli dümen oldu (71)
Açtım felekle arayı (75)
Felek ile vurdum kırdım dövüştüm (80)
Felek bana yine vurdu bak hele (87)
Felek çelmesini takıyor gene (90)
Felek idam verse assa suçumdan (102)
Felek benim ile atıştı gitti (107)
Zalim felek koydun beni hep darda (118)
Gulfani'yim ne felekle aram var (147)
Daim felek bana çattıkça çatar (177)

Yaşamının büyük kısmını özellikle gençlik yıllarını gurbette geçiren âşık, gurbete de sitemde bulunmuştur. Şiirlerde tespit ettiğimiz iki dördlüğü örnek olarak aşağıda veriyoruz:

Aklımı fikrimi çaldı
Soyka kalası gurbet
Ellerim koynumda kaldı
Olmaz olası şu gurbet (70)

Ah çeke çeke de oldum bir şekil
Kor attın içime yaktırdın gurbet
Şu garip başımda kalmadı akıl
Delilik nişanı taktırdın gurbet (184)

Yaptığı bütün işlerde zarar eden, evdeki çocuklarına yokluk ve sıkıntı çektiren babaya karşı da sitemde bulunmaktadır.

Herkes ile nispet yarış
Kâr görmedik bir tek kuruş
On yıl yaptın alışveriş
Her gün zarar ettin baba (11)

Ahmet'in Mehmet'in babasına bak
Kapatma gözünü aç da gör baba
Sen bana yapmadın böyle bir kıyak
İnanmazsan bir de bana sor baba (79)

Âşık Gulfani, zor günlerinde yanında olmayan, hastalığında arayıp sormayan insanlara da sitem de bulunmaktadır.

Bir yapıştı kara günler
Ortak olan olmadı ki
Elbet geçecek bu günler
Deyip gelen olmadı ki (31)

Hastalandım yatıyorum
Bir yudum su verenim yok
Sağa sola çatıyorum
Nedir diye soranım yok (39)

Fakirlikten şikâyet eden âşığın, bir bayram günü sabrı tükenir. Fakirliğe ve adaletsizliğe sitemde bulunur.

Yanar ateş sıcağında
Borç fakirin kucağında
Her zenginin ocağında
Duman tüter bu bayramda (12)

Budur sözümün doğrusu
Köklü içimde ağrısı
Daim zenginin borusu
Ötecek mi Mehmet Ağa (13)

Gulfani, sıkıntılı geçen hayatından dolayı dünyadan şikâyetçidir. Dünyada çok mutlu olamadığını, yüzünün gülmediğini söyler. Kendisi gibi nice âşıklar olduğunu ifade eden âşığımız, dünyaya sitem etmektedir.

Gulfani'yim kalmadı tadım
Dağları deler feryadım
Nice âşıkları yedin
Doymadın mı aptal dünya (15)

Gulfani'dir senin adın
Şöyle gülüp oynamadın
Ne tuzun var ne de tadın
Şekersiz sırasız dünya (16)

Gençliğini çalışmakla geçiren Âşık Gulfani, geçip giden senelere üzülür. Hayatında mutlu olduğu günlerin az olduğunu düşündüğü için geçen zamana sitem etmektedir.

Ne çabuk gelip de geçti
Dönüp baktım senelere
Bağrıma çok yara açtı
Dönüp baktım senelere (22)

Gençliğimi ettim heder
Baştan beri böyle gider
Gulfani'yim çile keder
En son bana bu mu kaldı (24)

Yaşamı boyunca çok sıkıntı yaşayan âşık, sıkıntılarının sebebini hayata yüklemiş ve ona sitem etmektedir.

Mutlu olsa idik keşke
Dertler verin başka başka
Hasretiz sevgiye aşka
Hayat yetmez mi yetmez mi (35)

2.2.8. Övgü

Âşık Gulfani, maddi sıkıntılar yüzünden yaşamını gurbette çalışarak devam ettirmiştir. Türölü zorluklarla karşılaşan âşığımız, bu zor günlerinde kendisine destek olan kişileri övgüyle anlattığı bazı şiirler yazmıştır.

Yalan değil gerçek adamın hası
İnsana hizmettir onun davası
Gönlü bol gelene açık sofrası
Balların var olsun senin Kâmil Er (176)

Kendisi yiğittir mert oğlu merttir
Ne yazık zamane düzen namerttir
Hanesi sofrası açık cömerttir
Gönlü boldur Kâmil Abalıoğlu (186)

Soyu Avşar boyuna dayanan âşığımız, “Avşar'ın” adlı şiirinde Avşarlardan övgüyle bahsetmiştir.

Göçün çekip yüce dağlar aşınca
Kükre ki avazı sesi Avşar'ın
Hele gör başın bir dara düşünce
O zaman bell' olur hası Avşar'ın (157)

2.2.9. Nasihat

Bir konuda bilgi vermek, bir şeyi öğretmek maksadıyla yazılan didaktik şiirlerde nasihatler verilmektedir. Halkın içinden gelen halk ozanları ve âşıklar, toplumsal değerlerden ödün vermeden halka bilgi vermek amacıyla bazı şiirlerinde nasihatlerde bulunurlar. Âşık Gulfani de pek çok şiirinde halka nasihatlerde bulunarak onları iyiye, güzele ve doğruya yönlendirmeye çalışır.

Etrafa güzellik saçar
Dostluklara kucak açar
Her şey okumaktan geçer
Kitap oku ilim öğren (56)

Ölçülü ol daim koru kendini
Kibirlenip büyüme insan dendi mi
Pasif kalma silkin göster kendini
Kararıp kör gibi sönenden olma (81)
Kötü avrat yer ömrünü bitirir
Hayırsız evladın seni batırır
Hilebaz arkadaş bela getirir
Gerçek dostu sarılmanın zamanı (97)

Gel otur yanıma öğüdüm sana
Darılıp sözüme kızma evladım
Atamdan babamdan mirastır bana
Hürmet et büyüğün üzme evladım (124)

Bir nasihatim var ama gardaşım
Yoluna dikkat et düzden çekersin
Sana bela olur biricik başın
Diline dikkat et sözden çekersin (165)

2.2.10. Salgın

Dünya, geçmişten günümüze pek çok salgınla mücadele etmiştir. Günümüzde 2019 yılının son aylarında Çin’de başlayıp tüm dünyaya yayılan Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) ülkemizde de 2020 yılı başlarından itibaren görülmeye başlamıştır. Ülkemizde ve dünya genelinde yaşanan can kayıpları ile uygulanan kısıtlamalar ve yasaklar insanlar üzerinde büyük bir etki bırakmıştır.

Âşık Gulfani, tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınıyla ilgili “Virüs” ve “2020 Vebası” adlarını verdiği iki şiir yazmıştır.

Bunu hep soran sorana

Ne virüs imiş vallahi

Adına derler korona

Ne virüs imiş vallahi (28)

Yıl iki bin yirmi tufan senesi

Mahvetti dünyayı yıktı yıkacak

Bitmiyor gripi virüsü kenesi

Her gün bir hastalık çıktı çıkacak (108)

2.2.11. Tabiat

Tabiat, âşık şiirlerinde işlenen konulardan biridir. Âşık Gulfani de tabiat unsurlarına pek çok şiirinde yer vermiştir. “Tabiat konusu hem divan şiirinde hem de âşık şiirinde işlenen konulardan biridir. Rağbet edilen mevsim de hiç şüphesiz bahar mevsimidir”(Bakırcı 2017: 139).

Baharın gelmesiyle çiçekler açar, kuşlar ötüşür, eriyen karlarla birlikte sular coşar. Açık alanda yapılması plânlanan düğün, kına, toy gibi eğlenceler bahar mevsimiyle birlikte başlar. Yaylacılar, baharın gelmesiyle yaylalara göç ederler.

İğdeler çiçek açtı

Yaylacılar bak göçtü (3)

İlkbaharın karı gibi

Derelere akar bir gün (60)

Hep kurulur düğünleri toyları

Türkmen Muhacir’i Avşar beyleri

Hele bir gelsin de bahar ayları
Zamantı Irmağı coşar Tomarza (85)

Âşık Gulfani, gençlik yıllarını bahar mevsimine benzetmiştir.
Bir zaman bahar ömrümde
Neşe bitti gamı kaldı (24)
Gulfani'yim baharının çağında
Ne aslan yatardı gönül dağında (89)
Ömrümün baharı hep hazal imiş (178)

Âşığımız, özlem duyduğu kişinin artık yanında olmasını istemektedir. Bahar ve yaz mevsimlerinin gelmesiyle bu hasretin bitmesini dilemektedir.

Gel can umutlarım ol
Beklediğim bu yazda
Ne olur gönlüme dol
Beklediğim bu yazda (1)
Baharda türlü çiçekler
Açılınca gel gurbanım (46)

Âşık Gulfani yaşadığı olumsuzlukları kış, zemheri, hazan, tufan gibi sözcüklerle ifade ederken, özlemini çektiği günleri de bahar ve yaz mevsimiyle anlatır.

Ne zaman gelecek yazım baharım
Sanki zemherinin kışı var bende (86)
Ellerin baharı yazı gelirken
Saçlarıma yağan kar değil mi ki (102)
Zalim felek koydun beni hep darda
Sanki zemheriye döndüm baharda (118)
Hazan girmiş ilkbaharda bağıma
Ağustos ayında donuyorum ben (153)
Geçirmedim bir günümü yâr ile
Mevsim yaşamadım yaz bahar ile (163)

Doğup büyüdüğü yerleri çok seven Âşık Gulfani, bahar ve yaz mevsimlerinin gelmesiyle memleketinde olan değişimleri ve güzellikleri de şiirlerinde anlatmıştır.

Baharda güller açar
Bizim Afşin elinde (2)

Doyulur mu baharın
Yazına can Elbistan (6)
Şimdi gurbet elde olan arzular
Bahar geldi gene gönül çekti oy
Yeşile bürünür bizim yazılar
Memlekette kuşkuş otu çıktı oy (191)

Âşığımız, köyde doğayla iç içe yaşadığı için şiirlerinde dağ, tepe, yayla, ova, bağ, nehir gibi doğal tabiat unsurlarına şiirlerinde sıklıkla yer vermiştir. Örnek olarak şiirlerinde yer alan tabiat unsurlarından bir kısmını veriyoruz:

Binboğa Dağı’ndan eser
Ceyhan Nehri çağlasana
Uğrar **Tekir Yaylası**’na (69)
Kızılırmak gibi akar (76)
Dolaştım **ovayı tepeyi dağı**
Bağ bahçe bostanı dökmesin gazel (135)
Elbistan’ın **Şar Dağı**’na çıktım bir
Gulfani’yim **ovalara** baktım bir (188)

Âşık Gulfani’nin yaşadığı çevrede yaylacılığın önemi büyüktür. Kendisi de şiirlerinde yayla sevgisi ve özlemini zikretmektedir.

Bizim **yaylanın** yolunu
Tutak mı gözü sürmeli (29)
Bizim eller **yaylasına**
Göçülünce gel gurbanım (46)
Mis gibi kokar da **Tekir Yaylası** (188)
Yaylalar burnuma ne hoş koktu oy (191)

Âşık Gulfani tabiatı anlatırken şiirlerinde yer verdiği diğer unsurlar ise bitki ve ağaç türleridir. Şiirlerinde yer verdiği bitki ve ağaç türlerinden bazıları şu şekildedir:

İğdeler çiçek açtı (3)
Baharda türlü **çiçekler**
Arpalar diz boyu olmuş(46)
Aman Yozgat derler **çamlığı** serin (83)
Açtı m’ola bizim elin **gülleri** (93)

Viran olmuş **güllü sümbüllü** bağı (107)
Bağ bahçe bostanı dökmesin **gazel**
Güllerinden haber gönder sevdiğim (135)
Kengel durmaz bir an evvel hızlanır
Sarı çiğdem navruzlara nazlanır
Koyaklarda **mor sümbüller** gizlenir
Memlekette **kuşkuş otu** çıktı oy (191)

2.2.12. Yer Adları

Âşıklar, şiirlerinde doğup büyüdüğü çevre ile diğer yerleşim yerlerine ait adları zikrederler. Âşık Gulfani de doğum büyüdüğü yerler ile ülkemizin birçok yerleşim yerlerini şiirlerinde zikretmiştir.

Nurhak'tan karın erir (6)
Serin **Göksun**'da yaylası (45)
Başta **Çanakkale** yeter (63)
Yamaçlı'dan duvar aldım (65)
Kerevinli Ahmet Usta (65)
Aman **Yozgat** derler çamlığı serin (83)
Güzel **Kayseri**'nin şirin ilçesi
Güneydoğusuna düşer **Tomarza** (85)
Bütün **Ankara**'dan bakanlar geldi
Girenler ağladı **Kırıkkale**'ye (92)
Koca **Marmara**'yı vurdu bu deprem (122)
Haziran ayında **Aydın** iline (141)
Kırşehir yolunda bir güzel gördüm (149)
Kayseri Pınarbaşı o sert suyu
Ata yurdu onun **Köşgerli köyü** (176)
İstanbul Pendik'e yolu düşeli (176)
Boğazlıyan bir fabrika kurulsun (182)

Âşığımız, “Oğlum Seni Nerden Evereyim” ve “Bizim Eller Göründü” adlı şiirlerinde ülkemizin pek çok iline yer vermiştir.

Yolum düştü **İstanbul**'a **İzmir**'e
Oğlum seni ordan evereyim mi
Aydın Afyon Muğla geçsem **Burdur**'a

Oğlum seni ordan evereyim mi

Güzelleri çoktur bir bir araman
Zengin **Bolu Bursa** orda duraman
Hâlden anlar m'ola **Konya Karaman**
Oğlum seni ordan evereyim mi

Fakirlik içimde başlı bir yara
Hemi iş bulursun hemi de para
Kocaman bir şehir başkent **Ankara**
Oğlum seni ordan evereyim mi

Düşünüp de karar versek derinden
Kırıkkale Yozgat Kırşehir'inden
Hem **Aksaray Niğde Nevşehir**'inden
Oğlum seni ordan evereyim mi

Osmaniye Adana'nın ovası
Başka olur kızlarının havası
Dolaşalım **Kayseri**'yle **Sivas**'ı
Oğlum seni ordan evereyim mi

Hatay'ı **Antep**'i dolaşsam baştan
Malatya Erzincan Erzurum Muş'tan
Gulfani'yim bir kız buldum **Maraş**'tan
Oğlum seni ordan evereyim mi (104)

Bindim otobüse **Osmaniye**'den
Bahçe Haruniye beli göründü
Parça parça bulut çökmüş döşüne
Gâvur Dağları'nın yolu göründü

Kıvrım kıvrım yollar iner aşağı
Gedikler'de çobanların döşegi
Kömürler'de yedi yolun kavşağı
Antakya Antep Türkoğlu göründü

Aksu Köprüsü'nde keselim hızı
Pamuk tarlasında gelini kızı
Oy **Maras**'ım diner m'ola poyrazı
Ahır Dağları'nın yeli göründü

Koca Bertiz Zeytin Ali Kayası
Mis gibi kokar da **Tekir Yaylası**
Suçatı Dârmendere **Göksun Ovası**
Güzelleri dolu dolu göründü

Kanlavak Kızılçık dağlar sırası
Güzel **Atlas** yeşil bağlar arası
Bir acayip sır yedilerin mağarası
Baktım **Binboğa**'nın salı göründü

Elbistan'ın **Şar Dağı**'na çıktım bir
Hüzün bastı içerime çöktüm bir
Gulfani'yim ovalara baktım bir
Şu bizim **Afşin**'in eli göründü. (188)

Âşık Gulfani doğup büyüdüğü yerlere şiirlerinde yer vermiştir. Bu yerleri zikrederken memleket sevgisini de göstermektedir.

Seksen bir çiçek içinde
Gülümüz **Kahramanmaraş**
Cennet misali biçimde
Dolumuz **Kahramanmaraş** (69)

Bahar olur yaz olur
Bizim **Afşin** elinde
Kötü insan az olur
Bizim **Afşin** elinde (2)

Canla canan **Elbistan**
Sende **Ceyhan Elbistan**
Pınarbaşı'n ne güzel
Sana kurban **Elbistan** (6)

Âşık Gulfani; Almanya, Umman Denizi gibi gidip görmediği yer adlarına da şiirlerinde yer vermiştir.

Yavrularım öksüz kaldı Almanya (83)

Umman Denizi'dir gözümde yaşım (177)

2.2.13. Halk Kültürü

Âşıklar içinde bulunduğu toplumdan bağımsız değildir. Topluma ait örf, adet, gelenekler, kültür, yaşam şekli, tarih şiirlerinde yer alır. Âşık Gulfani'nin şiirlerinde yer alan halk kültürü unsurlarını alt başlıklar altında ele aldık.

2.2.13.1. Atasözü ve Deyimler

Âşıklar, sözü etkili kılmak maksadıyla atasözü ve deyimlere şiirlerinde yer vermektedirler. Âşık Gulfani de anlatımı güçlendirmek ve sözlerini etkili kılmak için deyimleri ustalıkla kullanmıştır. Atasözlerine, deyimler kadar olmasa da birkaç şiirinde yer vermiştir. Âşık Gulfani'nin şiirlerinden tespit ettiğimiz atasözü ve deyimler bir kısmını örnek olması amacıyla aşağıda veriyoruz:

Almış idim ölçümü de boyumu

Artık çoban gütmmez oldu koyunu

Zaten belli sonra çıkar oyunu

Onun için Karaman'a gerek yok (109)

Nasıl kalbimi çaldı (5)

Görünce taş kesildim (7)

Bel bağladın inandın

Yerinde sayar sandın (9)

Ne düşünün kara kara

İnsan olan düşer dara (20)

Selamı sabahı kestin (24)

Akıllara düştü şükür (28)

Ağzından baklayı çıkart (52)

Başımda saçlarım yoldum (64)

Tüm dillere destan olur (76)

Zarf atıp sınıdım birkaç kişiyi

Kırk dereden suyu getirir valla (78)

Küpe et kulağa büyük sözünü (81)

Yüreğim kan ağlar ah çekip inler (91)

O güzelim şehir sarardı soldu (92)
Sözümü yabana atma yalancı (94)
Kulak verin anlatayım sizlere
Kimler reva görmüş ola bizlere
Birçoğu da el üstünde tutuyor (98)
Taşı gediğine kordu İmamî (103)
Almış idim ölçümü de boyumu (109)
Niye bana çalım satıyon güzel (115)
İlerde ellerin kalem tutarsa (124)
Tüy bitti dilim söyleye söyleye (126)
Tutunduğum dalı kesmeyeceğim (133)
Sefalet çekerek bağrımız pişmiş (140)
Böyle olursa biz yutarık hapı (141)
Kulak asma istemezsin hıncına (144)

2.2.13.2. Dua-Beddua

Dua, Allah'a yalvarma, O'ndan yardım istemektir. İnsanlar, genellikle ibadet zamanında ellerini yukarı kaldırıp dua ederek Allah'tan yardım isterler. Âşık Gulfani, şiirlerinde hem kendisi hem de başkaları için Allah'a dua etmektedir.

Korusun bizi Yaradan (63)
Mevla'm bir kuluna eyleme muhtaç (78)
Şu Gulfani âcizane kulundan
Merhametin esirgeme yarabbi (100)
Gulfani'yim elim açtım Mevla'ya (101)
Allah sonumuzu hayır eyleye (108)
Vermesin Allah'ım kulun başına (122)

Âşığımız, kendisine ya da başka insanlara karşı kötülüğü dokunan insanlara karşı bazı şiirlerinde bedduada bulunmuştur.

İçerin kan ile dolsun (15)
İlah'a gülmesin yüzün(59)
Bul belanı elden şeytanlar çatsın (94)
Sebep olan cehennemi boylaya (108)
Gözü çıksın çamur atan taş atan (110)

Kocan öle dul kalasın yaşında
Tufan bela eksilmesin başında
Yumruk gibi kanser çıksın döşünde
Gulfani'yi böyle koyduğun için (159)

2.2.13.3. Hayvanlar

Âşık şiirlerinde hayvanlar, hem tabiatı anlatmada hem de benzetme amacıyla sıklıkla zikredilmektedir. Kuşlar âşığımızın şiirlerinde yer alan hayvan türlerinden olup en sık işlenen kuş türü ise bülbüldür. Âşık Gulfani, şiirlerinde bülbülü hem divan edebiyatında olduğu gibi güle âşık olan bir kuş olarak hem de âşığı bülbüle benzetmek maksadıyla zikretmiştir.

Bülbül olup bahçelerde
Ötek mi gözü sürmeli (29)
Bülbül iken zara düştüm
Gülde gözüm kalmadı ki (30)
Ötme bülbül ötme gayrı (32)
Güle bülbül zarı gibi (60)
Güle geçer güle geçer
Sitemin bülbüle geçer (62)
Kargalar bülbül kesildi
Güle aklım yetmez oldu (72)
Şakıyan o bülbül avazlım nerde (103)
Bir kuş oldum daldan dala konarım
Bülbül bir bahçede ötüştü gitti (107)
Girdim bahçeye bülbül misali
Güllerinde seni seni ararım (130)
Sanki bir bülbülüm şaklar dururum
Bir gülün dalına konmuş gibiyim (142)
Vuslatı emelim güle konmaktır
Bülbülün misali zarına düştüm (148)
Bahçesinde bülbülleri ötüşür
Gülüne kurbanım bizim ellerin (162)
Bülbül iken karga oldum şeydâya (164)
Bülbül olup gül dalına konarım (168)
Bülbül uçmaz bahçemdeki güllerde (193)

Baykuş, fiziksel görüntüsü, sesi, avlandığı vakit gibi sebeplerden dolayı bazı inançlarda uğursuzluk getirdiğine inanılan bir kuş türüdür. Ülkemizde de baykuşun uğursuzluk getireceği, damına konduğu evden bir kişinin öleceği, baykuşun mezarların başında beklediği gibi bazı düşüncelerin olduğu görülmektedir. Âşık Gulfani de olumsuz durumları anlatırken baykuşa yer vermiştir.

Başımda baykuş ötecek (44)
Baykuşlar viran bağımda
Ötüyor ötüyor vay vay (73)
Gönül bahçesine güller ektiğim
Dallarında baykuş ötmeden gel gel (112)
Virane bağımda baykuş ötüp de (155)

Şahin, Türk milletinin avcılıkta faydalandığı bir kuştur. Günümüzde bazı Türk kültürlerinde şahin ile avlanma devam etmektedir. Âşığımız da şahini şiirlerinde avcı kuş olarak zikretmiştir.

Çırpınır çaresiz kaçamaz olur
Şahin pençesini attığı zaman (152)
Âşık şiirlerinde özellikle göçmen kuş olmaları sebebiyle gurbet temalı şiirlerde yer verilen turnalar, Âşık Gulfani'nin şiirlerinde de yer almıştır.

Durnam yükseklerden uçma
Selamsız sabahsız geçme
N'olur yaralarım açma
Ben garibim zaten durnam (43)

Dümdüz olur tepe dere
Konarsınız bilmem nere
N'olur gittiğiniz yere
Beni de götürün durnalar (61)

Âşık Gulfani'nin şiirlerinde yer verdiği diğer bir kuş türü de kekliktir. Keklikler ötüşüyle ve rengiyle insanların sevgisini kazanmış, türkülerde yer verilen bir kuş türüdür.

Atlas'ta keklik uçar (2)
Kafesten uçtu kekliği (11)
Kekliklerin öttüğünü bir görsem (123)

Keklikler uçuğu aklıma düştü (189)

Âşık Gulfani'nin pek çok şiirinde farklı kuş türlerine de yer vermiştir. şiirlerinde yer verdiği kuşlardan bir kısmı şu şekildedir:

Serçeler de yuva yapmış

Bir kuş bile olamadım (38)

Güvercinler oldu tavuk (66)

Kargalar bülbül kesildi (72)

Âşık Gulfani, kuşlar dışında da pek çok hayvan türüne şiirlerinde yer vermiştir. Örnek olması amacıyla bazılarını aşağıda veriyoruz:

Kediye kendini boğduran **aslan** (15)

Konmaz **arım** her çiçeğe (30)

Ahu gözlü nazlı yârim (44)

Mor **goyunlar** **guzulardan**

Seçilince gel gurbanım (46)

Neler çektim anlatayım

Ah şu **sivrisineklerden** (55)

Kuzuyu yutan **aygırlar**

Yaşlanmış koca **beygırlar** (66)

Karınca **fille** yarıştı

Tavşanla **tazı** bariştı (72)

Dört **danayı** gezdirirdim bucakta (95)

Köpek niyetine tutma kapında (98)

Sürmeli **cerenim** gelsene gel gel (111)

Yeşilbaşlı **sun**a gibi eğer sin (111)

Niçin yokuşa sürersin **atını** (118)

Yunus balığı gibi yüzer denizde (127)

İnek yok yoğurdu sütü unuttum (140)

Yılanın **akrebin** sesi durmuyor (141)

Sırtlan yuvasında **ceylan** görünün (158)

Unutmam Levent'i **koç** gibi evlat (176)

2.2.13.4. Renkler

Türk halk biliminde renklerin önemli bir yeri vardır. “Türkler renkleri güneşe göre belirlemişlerdir. Yönleri de bu renklere göre tanımlamışlardır. Kuzey kara,

güney kıvıl, doğu mavi, batı ak, merkez sarı olarak ifade edilmiştir.”(Bakırcı 2017: 141).

İnsan yaşamında da renklerin bir anlamı ve değeri vardır. Âşık şiirlerinde de renkler bu anlamlara göre dizelerde zikredilmektedir. Âşık Gulfani’nin şiirlerinde en çok zikrettiği renk “kara”dır. Bu rengi bazı şiirlerinde gerçek anlamında bazı şiirlerinde ise mecazi anlamda kullanmıştır. Kara rengini kullandığı bazı dizeler şu şekildedir:

Bu hâllere düştüğüm
Kara kızın eseri (9)
Ne düşünün kara kara (20)
Gulfani’m kara yazılı (23)
Bir yapıştı kara günler (31)
Gözlerime kara indi (38)
Kara bahtım aklayıver (49)
Kara yağlık bağlamayın (58)
Karalar yazdığım yeter (64)

Ak-beyaz; temizliğin, mutluluğun ve olgunluğun rengidir. Âşık Gulfani, şiirlerinde hem ak hem de beyazı kullanmıştır. Bu rengi bazı şiirlerinde gerçek anlamıyla, bazı şiirlerinde ise mecazi anlamda benzetme amacıyla kullanmıştır.

Kalbim açık yüzüm ak (8)
Aklar düşürdün saçıma (50)
Çok seçtim akla karayı (75)
Otuzunda ağardı da kar gibi (117)
Ağustosta ak gerdanın kar m’ola (127)
Beyaza boyansa yüzü Arap’ın (158)
Saçlarıma beyaz düştü kocadım (174)
Bembeyaz kartopu olur saçımdan (184)
O tan yeli ağarmadan seherde (186)

Kırmızı renk, ana renklerden biri olup al ve kıvıl adlarıyla da kullanılmaktadır. Kırmızı, sıcaklığın yani ateşin rengi olup yönlerden güney de kıvıl ile ifade edilmiştir. Âşık Gulfani de şiirlerinde hem al hem de kırmızı adlarını kullanmıştır. Al-kırmızı rengini hem gerçek anlamıyla hem de benzetme amacıyla kullanmıştır.

Allı mısın allı mı (5)

Al bayrağım şanlı ordum (14)
Kırmızıya çalar şalın
Yürür allanı allanı (25)
Ne kırmızı ne sarısın (28)
Al bayraklı geldi salın (47)
Kırmızı yağlık elimde (47)
Allanıp gelsene gurban olduğum (144)
Senin olsun al yeşilli bostanlar (184)

Sarı renk, ana renklerden olup yönlerden merkezin rengidir. Aynı zamanda hastalığın, kötülüğün sembolü olan bu renk Âşık Gulfani'nin şiirlerinde yer verdiği renklerden. Âşık Gulfani, şiirlerinde sarı rengini hem gerçek hem de mecazi anlamda kullanmıştır.

Sarı sarı sarı kız (10)
Ne kırmızı ne sarısın (28)
Taramamış sarı saçlım (45)
O güzelim şehir sarardı soldu (92)
Kurardık çatmayı sarı sıcakta (95)
Şu gönlümde taze sarı çiçekler (152)
Sarıçiğdem navruzlara nazlanır (191)
Sana paha biçilmiyor sarı kız (194)

Yeşil renk, ana renklerden sarı ile mavinin karışımından meydana gelen bir ara renktir. Yeşil rengi tabiatın rengidir. Canlanmayı, yenilenmeyi ve huzuru çağrıştırmaktadır. Âşık Gulfani, bu rengi hem gerçek anlamıyla hem de benzetme amacıyla kullanmıştır.

Yeşilbaşlı suna gibi eğersin (111)
Dallarımı yeşermeden bükersin (142)
Yüklemiş göçün yeşil Afşın'dan (161)
Yemyeşil bağımı bozdurdun kader (174)
Senin olsun al yeşilli bostanlar (184)
Güzel Atlas yeşil bağlar arası (188)
Maraş yeşil Afşın Binboğa Dağı (189)
Yeşile bürünür bizim yazılar (191)

Ela rengi, bal rengine yakın olan açık kahverengi anlamındadır. “Saz şairlerinin hemen hepsinde şiirlerinin başlangıcında ela rengi benzetme unsuru olarak

kullandıkları görülür.” (Bakırcı 2017: 143). Âşık Gulfani’nin, ela rengine yer verdiği üç şiirinde bu kullanım görülmektedir. Bir şiirinde ise sevgilinin göz rengi olarak son dörtlükte ela rengine yer vermiştir.

Gulfani’ye var sözleri
Öldürür ela gözleri (76)
Sürmelemiş iki gözleri ela (84)
Kaşı keman ela gözler nur gelin (160)
Arzumanım kaldı gözü elada (173)

Âşık Gulfani’nin şiirlerinde zikrettiği renklerden biri de mordur. Âşığımız, mor rengini hem tabiatı anlatırken hem de sevgiliyi tasvir ederken kullanmıştır.

Mor goyunlar guzulardan (46)
Hazan m’oldu mor sümbüllü bağlar off (93)
Dudak kiraz yanakları mor gelin (160)
Mor koyunlar meleşirdi sürüde (189)
Koyaklarda mor sümbüller gizlenir (191)

2.2.13.5. Geçiş Dönemleri

Doğum, evlenme ve ölüm insan hayatının önemli geçiş dönemleri olarak adlandırılmaktadır. “Bilindiği gibi insan yaşamının başlıca üç önemli ‘geçiş dönemi’ vardır. Doğum, evlenme ve ölüm”(Örnek 2018: 183).

Âşık Gulfani, şiirlerinde geçiş dönemleriyle ilgili mısralara yer vermiştir. Geçiş dönemlerinden ilki olan doğum sözcüğünü bazı mısralarında kullanmış, bazı mısralarında ise doğumu hatırlatan kelimelere yer vermiştir.

Gulfani’m kara yazılı
Doğuştan bağrım ezili (23)
Bebek bile öyle büyür
Her gün dilleni dilleni (25)
Kırklık bebek para diye ağlıyor (154)
Sanki ana doğma sarhoş gezerim
Verdiğin badeden kanmış gibiyim(142)

“Geçiş dönemleri içinde, yapısının karmaşıklığı ve içeriğindeki ayrıntıların zengin çeşitlenmeleri bakımından, hem çok ilginç hem de incelenmesi çetin bir

gelenektir, evlenme-düğün”(Boratav 2016: 190). Âşığımız, geçiş dönemlerinden ikincisi olan evlenme-düğün ile ilgili mısralara da yer vermiştir.

Çalınıyor davul zurna
Sevdiğim gelin oluyor
Düğün elin halay elin
Bilmem ki bana n’oluyor (67)
Düğünleri kurulur
Davul zurna vurulur (2)
Yiğidime düğün kurdum
Toplanmış emmi uşağı (19)
Çifte gelin gezdirmedim
Çeyizini yazdırmadım (19)
Düğünlerde gezdirirdik güveği (95)
Gulfani’yim bir kız buldum Maraş’tan
Oğlum seni ordan evereyim mi (104)
Düğünler kınalar törenin özü
Halaylar çekilir türkölü bazı (157)
Kalktı düğünlerde davulla zurna
Kimi sazı kimi orgu istiyor (180)

“Ölüm somut olarak, insan yaşamının sona ermesidir, ama insan topluluklarının inanış ve törenlerinde, bu olay da doğum ve düğün gibi bir ‘geçiş’ aşaması değerini taşır.”(Boratav 2016: 221). Âşığımız, geçiş dönemlerinin sonuncusu olan ölüme pek çok mısrasında yer vermiştir. Örnek olarak bu mısralardan bir kısmını veriyoruz:

Dünyanın ahiri ölüm (18)
Sonunda ölüm baş tacı (22)
Gulfani bir gün ölecek (39)
Ölsün Gulfani’yim ölsün (50)
Gulfani’nin öldüğünü
Duyunca anlan o zaman (52)
Ey sevdiğim gözün aydın
İşte Gulfani’m ölüyor (67)
İnanmadım öldüğünü duyunca
Bir sevenin haber verdi İmamî (103)

Bir gün benim öldüğümü duyarsan
Mezarıma gelsen bile barışmam (119)
İyi olmam ben bu dertten  l r m (147)
Hiç yüzü gülmemiş gözleri açık
Ölürsem gurbette sebebi sensin (163)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÂŞIK GULFANI'NİN ŞİİRLERİNDE SÖZ SANATLARI

Şiirde anlatımı zenginleştirip güçlendirmek, sözü etkili hâle getirmek için söz sanatlarından faydalanılır. “Edebi sanatlar, şiirlerin anlaşılmasında ve yorumlanmasında, şairin şiir yazma konusundaki yeterlik ve kabiliyetinin ortaya koyulmasında önemli bir etkindir”(Kaynar 2014: 93). Âşık tarzı şiir geleneğinde sıklıkla kullanılan edebi sanatlara Âşık Gulfani de yer vermiştir.

Âşık Gulfani şiirlerinde söz sanatlarından sıkça yararlanmıştır. Söz sanatlarından teşbih(benzetme), istiare, ad aktarması, tecahül-i ârif, tezat, kinaye, telmih, tenasüp, mübalağa, teşhis, intak, nida ve istifhama yer vermiştir.

3.1. Benzetme (Teşbih)

“Aralarında gerçek veya mecaz bakımından benzerlik bulunan iki varlıktan zayıf olanı güçlü olanına benzeterek söze güç katma, etkili kılma sanatı”(Karataş 2001: 427). Teşbih sanatında zayıf olan (benzeyen) ile güçlü olan (kendisine benzetilen), her ikisi de cümlede yer alır. Benzetme, Âşık Gulfani'nin şiirlerinde en çok kullandığı söz sanatlarından biridir.

Âşık, sevdasını büyüklüğünü ifade ederken Kızılırmak'a ve Erciyes Dağı'na benzetmektedir.

Sana olan bu sevdam
Koca Erciyes Dağ'dı (1)
Kızılırmak gibi akar
Bizim aşkımız sevdamız (76)

Âşık, sevdasından dolayı kendisini kuşa ,özellikle bülbüle, benzetirken, sevgiliyi de güle benzetmektedir.

Bülbül iken zara düştüm
Gülde gözüm kalmadı ki (30)
Bir kuş oldum daldan dala konarım (107)
Gulfani'yim viranede kuş gibi (113)
Girdim bahçeye bülbül misali (130)
Sanki bir bülbülüm şaklar dururum
Bir gülün dalına konmuş gibiyim (142)
Bülbül iken karga oldum şeydaya (164)

Bülbül olup gül dalına konarım (168)

Âşık, sevdiğini ya da güzelliğine vurulduğu kızı tasvir ederken benzetme sanatını sıklıkla kullanır. Kaşlar kalem, keman ve yaya; kirpikler oka; dudak kiraza, yüz güle, aya ve nura; saçlar sırmaya benzetilmektedir.

Neredesin ay yüzlüm (5)

Kalem eylemişsin kaşı (29)

Kaşlar kalem gözler iri (45)

Değme hatırıma gül yüzlü yârim (101)

Mihrican mı değmiş gül benzin solmuş (112)

O nasıl saçlar kız sırmaya benzer (120)

Sen benim sultanım kaşı yayımsın (137)

Kaşı keman ela gözler nur gelin

Dudak kiraz yanakları mor gelin

Ok kirpiğin yine sinem dağlıyor (160)

Âşık, sevgiliyi güzelliğinden dolayı ceylana (ahu, ceren), gecesini ve gündüzünü aydınlatan Güneş ve Ay'a benzetmektedir.

Ahu gözlü nazlı yârim

Sürmeli cerenim gelsen gel gel (111)

Sen ceylansın ben avcıyım vururum (142)

Gündüzün güneşim gece ayımsın (137)

Âşık, sevgilinin ağzından çıkan sözleri bazen mücevhere bazen de dikene benzetmektedir.

Mücevher sayılır ağzında sözün (84)

Dikenli sözlerin kalbime batar (116)

Sevdaya yakalanan âşığın içerisi yanmaktadır. Yaşadığı aşkı ve sevdayı ateşe benzetmektedir.

Bu sevdanın kor ateşi (60)

Yakma Gulfani'yi aşkın közünde (110)

Sevdanın ateşi bağrımda tüter (116)

Bir aşk ateşiyle yollara düştüm (142)

Aşkın ateşinin narına düştüm (148)

Âşığın benzetmede sıkça kullandığı diğer bir unsur da gönüldür. Gönül; dağ, kale, taht, bahçe ve deryaya benzetilmektedir.

Ne aslan yatardı gönül dağında (89)
Çıkıp yayladın mı gönül dağıma (153)
Gönlümün tahtında yer var tacına (84)
Şu gönül kalemin duvarlarını (96)
Gönül bahçesine güller ektiğim (112)
Gönül kalesini yıkamıyorum (145)
Gönül bahçesinde dostun bağında (158)
Gönül deryasına göçüp konmazsan (193)

Âşık Gulfani, bazı şiirlerinde okumanın önemini anlatarak topluma nasihatlerde bulunur. Cehaleti bazen bir ata bazen de yıkılması gereken bir bende benzetirken, cahil insanı da taşla benzetmektedir.

Yık şu cehalet bendini
Kitap oku ilim öğren (56)
Cahil insan benzer taşla
Kitap oku ilim öğren (56)
Oku ilim öğren öğret kültürü
Cehalet atına binenden olma (81)

Sevdiğine darılıp küsen âşık, kendisini dallarını dökmüş çınara, çok ağladığı için gözünden akan yaşları da pınara benzetmektedir.

Dalları dökülmüş döndüm çınara
Ağlatıp ağlatıp attın kenara
İki gözüm döndü sanki pınara
Mendil ile silsen bile barışmam (119)

Doğup büyüdüğü yerleri çok seven Âşık Gulfani, bu sevgisini şiirlerinde göstermektedir. Memleketinin güzelliklerini anlatırken de benzetme sanatından sıkça faydalanır.

Canla canan Elbistan (6)
Seksen bir çiçek içinde
Gülümüz Kahramanmaraş (69)
Elbistan zümrüt taşıdır
Göksun'um öz gardaşıdır (69)

3.2. İstiare (Eğretileme)

Benzetmenin iki temel ögesinden (benzeyen, kendisine benzetilen) yalnız birinin dize ya da dörtlükte yer almasıyla yapılan söz sanatıdır. “İstiare, benzeyen veya benzetilenden biri eksik olan teşbihtir” (Karataş 2001: 220).

İki temel ögeden (benzeyen-benzetilen) sadece kendisine benzetilen yer alırsa **açık istiare**; sadece benzeyen yer alırsa **kapalı istiare** adı verilir. Âşık Gulfani, şiirlerinde hem açık istiareyi hem de kapalı istiareyi sıklıkla kullanmıştır. Âşık Gulfani’nin şiirlerinde yer alan açık istiare örneklerinden bir kısmı şu şekildedir:

Kaçtı **tren** boştu **durağım**
Sevgide yok mu gereğim (17)
Eller tezkeresin almış
Hastanede kalan **kuzum** (19)
Kan ağlıyor iki gözüm (58)
Karlar yağdı **karlar** yağdı başıma (80)
Dalını dalıma atmayan zalım (89)
Öyle kavurucu **ateşe** düştüm (90)
Yine **gonca güller** açsın yüzünde (110)
Bu ne hâl böyle can anlamıyorsun
Düştüğüm **girdaptan** çıkamıyorum (145)
Vuslatı emelim **güle** konmaktır (148)
Kucağında kalmış yetim üç **kuzu** (161)
Kime inanıp da iyi dedimse
Kimi **akrep** kimi **yılan** çıktılar (170)
Ömrümün **baharı** hep hazal imiş (178)

Âşık Gulfani’nin şiirlerinde yer alan kapalı istiare örneklerinden bir kısmı şu şekildedir:

Atıp atıp tutturamam
Yazısız turasız dünya (16)

Dünya paraya benzetilmiştir ama para sözcüğü dizelerde yer almamaktadır. Onun yerine parayı anımsatacak yazı ve tura sözcükleri kullanılmıştır.

Şu **gönlümde** taze sarı çiçekler
Ne hoş açar kuşlar öttüğü zaman (152)

Gönül bahçeye benzetilmiş olup bahçe sözcüğü kullanılmamıştır. Bahçe yerine onu akla getiren sarı çiçeklerin açması ile kuşların ötmesi eylemleri kullanılmıştır.

Artık daldan dala uçmayacağım (126)

Âşık, kendisini kuşa benzetmekte ama kuş sözcüğüne dizede yer vermeyip, kuşu anımsatan uçmak eylemini zikretmiştir.

Göçün çekip yüce dağlar aşınca

Kükre ki avazı sesi Avşar'ın (157)

Avşarların dağlar aşınca aslan gibi kükrediği anlatılmaktadır. Aslan (kendisine benzetilen) dizede yer almamıştır.

Âşık Gulfani'nin şiirlerinde kullandığı kapalı istiare örneklerinden bir kısmı da şu şekildedir:

Çağlayıp coşan gönlümde (24)

Garip viranede öttüm (32)

Be hey zalim sen bu muydun

Emdin kanım yudum yudum (50)

Belki Erciyes'i yakar

Bizim aşkımız sevdamız (76)

Kararıp kör gibi sönenden olma (81)

Gurbet elde iki gözüm çağlar off (93)

Çok deli bulanık coşarsın gönlüm (97)

Ellerin bağında ötüyon güzel (115)

3.3. Ad Aktarması

Aralarında benzetme amacı olmadan bir sözün başka bir söz ile ifade edilmesidir. Âşık Gulfani şiirlerinde ad aktarmasını da kullanmıştır. Şiirlerinin bir kısmında Türkiye, dünya, şehir sözcüklerini kullanmış fakat burada kastedilen içindeki insanlar olduğu için ad aktarmasında bulunmuştur.

Bütün dünya bilir şanı (63)

Azimle ileri koşar **Tomarza** (85)

Tüm **Türkiye** televizyon başında (92)

Tüm **Türkiye** gözyaşları döküyor (122)

Koskoca dünyanın derdi bu deprem (122)

Âşık Gulfani, askerlikle ilgili yazdığı şiirde askerlik görevini vatan borcu olarak kullanarak ad aktarmasında bulunmuştur.

Elbet **vatan borcu** böyle (58)

Ad aktarması, iç-dış anlam ilişkisiyle de yapılmaktadır. Âşık Gulfani, Aydın'a gittiği dönemlerde yaşadığı sıkıntılarını anlattığı şiirinde tasarruf etmek için tüpü yakmadıklarını belirtiyor. Tüpten kasıt yanacak olan içindeki gazdır. Bu dizede iç-dış ilişkisi kurarak ad aktarmasında bulunmuştur.

Böyle olursa biz yutarık hapı

Yok yattığım yerde pencere kapı

Tasarruf ediyok **yakmıyok tüpü**

Ocakta şu pişen aşı ne deyim (141)

3.4. Telmih

“ Tarihteki mühim bir olaya, duruma; meşhur bir nükte, fıkra veya hikâyeye; yahud gelenekte var olan ve bilinen önemli bir âdete, bir şiir veya nesirde münasip bir biçimde işaret etme, onu ima etme, hatırlatma sanatı” (Karataş 2001: 418).

Âşık Gulfani pek çok şiirinde telmih sanatından faydalanmış olup en çok telmihte bulunduğu konu ise halk hikâyeleridir. Halk hikâyelerine vâkıf olan âşığımız Leyla ile Mecnun, Aslı ile Kerem, Ferhat ile Şirin ve Âşık Garip hikâyelerine atıf yaparak telmihte bulunmuştur.

Mecnun oldun **Leyla** aran (36)

Leyla Mecnun kıskandırır

Ferhat Şirin kıskandırır

Kerem Aslı kıskandırır

Bizim aşkımız sevdamız (76)

Hemi **Leyla** hemi **Aslı** çıktın sen

Mecnun'a **Kerem**'e eş benim gayrı (99)

Beni **Mecnun** ettin döndün **Leyla**'ya (101)

Gönül verdim bir vefasız **Leyla**'ya

Mecnun olup çöllerinden usandım (125)

Sanki **Aslı** olmuş beni yakarsın

Bir **Kerem** misali yanmış gibiyim (142)

Kerem'den **Ferhat**'tan **Mecnun**'dan duydum (148)

Mecnun’um çöllerde **Leyla** misali
Ferhat’ın azimi **Kerem** tarzında (151)
Kerem’den de fazla yanıyorum ben (153)
Kerem olur bir **Aşlı**’ya yanarım
Âşık Garip gibi gülene kadar (168)
Gulfani **Mecnun**’um kullar içinde
Ararım **Leyla**’mı bulana kadar (168)
Bir **Mecnun** misali kaldım çöllerde (173)
Mecnun’un **Leylasız** çölü gibiyim (192)

Âşık Gulfani, Hz. İsa peygamberin çarmıha gerilmesi ile Hz. Eyyub peygamberin vücudunun yaralar sarması olayına telmihte bulunmuştur.

Ufaldım döndüm irmiğe
Sap oldum girdim dırmığa
İsa misali çarmığa
Gerdin de aldın elimden (54)
Gulfani’yim ne feleklerle aram var
Sorman bana kaderimde karam var
Eyyûb gibi her çileden yaram var
İyi olmam ben bu dertten ölürüm (147)

Yunus Emre, toplum tarafından tanınmış en önemli şairlerden biridir. Âşık Gulfani Yunus Emre’nin “Yaratılanı severiz yaratandan ötürü” sözüne telmihte bulunmuştur.

Yunus demiş Yaradan’dan ötürü (81)
Demiş Yunus Yaradan’dan ötürü (179)

Hallac-ı Mansur, “Ene’l Hakk” sözünü zikretmesi üzerine Abbasi halifesi tarafından darağacına çıkarılarak idam edilmiş bir şairdir. Âşık Gulfani, Âşık Mahzunî Şerif için yazdığı ağıtta Hallacı Mansur’un idam edilmesi olayına telmihte bulunmuştur.

Yanmıştı pişmişti ateşe nara
Mansur gibi çekilmişti bir dara
En güzel çağları hep geçti kara
Günler Mahzunî’yi unutmasınlar (171)

Kayseri'nin Tomarza ilçesinde doğan İncili Çavuş, Türk mizahisinin önde gelen isimlerinden biridir. Âşık Gulfani, Tomarza'yı anlattığı şiirinde İncili Çavuş'u anarak telmihte bulunmuştur.

İncili Çavuş'u bilmeyen var mı
Bilgin zekasına gülmeyen var mı
Kabağı çok meşhur almayan var mı
Ünün diyarlara taşar Tomarza

3.5. Teşhis ve İntak

Teşhis, insan dışı varlıklara ve durumlara insana özgü özellikler yükleyerek anlatma; **intak** ise insan dışı varlıkları insan gibi konuşurma işidir. Teşhis ve intak şiirlerde sıklıkla kullanılan söz sanatlarındandır.

“ İntak sanatında, tek konuşan varlık insan olduğuna göre, tabiatıyla teşhis de vardır. Ama her teşhiste intak olmaz” (Karataş 2001: 429).

Gönül, kalpte oluşan duygu ve isteklerdir. Âşık şiir geleneğinde zikredilen en önemli unsurlardan biri olup âşık, gönlüne söz geçiremez. Bu yüzden âşık, bazı şiirlerde gönlü ile konuşup ona sorular sorar ve sitemde bulunur. Bazen de deli, divane, budala, garip gibi insana ait özellikler yükler. Âşık Gulfani de şiirlerinde gönle insana ait yükleyerek teşhis sanatından faydalanmıştır. Örnek olması amacıyla dizelerden bir kısmını aşağıda veriyoruz:

N'ettin **deli gönül** n'ettin (26)
Sana diyom **deli gönül** (36)
Garip gönlüm kalma naçar (62)
Ey **budala gönül** kime bildirdin (99)
Kırılır bu **gönül gülmez** vallahi (101)
Biraz akıllansan **divane gönlüm** (133)
Söz dinlemez **deli gönlüme** uydum (148)

Gönlüne söz geçiremeyen âşık, gönlüne serzenişte bulunmaktadır. İsteddiği gibi olmadığını, başına türlü belalar açtığını söyler.

Gel dediğim yere gelmedin gönül (117)
İstedim el gibi olmadın gönül (117)
Bir gün de kıymetim bilmedin gönül (117)
Sanki saçlarımı yolmadın gönül (117)

Hiçbir söz anlamaz oldun vay gönül
Niye boş hayale daldın vay gönül
Beladan belaya saldın vay gönül
En son dediğime geldin vay gönül

Göçebe bir kuş türü olan turna, âşık şiirlerinde zikredilen unsurlardan biridir. Özellikle gurbet, özlem temalı şiirlerde turnalarla konuşan âşık, turnalardan sevgilisine, ailesine ya da memleketine selam götürmesini, onlardan da kendisine selam ve haber getirmesini ister. Âşığımız, şiirlerinde insana ait bir özellik olan dertli olmayı turnalara yükleyerek teşhiste bulunmuştur.

Söyle nereden gelirsin
Dertli dertli öten durnam (43)
Durnam yükseklerden uçma
Selamsız sabahsız geçme (43)
Katar katar olmuşsunuz
Selam getirin durnalar
Benim özlem hasretimi
Yâre yetirin durnalar (61)

Âşığımızın insana ait özellikler yüklediği bir diğer unsur da felektir. Felekle arasının iyi olmadığını ifade eden âşık, feleğe farklı anlamlar yükleyerek teşhis sanatında bulunmuştur.

Acımadı zalim felek
Vurdu yerden yere çaldı (24)
Felekten iyi bir tokat
Yiyince anlan o zaman (52)
Felek bana yine vurdu bak hele (87)
Felek çelmesini takıyor gene (90)
Felek idam verse assa suçumdan (102)
Felek benim ile atıştı gitti (107)
Çekilmiyor şu feleğin nazları (107)

Âşık Gulfani, “Nedense” adlı şiirinde hem teşhis hem de intak sanatından faydalanmıştır. Son dörtlükte yüreğinin kan ağlaması ile kara günlerin dostu olması teşhis sanatından; yüreğinin ah çekmesi de intak sanatından faydalandığını göstermektedir.

Çabam hep boşuna kim beni dinler
Yüreğim kan ağlar ah çekip inler
Ömrümün içinde şu kara günler
Bizim Gulfani'nin dostu nedense (91)

Âşık, insana ait bir özellik olan dertli olmayı sazına yükler. Sazının neler söylediğini merak eder.

Dertli çalar bugün sazım (48)
Ne söyler acaba sazlarımız vayy (192)

Âşık Gulfani'nin şiirlerinde kullandığı teşhis örneklerinden bazıları da şu şekildedir:

Hayat bizi biçsin demek
Yudum yudum içsin demek (33)
Aklımı fikrimi çaldı
Soyka kalası gurbet (70)
Yokluk başucuma oturur valla (78)
En iyi arkadaş cep imiş bildim (78)
Üç gün üç gecede hayat felç oldu (92)
Masum aşka hile katma yalancı (93)
Ömür boyu ceza yiyip zindanda
Yatasıca yatasıca kaderim (139)
Gurbet dostum da öteden beriden (187)
Sarıçiğdem navruzlara nazlanır (191)

3.6. Mübalağa

Abartı olarak da adlandırılan bu söz sanatında bir olay, durum veya varlığı olduğundan çok daha büyük ya da küçük gösterme işidir. Âşık Gulfani bazı şiirlerinde mübalağada bulunmuştur. Örnek olması amacıyla bazı dizeleri veriyoruz:

Bir of çeksem dağlar inler derinden (96)
Şu dünya başıma dar değil mi ki (102)
Senin için yok ederim bir dağı (120)
Irmaklar bağladım bentleri yıktım (133)
Kırlık bebek para diye ağlıyor (154)

3.7. Tenasüp

“Anlamları birbirine yakın ya da anlamca aralarında bir ilgi kurulabilecek kelime, terim veya deyimlerin bir beyt ya da mısrada düzenli bir şekilde bir araya getirilmesi sanatıdır” (Karataş 2001: 420). Âşık Gulfani’nin şiirlerinde kullandığı tenasüp sanatının kullanıldığı dize ve dörtlüklerden bir kısmını aşağıda veriyoruz:

Öksüz yetim garibanlar (12)

Razı idim **dayak sille köteğe** (87)

Vefanın **sevginin aşkı sevdanın** (130)

Kahırın sitemin öfken dinmez mi (156)

Ana baba gardaş biri de **bacı**

Oğluna dikkat et **kızdan** çekersin (165)

Çile ile **keder** ile **gam** ile (190)

Yüreğinden **kavrulup** da **yanmazsan**

Duman olmaz **ateş** olmaz **kor** olmaz (193)

Düğünler kınalar törenin özü

Halaylar çekilir **türkülü** bazı

Bağlıdır örfüne **gelini** kızı

Başında yazması süsü Avşar’ın (157)

3.8. Tezat

“Birbirinin karşıtı olan duygu, düşünce, hayal ve durumları bir ilgi kurarak bir arada (aynı cümlede / mısrada / beyitte) kullanma sanatı” (Karataş 2001: 433). Anlamı güçlendirmek için şiirlerde sıklıkla kullanılan bu söz sanatını, Âşık Gulfani’de şiirlerinde çok fazla kullanmıştır. Örnek olması amacıyla tespit ettiğimiz dizelerden bir kısmını veriyoruz:

Bir **ileri** bir **geri** (9)

Yazısız turasız dünya (16)

Haber saldım **sola sağa** (18)

Bazen **tatlı** bazen **acı** (22)

Ne **zengin** dinler ne **fakir** (28)

Bol dünyada **dara** düştüm (30)

Gelen giden tuz basıyor (39)

Dert **eker** çile **biçerim** (48)

Gulfani **var** ile **yoktan** (72)

İhtiyar misali **gençlik** çağında (80)

Dışarısı karışık **içerisi** dar (136)

Ne **düşmanım** belli ne de bir **dostum** (145)

Kâr edeyim derken hep ettim **zarar** (154)

3.9. Kinaye

“Dokundurma, değinmece. Meramı, mecaz vasıtasıyla dolaylı, kapalı ve dokunaklı şekilde anlatma sanatı. Bu çeşit bir söyleyişte, sözün gerçek anlamı kastedilmiş olsa dahi, itibar edilen daha ziyade mecazî anlamıdır”(Karataş 2001: 246). Şiirlerde sıklıkla kullanılan bu söz sanatını Âşık Gulfani’de pek çok şiirinde kullanmıştır. Tespit ettiğimiz kinaye örneklerinden bir kısmı şu şekildedir:

Başımda baykuş ötecek (44)

Gulfani dövsün sazını

Kimse göstermez yüzünü (45)

Hangi dala sarıldıysam

Kırdın da aldın elimden (54)

Ona buna çamur atmak isteyen (82)

Ne söylesem sözlerime darılır

Kanayan bu yaram nasıl sarılır (116)

Senin gözün açık biz körüz beyim (140)

Böyle giderse biz yutarık hapy (141)

Ağırlığın başkasına tarttırma (165)

Bir yazı gördüm de alnında kara (181)

3.10. Tecahül-i Ârif

“Bilerek bilmezlikten gelme. Çok bilinen bir şeyi, bir gerçeği, bir nükteye, bir espriye dayandırarak bilmezmiş gibi söylemektir. Anlama incelik katar” (Karataş 2001: 411-412). Şair, genellikle bu söz sanatını soru sorma yoluyla kullanır. Âşık Gulfani de bazı şiirlerinde bu söz sanatından faydalanmış olup örnek olması amacıyla aşağıda bazı dizeleri veriyoruz:

Tut bırakma elimi

Esen sevda yelimi

Seni seven bu garip

Divane mi deli mi (8)

Çalınıyor davul zurna

Sevdiğim gelin oluyor

Düğün elin halay elin

Bilmem ki bana n'oluyor (67)

Saçlarıma yağan kar değil mi ki (102)

Bu hâllere koyan yâr değil mi ki (102)

Gulfani'yim bir can vardı erittim

Bu dünyada başka emanetim mi var (172)

3.11. İstifham

Duygu ve düşüncelerin soru sorma yoluyla etkili kılmak olan bu söz sanatında gerçek amaç soru sormak değil, şiiri okuyan kişinin dikkatini çekmektir. “Sorma. İlgi çekmek ve söylenen sözü farklı, çarpıcı kılmak için yapılan, heyecan ve duygudan doğan bir sanattır. İstifham sanatı yoluyla sorulan sorulara cevap beklenmez” (Karataş 2001: 222-223).

Âşık Gulfani, pek çok şiirinde istifham sanatını kullanmış olup bazı dizeler şu şekildedir:

Dost gönlü gümanım nerde (18)

Ne düşünün kara kara (20)

Uçar kanat çırpı çırpı

Kuşlar nereye nereye (23)

Şalvarı ipekli gelin

Nerden sallanı sallanı (25)

Bir yastığa iki başı

Atak mı gözü sürmeli (29)

Be hey zalim sen bu muydun (50)

Ne anlamı var hayatın (57)

Böyle miydi senin sözün (58)

Bal veren çiçeğe konar mı arım (86)

Ne zaman gelecek yazım baharım (86)

3.12. Nida

“Haykırı, ünlem. Aşırı duygu ve heyecan anında birine veya bir varlığa seslenmek, onunla konuşup dertleşmek amacıyla ‘ey, yâ, eyâ, hey, behey, vay’ gibi ünlemler kullanılarak yapılan bir edebî sanattır” (Karataş 2001: 318).

Âşık Gulfani, coşkulu duygu ve heyecanları anlatmak amacıyla bazı şiirlerinde nida sanatından faydalanmıştır. Âşık Gulfani’nin şiirlerinde tespit ettiğimiz nida örneklerinden bir kısmı şu şekildedir:

- Ey gözüm imanım nerde (18)
- Sizi ey vefasız dostlar (39)
- Be hey zalim sen bu muydun (50)
- Ey sevdiğim gözün aydın (67)
- Doydun ey vicdansız doydun (74)
- Can damarımızsın ey güzel şehir (92)
- Ey budala gönül kime bildirdin (99)
- Ey canımın içi gözümün nuru (113)
- Yeter ey vefasız ettiğin zulüm (131)
- Niye çabalarsın ey insanoğlu (150)
- Yandım ey vefasız elinden yandım (177)
- Yürü ey gardaşım sen de git durma (180)
- Ey vefasız böyle miydi işlerin (185)
- Selam olsun sana ey can ciğerim (186)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÂŞIK GULFANI'NİN ŞİİRLERİ

Âşık Gulfani'nin 195 şiiri, önce hece sayılarına göre sınıflandırılmış olup daha sonra ilk dörtlüklerin 2 ve 4. mısralarında kullanılan ayaktaki son harfe göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

A. YEDİ HECELİ ŞİİRLER

1. Üzerime Kar Yağdı

Gel can umutlarım ol
Beklediğim bu yazda
Ne olur gönlüme dol
Beklediğim bu yazda

Üzerime kar yağdı
Kar yağmadı kor yağdı
Sana olan bu sevdam
Koca Erciyes dağdı.

Sanki kanatsız kuştı
Konmadan daldan uçtu
Hayalim suya düştü
Beklediğim bu yazda

Üzerime kar yağdı
Kar yağmadı kor yağdı
Sana olan bu sevdam
Koca Erciyes dağdı.

Gulfani'yle bir olsan
Elim eline alsan
Neler oldu bir bilsen
Beklediğim bu yazda

Üzerime kar yağdı
Kar yağmadı kor yağdı
Sana olan bu sevdam
Koca Erciyes dağdı. (URL-1)

2. Bizim Afşin Elinde

Bahar olur yaz olur

Bizim Afşin elinde

Kötü insan az olur

Bizim Afşin elinde

Düğünleri kurulur

Davul zurna vurulur

Soğuk kıyma yoğrulur

Bizim Afşin elinde

Bahçelerde gazeller

Döşüne gül düzerler

Tura çıkar güzeller

Bizim Afşin elinde

Düğünleri kurulur

Davul zurna vurulur

Soğuk kıyma yoğrulur

Bizim Afşin elinde

Gulfani nasıl geçer

Atlas'ta keklik uçar

Baharda güller açar

Bizim Afşin elinde

Düğünleri kurulur

Davul zurna vurulur

Soğuk kıyma yoğrulur

Bizim Afşin elinde

3. Gel Gayrı

Neredesin nazlı yâr
Çok özledim gel gayrı
Hasrete ne gerek var
Çok özledim gel gayrı

İğdeler çiçek açtı
Yaylacılar bak göçtü
Her şeyin tadı kaçtı
Çok özledim gel gayrı

Yüce dağlar yol oldu
Diken çalı gül oldu
Aylar oldu yıl oldu
Çok özledim gel gayrı

İğdeler çiçek açtı
Yaylacılar bak göçtü
Her şeyin tadı kaçtı
Çok özledim gel gayrı

Ben yükümü denkledim
Derdi derde ekledim
Gulfani'yi bekledim
Çok özledim gel gayrı

İğdeler çiçek açtı
Yaylacılar bak göçtü
Her şeyin tadı kaçtı
Çok özledim gel gayrı

4. Yıldızım

Âlem uykuya yattı
Haydi doğ gel yıldızım
Güneş battı ay battı
Haydi doğ gel yıldızım

Göklere baktığımda
İçimi yaktığında
Karanlık çöktüğünde
Haydi doğ gel yıldızım

Özledim yandı özüm
Kâr etmez oldu sözüm
Semaya diktim gözüm
Haydi doğ gel yıldızım

Göklere baktığımda
İçimi yaktığında
Karanlık çöktüğünde
Haydi doğ gel yıldızım

Gulfani'yim kavruldum
Küller gibi savruldum
Beklemekten yoruldum
Haydi doğ gel yıldızım

Göklere baktığımda
İçimi yaktığında
Karanlık çöktüğünde
Haydi doğ gel yıldızım

5. Ay Yüzlüm

Hasretinden ölüyom
Sen öylesin biliyom
Senede bir geliyom
Neredesin ay yüzlüm

Allı mısın allı mı
Yanakların ballı mı
Ben kaybettim yitirdim
Canım tatlı dilli mi

Nasıl kalbimi çaldı
Benim aklımı aldı
Gözlerim yolda kaldı
Neredesin ay yüzlüm

Allı mısın allı mı
Yanakların ballı mı
Ben kaybettim yitirdim
Canım tatlı dilli mi

Ne olur inat etme
Dertlere dert ekletme
Gulfani'yi bekletme
Neredesin ay yüzlüm

Allı mısın allı mı
Yanakların ballı mı
Ben kaybettim yitirdim
Canım tatlı dilli mi

6. Elbistan

Şar Dağı'ndan seyrettim
Düzüne can Elbistan
Doyulur mu baharın
Yazına can Elbistan

Canla canan Elbistan
Sende Ceyhan Elbistan
Pınarbaşı'n ne güzel
Sana kurban Elbistan

Eser garbi yellerin
Döktü mü gazellerin
Doluşur güzellerin
Gözüne can Elbistan

Canla canan Elbistan
Sende Ceyhan Elbistan
Pınarbaşı'n ne güzel
Sana kurban Elbistan

Nurhak'tan karın erir
Tarihin ayrı gurur
Gulfani vurup durur
Sazına can Elbistan

Canla canan Elbistan
Sende Ceyhan Elbistan
Pınarbaşı'n ne güzel
Sana kurban Elbistan

7. Bilebilsen

Özlemin hasretinle
Yandığım bilebilsen
Etrafında bir dinle
Döndüğüm bilebilsen

Aşk olmazsa olur mu
Meşk olmazsa olur mu
Öyle bir dilek dile
Denk dengini bulur mu

Kalbimden kini sildim
Doldum taşım esildim
Görünce taş kesildim
Donduğum bilebilsen

Aşk olmazsa olur mu
Meşk olmazsa olur mu
Öyle bir dilek dile
Denk dengini bulur mu

Gulfani'nin düşünde
Gezer oldum peşinde
Her sözümün başında
Andığım bilebilsen

Aşk olmazsa olur mu
Meşk olmazsa olur mu
Öyle bir dilek dile
Denk dengini bulur mu

8. Böyle Sev

Kalbim açık yüzüm ak
Seveceksen böyle sev
Uzun düşün iyi bak
Seveceksen böyle sev

Tut bırakma elimi
Esen sevda yelimi
Seni seven bu garip
Divane mi deli mi

Bahçesi gül olana
Çevirme gel talana
Ne gerek var yalana
Seveceksen böyle sev

Tut bırakma elimi
Esen sevda yelimi
Seni seven bu garip
Divane mi deli mi

Gulfani'yim söyleyim
Kime minnet eyleyim
Ben değişmem söyleyim
Seveceksen böyle sev

Tut bırakma elimi
Esen sevda yelimi
Seni seven bu garip
Divane mi deli mi

9. Günler Vay

Hiç farkında olmadık
Geldi geçti günler vay
Kıymetini bilmedik
Geldi geçti günler vay

Bir ileri bir geri
Ömür bitti serseri
Bu hâllere düştüğüm
Kara kızın eseri

Tatlı hayata kandın
Bel ba ladın inandın
Yerinde sayar sandın
Geldi geçti günler vay

Bir ileri bir geri
Ömür bitti serseri
Bu hâllere düştüğüm
Kara kızın eseri

Gulfani'yim n r yon
Hep yerinde duruyon
Arsızlı a vuruyon
Geldi geçti günler vay

Bir ileri bir geri
Ömür bitti serseri
Bu hâllere düştüğüm
Kara kızın eseri

10. Sarı Kız-1

Huysuzluktan inadın
Başı çektin sarı kız
Gelemedin bir adım
Hatırım yıktın sarı kız

Sarı sarı sarı kız
Saçlarını sürü kız
Her gün canına kıyar
Oğlanların biri kız

Saç başın açacaktın
Kokular saçacaktın
Terk edip kaçacaktın
Niye baktın sarı kız

Sarı sarı sarı kız
Biraz hızlı yürü kız
Her gün intihar eder
Oğlanların biri kız

Gulfani'yim işine
Gelemem kız peşine
Ciğerimin başına
Bıçak soktun sarı kız

Yürü yürü yürü kız
Gözlerin ne iri kız
Her gün canına kıyar
Yiğitlerin biri kız

B. SEKİZ HECELİ ŞİİRLER

11. Baba - 1

Büyüdük yetişip geldik
Bizi evde tuttun baba
İki çarhıt motor aldık
Tekerini n'ettin baba

Denk tutamaz teraziyi
Dedem göstermez razıyı
Köydeki tüm araziyi
Birer birer sattın baba

Herkes ile nispet yarış
Kâr görmedik bir tek kuruş
On yıl yaptın alışveriş
Her gün zarar ettin baba

Rençberlikte o yıl tektin
Kamyonunla işçi çektin
Bin dönüme nohut ektin
O sene de battın baba

Gulfani yaz kıyaklığı
Kafesten uçtu kekliği
Canın sağ olsun yokluğu
Mirasına kattın baba

12. Bu Bayramda

Gene hüznünlendi gönlüm
Dert bin beter bu bayramda
Sabır sabır diye ömrüm
Artık yeter bu bayramda

Bu bayramda bu bayramda
Kafam atar bu bayramda

Yanar ateş sığağında
Borç fakirin kucağında
Her zenginin ocağında
Duman tüter bu bayramda

Bu bayramda bu bayramda
Kafam atar bu bayramda

Gulfani'yim gurban canlar
Bilmiyorum kimler anlar
Öksüz yetim garibanlar
Hep aç yatar bu bayramda

Bu bayramda bu bayramda
Kafam atar bu bayramda

13. Mehmet Ağa

Bizim uşaklar uykuda
Yatacak mı Mehmet Ağa
Keçenin bir ucun suya
Atacak mı Mehmet Ağa

Kimse sığmıyor kabına
Akrep yerleşmiş cebine
Cahillik yerin dibine
Batacak mı Mehmet Ağa

Doğruların yazıldığı
Oyunların bozulduğu
Hep haklının ezildiği
Bitecek mi Mehmet Ağa

Budur sözümün doğrusu
Köklü içimde ağrısı
Daim zenginin borusu
Ötecek mi Mehmet Ağa

Acıyan yoktur fakire
Muhtacız akıl fikire
Gulfani'yi bir çukura
İtecek mi Mehmet Ağa

14. Cumhuriyet

Büyük devletimin özü
Cumhuriyetim çok yaşa
Çatlasın düşmanın gözü
Cumhuriyetim çok yaşa

Bağımsızdır benim yurdum
Sayısız şehitler verdim
Al bayrağım şanlı ordum
Cumhuriyetim çok yaşa

Gulfani canım vatandan
Değilim hile katandan
Emanet büyük Ata'ndan
Cumhuriyetim çok yaşa

15. Aptal Dünya

Aklım karman çorman oldu
Anlamadım ne hâl dünya
Hayatım bir harman oldu
Savur beni al al dünya

Duymuyorum iyi seslen
Sen de benim gibi paslan
Kediye kendini boğduran aslan
Seni seni çakal dünya

Benim bahtım çile çekmek
Gurbette boyun bükme
Verdin bana soğan ekmek
Ele yedirdin bal dünya

Bilmeyenler seni bilsin
İçerin kan ile dolsun
Malın mülkün senin olsun
Alda başına çal dünya

Gulfani'yim kalmadı tadım
Dağları deler feryadım
Nice âşıkları yedin
Doymadın mı aptal dünya (URL-2)

16. Dünya

Niçin kabul ettiremem
Bu çabam çaresiz dünya
Atıp atıp tutturamam
Yazısız turasız dünya

Neler var gördüğüm yolda
Sayısız haksızlık elde
Daim çalıştığım halde
Kaldım beş parasız dünya

Gulfani'dir senin adın
Şöyle gülüp oynamadın
Ne tuzun var ne de tadın
Şekersiz şirasız dünya

17. Vur Beni

Ne ararsın uzaklarda
Gözlerinden sor beni be
Esir kaldım tuzaklarda
Gel de kurtar yâr beni be

Sor beni be yâr beni be
Vur beni be gör beni be
Yangınlara düştüm oy oy
Yakar durur kor beni be

Kaçtı tren boştu durağım
Sevgide yok mu gereğim
Seni sever bu yüreğim
İnanmazsan vur beni be

Sor beni be yâr beni be
Vur beni be gör beni be
Yangınlara düştüm oy oy
Yakar durur kor beni be

Ölsün Gulfani öpmesin
N'olur kıyamet kopmasın
Şu kader oyun yapmasın
Sen o zaman gör beni be

Sor beni be yâr beni be
Vur beni be gör beni be
Yangınlara düştüm oy oy
Yakar durur kor beni be

18. Nerde

Arzuladım yiğit dostu
Ey gözüm imanım nerde
Yoksa bizlere mi küstü
Dost gönlü gümanım nerde

Hâlsizim çıkamam dağa
Haber saldım sola sağa
Bülbülüm girmiyor bağa
Oy gülüm çimenim nerde

Nelerim çaldı seneler
Dağıldı evler haneler
Karıştı gitti daneler
Sap ile samanım nerde

Dünyanın ahiri ölüm
Ne için edersin zulüm
Savruldu kalmadı külüm
Ateşim dumanım nerde

Her şeyden gitti hevesim
Yoruldu gayrı nefesim
Çıkmıyor kısıldı sesim
Ah ile amanım nerde

Gulfani'yim olsan razı
Gelmez artık bahar yazı
Kaldı şu ömrümün azı
O kadar zamanım nerde

19. Ese'nin Ağdı

Ese oğlum gelir m'ola
Tespini çeke çeke
Seni askere saldıydım
Ardın sıra baka baka

İstanbul bunun döşegi
Belinde dolu fişegi
Yiğidime düğün kurdum
Toplanmış emmi uşagi

Çifte gelin gezdirmedim
Çeyizini yazdırmadım
Kahır etme muratsızım
Sana altın bozdurmadım

Gardaşı elbise almış
Bağ donunu biçsenize
Bayram izinine gelmiş
Bavulunu açsanıza

Böyle miydi alın yazın
Yüreğime indi sizin
Eller tezkeresin almış
Hastanede kalan kuzum

Karlı dağların başıydı
Sefillerin yoldaşıydı
Şehit düşen asker Ese'm
Gulfani'nin gardaşıydı

Sıralı dağlar sıralı
Ciğerim kökten yaralı
Ne talihsiz başım varmış
Bayramım geçti karalı

20. Sabreyle

Ne düşünün kara kara
Naçar sabreyle sabreyle
İnsan olan düşer dara
Geçer sabreyle sabreyle

Kim götürdü ki tapuyu
Ben bozamam bu yapıyı
Bir kapatır bin kapıyı
Açar sabreyle sabreyle

Gulfani'yim doldu yine
Neler sığıdı sinesine
Kanatlanıp sevdiğine
Uçar sabreyle sabreyle

21. Giden Gidene

Başımda samyeli gibi
Esip gidene gidene
Bunca kötülüğü yapıp
Susup gidene gidene

Bu dala konar mı serçe
Her gün azar her gün fırça
Şu ömrümden parça parça
Kesip gidene gidene

Gulfani çöldeyim susuz
Yanan yürek istiyor buz
Kanayan şu yarama tuz
Basıp gidene gidene

22. Senelere

Ne abuk gelip de geçti
Dönüp baktım senelere
Bağırma çok yara açtı
Dönüp baktım senelere

Neşe ile dolmamışım
Şakıyıp da gülmemişim
Hiç farkında olmamışım
Dönüp baktım senelere

Artar oldu ahu zarım
Bunun neresinde kârım
Şimdi her günün ararım
Dönüp baktım senelere

Her insan böyle mi yaşar
Bazen düz yollarda şaşar
Kırçılı dağlardan aşar
Dönüp baktım senelere

Bazen tatlı bazen acı
Haramiler aldı pacı
Sonunda ölüm baş tacı
Dönüp baktım senelere

Gulfani'yim son kararsın
Boşa yararı sararsın
Gençliğini çok ararsın
Dönüp baktım senelere

23. Nereye

Düſer iſe yolun sarpa
İſler nereye nereye
Uçar kanat ırpa ırpa
Kuſlar nereye nereye

Duyar yabana yetirir
Bu kahr beni bitirir
Uyurum alır ötürür
Düſler nereye nereye

Gulfani'm karayazılı
DoĒuſtan baĒrım ezili
Akar süzülü süzülü
Yaſlar nereye nereye

24. Bu mu Kaldı

Bir zaman bahar ömrümde
Neşe bitti gamı kaldı
Çağlayıp coşan gönlümde
Seli gitti kumu kaldı

Kumu kaldı kumu kaldı
Eski mazilere saldı
Acımadı zalim felek
Vurdu yerden yere çaldı

Darbe oldu en son jestin
Selamı sabahı kestin
Yırtıldı verdiğin resmin
Çerçevesi camı kaldı

Camı kaldı camı kaldı
Derin mazilere saldı
Acımadı zalim felek
Vurdu yerden yere çaldı

Gençliğimi ettim heder
Baştan beri böyle gider
Gulfani'yim çile keder
En son bana bu mu kaldı

Bu mu kaldı bu mu kaldı
Eski mazilere saldı
Acımadı zalim felek
Vurdu yerden yere çaldı

25. Sallanı Sallanı

Şalvarı ipekli gelin
Nerden sallanı sallanı
Kırmızıya çalar şalın
Yürür allanı allanı

Ne ise meramın duyur
Zülfünü bir yana ayır
Bebek bile öyle büyür
Her gün dilleni dilleni

Kötü kahrını çekersin
Eğer boynunu bükersin
Nazik nazik dil dökersin
Ağzın ballanı ballanı

Ne ise meramın duyur
Zülfünü bir yana ayır
Bebek bile öyle büyür
Her gün dilleni dilleni

Demez elini yurdunu
Başın göklere erdi mi
Gulfani söyler derdini
Sazım telleni telleni

Ne ise meramın duyur
Zülfünü bir yana ayır
Bebek bile öyle büyür
Her gün dilleni dilleni

26. Dilber

Yücelerden nazlı dilber
İner dolanı dolanı
Doğru söyle cevabın var
Sevmem yalanı yalanı

N'ettin deli gönül n'ettin
Başın alıp nere gittin
Ben Allah'a havale ettim
Sebep olanı olanı

Gulfani'yim başım dardan
Göz açmadım ahı zardan
Vallahi ayrıldım yârdan
Gözüm sulanı sulanı

27. Gayrı - 1

Yâr nasıl veda eyleyim
Yolun açık olsun gayrı
Güle güle git n'eyleyim
Yolun açık olsun gayrı

Biliyorum miat doldu
Su aktı yolunu buldu
Eski camlar bardak oldu
Yolun açık olsun gayrı

Gulfani'yim sabrım biter
Bugünüm dünümden beter
Benim derdim bana yeter
Yolun açık olsun gayrı

28. Virüs

Bunu hep soran sorana
Ne virüs imiş vallahi
Adına derler korona
Ne virüs imiş vallahi

Ne kırmızı ne sarısın
Zalime versin darısın
Sardı dünyanın yarısın
Ne virüs imiş vallahi

Kendi küçük benzer deve
Dışarıda alman hava
Milleti doldurdu eve
Ne virüs imiş vallahi

Ezilen göründü hakir
Akıllara düştü şükür
Ne zengin dinler ne fakir
Ne virüs imiş vallahi

Gulfani temenni benden
Vazgeçin kötülük kinden
Yayıldı dünyaya Çin'den
Ne virüs imiş vallahi

29. Gözü Sürmeli

Kalem eylemişsin kaşı
Çatak mı gözü sürmeli
Bir yastığa iki başı
Atak mı gözü sürmeli

Altın olsak akçalarda
Kumaş olsak bohçalarda
Bülbül olup bahçelerde
Ötek mi gözü sürmeli

Gulfani dökme dolunu
Boynuma dola kolunu
Bizim yaylanın yolunu
Tutak mı gözü sürmeli

30. Sitem

Bir vefasız yâra düştüm
Bol dünyada dara düştüm
Bülbül iken zara düştüm
Gülde gözüm kalmadı ki

Kalmadı ki kalmadı ki
İçten seven kalmadı ki
Dost bildiğim sırtın döndü
Elde çözüm kalmadı ki

Savrulacak harmanım yok
Verilecek fermanım yok
Yürüyecek dermanım yok
Yolda gözüm kalmadı ki

Kalmadı ki kalmadı ki
İçten seven kalmadı ki
Dost bildiğim sırtın döndü
Elde çözüm kalmadı ki

Gulfani'm inan gerçeğē
Bakmam altına külçeye
Konmaz arım her çiçeğē
Balda gözüm kalmadı ki

Kalmadı ki kalmadı ki
İçten seven kalmadı ki
Dost bildiğim sırtın döndü
Elde çözüm kalmadı ki

31. Olmadı ki

Bir yapıştı kara günler
Ortak olan olmadı ki
Elbet geçecek bu günler
Deyip gelen olmadı ki

Hâlim arz eylesem varıp
Ne ilaç ver ne de şurup
El içinde benden garip
Başka kalan olmadı ki

Açık kapım yol gözledim
Çoğundan sırrım gizledim
Çok ağladım çok sızladım
Hâlim bilen olmadı ki

Felek takmış bana kanca
Yükü omzumda tonlarca
Hasta yattım haftalarca
Kapım çalan olmadı ki

Gulfani sahte dostlarım
Sırtım kimlere yaslarım
Duygularım tüm hislerim
Neyim talan olmadı ki

32. Ötme Bülbul

Ötme bülbul ötme gayrı
Feryadın ne duyayım ki
Derdim çoktur ayrı ayrı
Hangi birin sayayım ki

Garip viranede öttüm
Hem tükendim hemi bittim
Çileden çileye battım
O yâre ne diyeyim ki

Gulfani dosta varmadım
Ne yürüdüm ne durmadım
Ona hayat ben vermedim
Nasıl cana kıyayım ki

33. Öyle mi

Kalmadı mı insafın hiç
Canım öyle mi öyle mi
Olmaz mı bana affın hiç
Yârim öyle mi öyle mi

Kâr etmiyor gayrı sözüm
Tükendi kalmadı özüm
Asla gülmesin mi yüzüm
Benim öyle mi öyle mi

İster soralım bilene
Bizim sevdamız ele ne
Her gün her gün bir yalana
Kanim öyle mi öyle mi

Kâr etmiyor gayrı sözüm
Tükendi kalmadı özüm
Asla gülmesin mi yüzüm
Benim öyle mi öyle mi

Hayat bizi biçsin demek
Yudum yudum içsin demek
Daim kara geçsin demek
Günüm öyle mi öyle mi

Kâr etmiyor gayrı sözüm
Tükendi kalmadı özüm
Asla gülmesin mi yüzüm
Benim öyle mi öyle mi

34. Yakar İçimi

Dermansız bir derde düştüm

Yakar içimi içimi

Ne ederim bilmem şaşım

Yakar içimi içimi

Ateşle gülünü süsler

Nasıl duygu nasıl hisler

Şöyle böyle değil dostlar

Yakar içimi içimi

Gulfani ne der dillerin

Kötüye gider hâllerin

Nesine gerek ellerin

Yakar içimi içimi

35. Hayat

Kader yazgı ne bilelim
Hep sevelim sevillelim
Biraz da bizler gülelim
Hayat yetmez mi yetmez mi

Bırakma tut ellerimi
Anla n'olur hâllerimi
Zora süren yollarımı
Hayat yetmez mi yetmez mi

Mutlu olsa idik keşke
Dertler verin başka başka
Hasretiz sevgiye aşka
Hayat yetmez mi yetmez mi

Bırakma tut ellerimi
Anla n'olur hâllerimi
Zora süren yollarımı
Hayat yetmez mi yetmez mi

Gulfani'yim gel erime
Kendin koy benim yerime
Çok geliyon üzerime
Hayat yetmez mi yetmez mi

Bırakma tut ellerimi
Anla n'olur hâllerimi
Zora süren yollarımı
Hayat yetmez mi yetmez mi

36. Deli Gönül

Sana diyom deli gönül
Hâlinden anlıyon hani
Bak böyle bitiyor ömür
Yolundan anlıyon hani

Süslenip saçını taran
Bilmemkine kime yaran
Mecnun oldun Leyla aran
Çölünden anlıyon hani

Delirttin kime çatayım
Hep birbirine katayım
Boşa neyi anlatayım
Dilinden anlıyon hani

Süslenip saçını taran
Bilmemkine kime yaran
Mecnun oldun Leyla aran
Çölünden anlıyon hani

Harmanın yele salarım
Hiç bahçem yok gül yolarım
Gulfani'yim saz çalarım
Telinden anlıyon hani

Süslenip saçını taran
Bilmemkine kime yaran
Mecnun oldun Leyla aran
Çölünden anlıyon hani

37. Garip

Bir lokma ekmek peşinde
Garibin çektiğine bak
Muhannet elin içinde
Bellerin büktüğüne bak

Aman garip dön de bir bak
İnadı gururu bırak
İnsan insanlıktan çıkmış
Dünyanın düzenine bak

Gulfani'yim işin zorda
Hâlinden anlayan nerde
Çektiği yetmezmiş bir de
Kaderin yıktığına bak

Aman garip dön de bir bak
İnadı gururu bırak
İnsan insanlıktan çıkmış
Dünyanın düzenine bak

38. ık Gel

Hasretin çektiğim sevdam
Neredeysen ık gel artık
Böyle bekletilmez adam
Neredeysen ık gel artık

Ben yârimi bulamadım
Bulup murat alamadım
Serçeler de yuva yapmış
Bir kuş bile olamadım

Taştı sularımın bendi
Gözlerime kara indi
Sabrım kalmadı tükendi
Neredeysen ık gel artık

Ben yârimi bulamadım
Bulup murat alamadım
Serçeler de yuva yapmış
Bir kuş bile olamadım

Gulfani ne bileceksin
Ya sevip ya sileceksin
Kabrine mi geleceksin
Neredeysen ık gel artık

Ben yârimi bulamadım
Bulup murat alamadım
Serçeler de yuva yapmış
Bir kuş bile olamadım

39. Yok

Hastalandım yatıyorum
Bir yudum su verenim yok
Sağa sola çatıyorum
Nedir diye soranım yok

Hem yoldaşım yârenim yok
Bu hâlimi görenim yok
Gelen giden tuz basıyor
Yaralarım saranım yok

Duygulandı gene hisler
Bilmem sırtın kime yaslar
Sizi ey vefasız dostlar
Kapıdan bir girenim yok

Hem yoldaşım yârenim yok
Bu hâlimi görenim yok
Gelen giden tuz basıyor
Yaralarım saranım yok

Gulfani bir gün ölecek
Dünya sana mı kalacak
Paylaşıp derdim bölecek
Hem yoldaşım yârenim yok

Hem yoldaşım yârenim yok
Bu hâlimi görenim yok
Gelen giden tuz basıyor
Yaralarım saranım yok

40. Gönül - 1

Yine çatarsın kaşını
Sel eyledin gözyaşımı
Akıllanmayan başımı
Vurdum taştan taşa gönül

Bazen yağdım bazen estim
Bazen coştum bazen sustum
Çok şeyden umudu kestim
Varmaz elim işe gönül

Sanki senin canın demir
Hak'tan geldi ise emir
Gulfani'm geçiyor ömür
Ne eylesen boşa gönül

41. Nere Gönül

Başın aldın da gidiyon
Bilemedim nere gönül
Boşa gezip havalanma
Başın düşer dara gönül

Dost sözünü acı vurur
Sende vardır asil gurur
El yoluna gide durur
Düşün kara kara gönül

Gulfani'yim bale dünya
Kimi atlı kimi yaya
Bir gün korlar salacaya
Fani dünya bire gönül

42. Anam

Bugün anneler günüymüş
Neredesin nazlı anam
Oğlun ne çabuk büyümüş
Neredesin nazlı anam

Sensiz bomboş geçen günüm
Feda olsun sana canım
Sen olmazsan eksik yanım
Neredesin nazlı anam

Başımı dizine yasla
Ninni söyleyerek sesle
Yerin dolar mı ki asla
Neredesin nazlı anam

Sensiz bomboş geçen günüm
Feda olsun sana canım
Sen olmazsan eksik yanım
Neredesin nazlı anam

Sensiz ömür neye yarar
Cennet kokuların sarar
Gulfani hep seni arar
Neredesin nazlı anam

Sensiz bomboş geçen günüm
Feda olsun sana canım
Sen olmazsan eksik yanım
Neredesin nazlı anam

43. Durnam

Söyle nereden gelirsin
Dertli dertli öten durnam
Öter canımı alırsın
Derdi derde katan durnam

Durnam yükseklerden uçma
Selamsız sabahsız geçme
N'olur yaralarım açma
Ben garibim zaten durnam

Uçamaz dağlar başından
Avcı mı vurdu döşünden
Ayrı mı düştün eşinden
Gurbet ele atan durnam

Durnam yükseklerden uçma
Selamsız sabahsız geçme
N'olur yaralarım açma
Ben garibim zaten durnam

Gulfani'yim sitem doldum
Yine bir başıma kaldım
Sizin gibi göçmen oldum
Ne yurt var ne vatan durnam

Durnam yükseklerden uçma
Selamsız sabahsız geçme
N'olur yaralarım açma
Ben garibim zaten durnam

44. Hasret Kaldım

Ahu gözlü nazlı yârim
Gözlerine hasret kaldım
Tatlı dilini ararım
Sözlerine hasret kaldım

Hasret kaldım hasret kaldım
Dipsiz kuyulara daldım
Olmaz olsun böyle kader
Payıma düşeni aldım

Başımda baykuş ötecek
Aşkın bağrımdaya tütecek
Bilmem ne zaman bitecek
Yüzlerine hasret kaldım

Hasret kaldım hasret kaldım
Dipsiz kuyulara daldım
Olmaz olsun böyle kader
Payıma düşeni aldım

Gulfani tufanlı başım
Siyim siyim akar yaşım
Eksilmez boranım kışım
Yazlarına hasret kaldım

Hasret kaldım hasret kaldım
Dipsiz kuyulara daldım
Olmaz olsun böyle kader
Payıma düşeni aldım

45. Sarı Saçlım

Yüklemiş gidiyor göçün
Söylesene bilem suçum
Dökülmüş omuza saçın
Taramamış sarı saçlım

Kaşlar kalem gözler iri
Sevip de terk etme bari
Senin gibi zalim biri
Türememiş sarı saçlım

Serin Göksun'da yaylası
Cihana gelmez böylesi
Sehil Elbistan Ovası
Yaramamış sarı saçlım

Sen idin gönlümün varı
İçimde hevesim yarı
Kendi kendine ikrarı
Verememiş sarı saçlım

Gulfani dövsün sazını
Kimse göstermez yüzünü
Anasının bir sözünü
Kıramamış sarı saçlım

46. Gel Gurbanım

Baharda türlü çiçekler
Açılınca gel gurbanım
Bizim eller yaylasına
Göçülünce gel gurbanım

İzin sürdüm yazılardan
Neler çektik muzulardan
Mor koyunlar guzulardan
Seçilince gel gurbanım

Gulfani'yim böyle n'olmuş
Hasretlikten benzi solmuş
Arpalar diz boyu olmuş
Biçilince gel gurbanım

47. Şehitlerimiz

Dört yiğit oğlum var idi
İkisini şehit verdim
İçimde yağım eridi
Elime geçse vururdum

Bir künye gelmiş şubeye
Telgrafı çektik babaya
Çok zor imiş komşularım
Kavruldum döndüm sobaya

Yavrum yolunu beklerken
Al bayraklı geldi salın
Dili dönmeye başladı
Baba diyor küçük oğlun

Kırmızı yağlık elimde
Verdiğin silah belimde
Kırk şehit daha veririm
Aslan Mehmet'im yolunda

Herkes bilir kuzusunu
Yürekteki sızısını
Gulfani sazına dökmüş
Askerlerin yazısını

48. Görmedim

Şikâyet olmasın Mevla'm
Ben böyle kader görmedim
Başımdan eksilmez belam
Ben böyle kader görmedim

Dertli çalar bugün sazım
Hasret haykırır avazım
Dert eker çile biçerim
Bu da benim alınyazım

Kervanım yürümez durur
Gelen giden darbe vurur
Her elim attığım kurur
Ben böyle kader görmedim

Dertli çalar bugün sazım
Hasret haykırır avazım
Dert eker çile biçerim
Bu da benim alınyazım

Zalimin kesesi dolsun
Ne biçim muhannet kulsun
Gulfani'yim olmaz olsun
Ben böyle kader görmedim

Dertli çalar bugün sazım
Hasret haykırır avazım
Dert eker çile biçerim
Bu da benim alınyazım

49. Yaz Sevdığım

Hem benim derdim hem senin

Al kalemi yaz sevdiğim

Canımdan bezdirdin benim

Bu ne biçim naz sevdiğim

Kara bahtım aklayıver

Vur sineme oklayıver

Bir dert de sen ekleyiver

Sanki çilem az sevdiğim

Gulfani'ye insaf gerek

Ben de taşıyorum yürek

İşte sana kazma kürek

Al mezarım kaz sevdiğim

50. Giderim

Girdim biçimden biçime
Aklar düşürdün saçıma
Attım dertleri içime
Susar giderim giderim

Be hey zalim sen bu muydun
Emdin kanım yudum yudum
Vefasız dosttan umudum
Keser giderim giderim

Gözlerimden akan yaşlar
Bitti derken yeni başlar
Şu bağrıma kara taşlar
Basar giderim giderim

Be hey zalim sen bu muydun
Emdin kanım yudum yudum
Vefasız dosttan umudum
Keser giderim giderim

Ölsün Gulfani'yim ölsün
Dünya sende neyim kalsın
Malım mülküm senin olsun
Küser giderim giderim

Be hey zalim sen bu muydun
Emdin kanım yudum yudum
Vefasız dosttan umudum
Keser giderim giderim

51. Neler Çektim

Kendin bilmez cahillerin
Ellerinden neler çektim
Muhannet yarası derin
Dillerinden neler çektim

Ayrılığın derdi çetin
Eller bilmiyor kıymetin
Tükenmek bilmez gurbetin
Yollarından neler çektim

Gulfani'yim çok nazlarım
Gelmedi bahar yazlarım
Akordu bozuk sazların
Tellerinden neler çektim

52. O zaman

Seni gidi zalim seni
Huyunca anlan o zaman
Çektiklerim değil yeni
Deyince anlan o zaman

Vay o zaman yâr o zaman
Senin olsun dünya aman

Ağzından baklayı çıkart
Koymadın dizimde takat
Felekten iyi bir tokat
Yiyince anlan o zaman

Vay o zaman yâr o zaman
Senin olsun dünya aman

Yaram iniyor derine
Övün bak da eserine
Kendini benim yerime
Koyunca anlan o zaman

Vay o zaman yâr o zaman
Senin olsun dünya aman

Gördü mü hiç güldüğünü
Mutlu mesut olduğunu
Gulfani'nin öldüğünü
Duyunca anlan o zaman

Vay o zaman yâr o zaman
Senin olsun dünya aman

53. Dağladım Ben

Can yâre veda ederken
Ondan evvel ağladım ben
Neydim ayrılıp giderken
İçerimi dağladım ben

Ayrılık çattı nafiye
Giderim bilinmez ele
Gözyaşlarım döndü sele
Nehir gibi çağladım ben

Dedi ki beni arama
Hançer sokarım burama
Bir mendil verdi yarama
Basıp tuzu bağladım ben

54. Aldın Elimden

Hangi dala sarıldıysam
Kırdın da aldın elimden
Sefil gördün garip gördün
Vurdun da aldın elimden

Ufaldım döndüm irmiğe
Sap oldum girdim dırmığa
İsa misali çarmığa
Gerdin de aldın elimden

Canım yaktın bile bile
Yaşantım gam ile çile
Gulfani'yi elden ele
Sürdün de aldın elimden

55. Sivrisinek

Neler çektim anlatayım
Ah şu sivrisineklerden
Bilmem ki nerde yatayım
Ah şu sivrisineklerden

Füze gibi süzülüyor
Keman gibi vızılıyor
Kaşıntıdan sızılıyor
Ah şu sivrisineklerden

Pencereden ötüğ gibi
Kapıları tutuk gibi
Şişti boynum kütük gibi
Ah şu sivrisineklerden

İlaç bile kâr etmiyor
Başka bir yere gitmiyor
Gözlerim uyku tutmuyor
Ah şu sivrisineklerden

Gulfani sessizce durdu
Yanımı yönümü sardı
Zaten alerjim de vardı
Ah şu sivrisineklerden

56. Oku

Yık şu cehalet bendini
Kitap oku ilim öğren
Oku bulursun kendini
Kitap oku ilim öğren

Kapalıdır görmez gözüm
Böyle söyler benim özüm
Sana derim oğlum kızım
Kitap oku ilim öğren

Etrafa güzellik saçar
Dostluklara kucak açar
Her şey okumaktan geçer
Kitap oku ilim öğren

Vatanım milletim yaşa
Ana baba yıkma haşa
Cahil insan benzer taşa
Kitap oku ilim öğren

Gulfani'yim edna kuldán
İkilik geçmez akıldan
Atanın çizdiği yoldan
Kitap oku ilim öğren

57. Hayatın

Biraz düşünürsen eğer
Ne anlamı var hayatın
Yaşamında yoksa değer
Ne anlamı var hayatın

Bir gün gelir pişman olun
Sanma aradığın bulun
Sevgiye çıkmazsa yolun
Ne anlamı var hayatın

Bal etmiyorsan dilleri
Yolma tomurcuk gülleri
Kırıyorsan gönülleri
Ne anlamı var hayatın

Bir gün gelir pişman olun
Sanma aradığın bulun
Sevgiye çıkmazsa yolun
Ne anlamı var hayatın

Gulfani'yim şaşıyorsan
Bunca yükü taşıyorsan
Bir ot gibi yaşıyorsan
Ne anlamı var hayatın

Bir gün gelir pişman olun
Sanma aradığın bulun
Sevgiye çıkmazsa yolun
Ne anlamı var hayatın

58. Kara Yağlık

Kara yağlık bağlamayın
Yüreğimi dağlamayın
Ben askere gidiyom da
Ardım sıra ağlamayın

Elbet vatan borcu böyle
Anam ninnileri söyle
Ben gurbete gidiyom da
Baba hakkın helal eyle

Gulfani'yim yanar özüm
Kan ağlıyor iki gözüm
Askerlik dediğin ney ki
Çabuk biter benim kuzum

59. Gittin

Ben seni çok seviyordum
Şu kalbimi kırdın gittin
Beni bırakma diyordum
Başkasını sardın gittin

Böyle miydi senin sözün
Kör olmasın demem gözün
İlah'a gülmesin yüzün
Şu kanıma girdin gittin

Kimse çekemedi bizi
Kalır bu yaranın izi
Bilemedin sevgimizi
Boş hayaller kurdun gittin

Böyle miydi senin sözün
Kör olmasın demem gözün
İlah'a gülmesin yüzün
Şu kanıma girdin gittin

Çektirdin gam ile keder
Şu gönül şimdi ne eder
Gulfani oldu derbeder
Son darbeyi vurdun gittin

Böyle miydi senin sözün
Kör olmasın demem gözün
İlah'a gülmesin yüzün
Şu kanıma girdin gittin

60. Bir Gün

Bu sevdanın kor ateşi
Seni beni yakar bir gün
Ya da bir akşam güneşi
Gece olur   ker bir gün

Dağlarım var boran boran
Var mı hallarını soran
Bir kenarda garip duran
Elbet ahı çıkar bir gün

   eklerde arı gibi
G le bülbül zarı gibi
 lkbaharın karı gibi
Derelere akar bir gün

Dağlarım var boran boran
Var mı hallarını soran
Bir kenarda garip duran
Elbet ahı çıkar bir gün

Gulfani'yim yok tahtımız
Kalır yürekte ahtımız
G lmeyen kara bahtımız
Yüzümüze bakar bir gün

Dağlarım var boran boran
Var mı hallarını soran
Bir kenarda garip duran
Elbet ahı çıkar bir gün

61. Durnalar

Katar katar olmuşsunuz
Selam getirin durnalar
Benim  zlem hasretimi
Y re yetirin durnalar

Oy durnalar oy durnalar
Benimki hayal kurmalar
Zaten avcı yaraladı
Kanat çırpıp da vurmalar

Dümdüz olur tepe dere
Konarsınız bilmem nere
N'olur gittiğiniz yere
Beni de götürün durnalar

Oy durnalar oy durnalar
Benimki hayal kurmalar
Zaten avcı yaraladı
Kanat çırpıp da vurmalar

Gulfani'yim  zler gibi
Akan yaşlı gözler gibi
Ben garibim sizler gibi
Varsa hatırım durnalar

Oy durnalar oy durnalar
Benimki hayal kurmalar
Zaten avcı yaraladı
Kanat çırpıp da vurmalar
Elden ele savurmalar

62. Geçer

Keskin bıçaklı günlerim
Sinem dele dele geçer
Kıymetsiz tatlı canlarım
Sanki bile bile geçer

Bile bile bile geçer
Garip gönlüm kalma naçar
Neşe mutluluk kervanı
Beni koyar ele geçer

Enginlere ine ine
Yaklaşırlar sine sine
Düşman bana n'eylerkine
Dostlar güle güle geçer

Gle geçer güle geçer
Sitemin bülbüle geçer
Gam ile hasret çekerek
Rengim sola sola geçer

Gulfani'yim heder ile
Çektiğim bu kadar ile
ile ile keder ile
mrm dola dola geçer

Dola geçer dola geçer
Muhannete kucak aar
Çekmez elini başımdan
Saım yola yola geçer

63. Çanakkale

Anlatmaya varsa gerek
Başta Çanakkale yeter
Tek kelime ile direk
İşte Çanakkale yeter

Bütün dünya bilir şanım
Feda olsun sana canım
Oluk oluk akan kanım
Döşte Çanakkale yeter

Gelsin karşıma çıkacak
Var mı bileğim bükecek
Toprağıma göz dikecek
Puşta Çanakkale yeter

Kanımın rengi bayrakta
Yiğit ordumda sancakta
Hemi denizde toprakta
Taşta Çanakkale yeter

Dere tepe dağı inledi
Toptan kulaklar çınladı
Yedi düvel de anladı
Tuşta Çanakkale yeter

Bir asır geçti aradan
Korusun bizi Yaradan
Gulfani uyan buradan
Düşte Çanakkale yeter

64. Yeter

Ne yapayım seni kader
Mahvedip ezdiğin yeter
Hayat bana neler eder
Cefayla üzdüğün yeter

Yeter gayrı yeter felek
Amacın ne ise bilek
Kalemini ver de silek
Karalar yazdığın yeter

Anlamadım bende n'oldum
Başımda saçlarım yoldum
Sanki çakıl taşı oldum
Üstümde gezdiğin yeter

Yeter gayrı yeter felek
Amacın ne ise bilek
Kalemini ver de silek
Karalar yazdığın yeter

Gulfani bacı gardaştan
Fayda yok dost arkadaştan
Gülem dedim yeni baştan
Düzeni bozduğun yeter

Yeter gayrı yeter felek
Amacın ne ise bilek
Kalemini ver de silek
Karalar yazdığın yeter

65. Kışı Vardır

Yamaçlı'dan duvar aldım
Ne mızdırık işi vardır
Bu ellere nerden geldim
Fırtınalı kışı vardır

Çift ağızdan verdik emri
Kimi ezik kimi yumru
Patronumuz biraz cimri
Ne ekmek ne aşısı vardır

Talazdan benzimiz soldu
Cebim bile kireç doldu
Ellerim tanınmaz oldu
Diken gibi taşı vardır

Antepli aşcının piri
Yıkanmaz elinin kiri
Avşar'dır ustanın biri
Kabak gibi başı vardır

Kimi dertli kimi hasta
Kimi aşta kimi yasta
Kerevinli Ahmet Usta
Bir yanında şaşı vardır

Esiyor Yozgat'ın yeli
Tutmuyor kimsenin beli
Hatunumuz biraz deli
Eli çabuk işi vardır

Biraz güzel günler hani
Kıymetsizmiş tatlı canı
Kadersiz garip Gulfani
Ne yaralı döşü vardır

66. Vay Gösterir

Dinle bizim memlekette
Zaman türlü vay gösterir
Bayramsız kurbanlık ette
Bizi kesmiş pay gösterir

Papaz piskopos sağırlar
Kuzuyu yutan aygırlar
Yaşlanmış koca beygirler
Dişememiş tay gösterir

Ne milletin arzuları
İngilizce yazıları
Amerikan dizileri
Teretede boy gösterir

şu özel ekranlar cıvık
Ne tuman var ne de kavuk
Güvercinler oldu tavuk
Her gün ayrı ty gösterir

Gulfani'yim atmıyor taş
Gideni aratır bu baş
Vatandaş n'eylesin gardaş
Bir daha zor oy gösterir

67. D    n Elin (  alın  yor Davul Zurna)

  alın  yor davul zurna
Sevdiğim gelin oluyor
D    n elin halay elin
Bilmem ki bana n'oluyor

Ben ağlarım sen de gülme
Kalbinden adımı silme
Kız ellere gelin olma
El   lem bize gülüyor

  nce sevdin sonra caydın
Ellerin sözüne uydun
Ey sevdiğim gözün aydın
  şte Gulfani'm   l  yor

68. Olsun da Gör

Bu dünyada çile zahmet
İçten sızın olsun da gör
Bitmez başında alamet
Karayazın olsun da gör

Amanın felek amanın
Kalmadı geçti zamanın
Ne kül kalır ne dumanın
Yanan közün olsun da gör

Hepsini de çok severdin
Kimin büyüttün everdin
Bitmez kederinle derdin
Oğlun kızın olsun da gör

Var mı yok mu hâlin bilmez
Kimse imdadına gelmez
Bir gün olsun yüzün gülmez
Sulu gözün olsun da gör

Ufaldım girdim eleğe
Bakmaz isteğe dileğe
Usanın zalim feleğe
Bir çift sözün olsun da gör

Gören gözün görmez olur
Gulfani'ye sormaz olur
Elin dilin durmaz olur
Çalan sazın olsun da gör

69. Kahramanmaraş

Seksen bir çiçek içinde
Gölümüz Kahramanmaraş
Cennet misali biçimde
Dolumuz Kahramanmaraş

Yöremizde çok şaheser
Nurhak Berit duyan susar
Binboğa Dağı'ndan eser
Yelimiz Kahramanmaraş

Elbistan zümrüt taşıdır
Göksun'um öz gardaşımdır
Yediler yurdu Afşın'dır
Elimiz Kahramanmaraş

Hayran kalın böylesine
Ceyhan Nehri çağlasana
Uğrar Tekir Yaylası'na
Yolumuz Kahramanmaraş

Gulfani'nin böyle halı
Bertiz'inden gelir balı
Tek kahraman madalyalı
İlimiz Kahramanmaraş

70. Gurbet - 1

Aklımı fikrimi çaldı
Soyka kalası şu gurbet
Ellerim koynumda kaldı
Olmaz olası şu gurbet

Karlar mı yağdı saçında
Hep ayrı ayrı biçimde
Dünya âlemin içinde
Beni bulası şu gurbet

Gulfani'yim özler yarı
İnliyorum zarı zarı
Gelmiyor ardı astarı
Canım alası şu gurbet

71. Elaman Oldu

Yağdı kırcı boran başa
Dağlarımız duman oldu
Hasretim bacı gardaşa
Ayrıldım çok zaman oldu

Hem hançer vurdu hemi ok
Benden başka uğraşı yok
Felekten hayatıma çok
Hayli hayli dümen oldu

Belli bugün dünden sonra
Ne'm alacak candan sonra
Gulfani'yim bundan sonra
Hâlin gayrı yaman oldu

72. Yetmez Oldu

Yürüyorum gündüz gece
Yola aklım yetmez oldu
Her şey geliyor bilmece
Dile aklım yetmez oldu

Çuvalda dene ezildi
Üstüne saman basıldı
Kargalar bülbül kesildi
Güle aklım yetmez oldu

Karınca fille yarıştı
Tavşanla tazi barıştı
Altın çamura karıştı
Pula aklım yetmez oldu

Çoğu bulmaz azı teper
Gene bildiğini yapar
Ağustosta tufan kopar
Sele aklım yetmez oldu

Dünyanın direği pırtık
Çok şeyin üstünü örtük
Arılar yapmıyor artık
Bala aklım yetmez oldu

Gulfani var ile yoktan
Geçirdim zamanı çoktan
Hepimiz de geldik Hak'tan
Kula aklım yetmez oldu

73. Vay Vay - 1

Yürü gençliğim gözümde
Tütüyor tütüyor vay vay
Gayrı gayretim özümde
Bitiyor bitiyor vay vay

Kuzu anam diye meler
Duyanın ciğerin deler
Aha şu sinemde neler
Yatıyor yatıyor vay vay

Yok ki bir âlemde eşi
Unutursun üçü beşi
Gene bir akşam güneşi
Batıyor batıyor vay vay

Gulfani ömrün çağında
Yaylar gönülün dağında
Baykuşlar viran bağımnda
Ötüyor ötüyor vay vay

74. Gittin Oy Oy

Sevdamızı övmeyeydin
Vurup döşün dövmeyeydin
Oy vefasız sevmeyeydin
Şu içime ateş attın (oy oy)

Yüreğime taşlar dolsun
Senin de güllerin solsun
Sen gibi yâr olmaz olsun
Sevdiğime pişman ettin (oy oy)

Doydun ey vicdansız doydun
Nankör çıktın gözüm oydu
Gulfani'yi yalnız koydu
Beni bırakıp da gittin (oy oy)

75. Kimse Bilmez

Benim neler çektiğimi
Kimse bilmez kimse bilmez
Candan nasıl bıktığımı
Kimse bilmez kimse bilmez

Çok seçtim akla karayı
Açtım felekle arayı
Sinemde gizli yarayı
Kimse bilmez kimse bilmez

Gulfani'yim dolduğumu
Herkes sanar güldüğümü
Gerçek nasıl olduğumu
Kimse bilmez kimse bilmez

76. Sevdamız

Kızılırmak gibi akar
Bizim aşkımız sevdamız
Belki Erciyes'i yakar
Bizim aşkımız sevdamız

Neler neleri andırır
Köz atar için yandırır
Leyla Mecnun kıskandırır
Bizim aşkımız sevdamız

Candan seven örnek alır
Dünyaya ölümsüz kalır
Tüm dillere destan olur
Bizim aşkımız sevdamız

Neler neleri andırır
Köz atar için yandırır
Ferhat Şirin kıskandırır
Bizim aşkımız sevdamız

Gulfani'ye var sözleri
Öldürür ela gözleri
Çoktur mazide izleri
Bizim aşkımız sevdamız

Neler neleri andırır
Köz atar için yandırır
Kerem Aslı kıskandırır
Bizim aşkımız sevdamız

77. Zamandayız

Cehaletin ağındayken
Başsız sürü dağındayken
Eller uzay çağındayken
Biz perişan zamandayız

Engel çoktur yolumuza
Bak ibret al halımıza
Şeker diye balımıza
Tuz karışan zamandayız

Sayılmıyor hatırimız
Evliyamız yatırımız
Unutulmuş kültürümüz
Caz çağrışan zamandayız

Gulfani böyle bilmemiş
İnsana saygı kalmamış
Sevgiden nasip almamış
Hız yarışan zamandayız

C. ON BİR HECELİ ŞİİRLER

78. Valla

Düşündüm de bir gün düşersem eğer
Yokluk başucuma oturur valla
Kıymetinden fazla verirsen değer
Benliğin kendini yitirir valla

Fark edemem keli körü şaşıyı
Yanlış yere aşladım aşığı
Zarf atıp sınıdım birkaç kişiyi
Kırk dereden suyu getirir valla

Kimler ne söylese ona kaniyom
Kaniyom sonunda kötü yanıyom
Ne bilim herkesi adam sanıyom
Hain dost adamı batırır valla

Nasıl bir zamane günlere kaldım
Yumdum gözlerimi eskiye daldım
En iyi arkadaş cep imiş bildim
Kaygısız tasasız yatırır valla

Neden insanoğlu hep gözleri aç
Haydi ellerinden kaçırıyorsan kaç
Mevla'm bir kuluna eyleme muhtaç
Gulfani azını yetirir valla

79. Baba - 2

Ahmet'in Mehmet'in babasına bak
Kapatma gözünü aç da gör baba
Sen bana yapmadın böyle bir kıyak
İnanmazsan bir de bana sor baba

Almadın altıma lüküs araba
Oturduğumuz ev çökmüş haraba
Kendin bulun rakı ile şaraba
Bizim liste suya düştü dur baba

Bir iki el poker atım şans edim
Dazlaklara özenerek Hans edim
Diskolarda Maykıl ile dans edim
Her akşama bin doları ver baba

On motorla tarla mera sürsen de
Üç yüz mikap taş duvarı örsen de
Altı aylık kazancını versen de
Bu parayla kız tavlama zor baba

Kazanmadan mal mülkü aman ölme
Meteliksiz Gulfani'sin gel gülme
Öyle baba olacağına hiç olma
Benden evvel defterini dür baba

80. Garip Başıma

Felek ile vurdum kırdım dövüştüm
Bu da geldi benim garip başıma
Hayat kervanında derdi bölüştüm
Bu da geldi benim garip başıma

Karlar yağdı karlar yağdı başıma
İnsaf eyle gözlerimin yaşına

Şiştı gözlerim ağlaya ağlaya
Gurbet elde hasret kaldım sılaya
Her gün her gün yoldaş oldum belaya
Bu da geldi benim garip başıma

Karlar yağdı karlar yağdı başıma
İnsaf eyle gözlerimin yaşına

Gulfani'yim gülmek hayal ağlarım
Ağustosta kırcı boran dağlarım
İhtiyar misali gençlik çağlarım
Bu da geldi benim garip başıma

Karlar yağdı karlar yağdı başıma
İnsaf eyle gözlerimin yaşına

81. Olma

Merhaba hemşerim selam gardaşım
Beni yad yabancı sanandan olma
Paylaşırım gel de ekmeğim aşım
Haram sofrasında yenenden olma

Ölçülü ol daim koru kendini
Kibirlenip büyme insan dendi mi
Pasif kalma silkin göster kendini
Kararıp kör gibi sönenden olma

Yunus demiş Yaradan'dan ötürü
Nimet belle gösterilen hatırı
Oku ilim öğren öğret kültürü
Cehalet atına binenden olma

Şu dünyanın ahvalini görüp de
Boğulma sır denizine girip de
Fırsatçıya fırsatını verip de
İkiyüzlü gibi dönenden olma

Gulfani'yim Hakk'a bağla özünü
Bir gün toprak kapatacak gözünü
Küpe et kulağa büyük sözünü
Atandan babandan anandan olma

82. Usta

Bir insan kendini bilmiyor niçin
Kepaze olana ne dersin usta
Hiç gayret eylemez doğruluk için
Bahane bulana ne dersin usta

Söylemek zorlaştı anlatmak acı
Kimsenin kimseye yoktur inancı
Ne yazık bu günler oldu baş tacı
Yalana dolana ne dersin usta

Ona buna çamur atmak isteyen
Aynı bir kefeye katmak isteyen
Gulfani'ye gelip çatmak isteyen
Falana filana ne dersin usta

83. Almanya

Aman Yozgat derler çamlığı serin
Bir gelin ağlıyor derinden derin
Senin vatanında yok muydu yerin
Yavrularım öksüz kaldı Almanya

Parası pulu çok yoktur tadımız
Ömrümüzü canımızı yediniz
Ali Mehmet Ayşe idi adımız
Bütün değerleri çaldı Almanya

Kimse bilmez Gulfani'nin derdinden
İnsan umut keser miydi ardından
Dönsün diye gitmiş idin yurdundan
Sevgili yârimi aldı Almanya

84. Bakışın Var ya

Sürmelemiş iki gözleri ela
O canı yürekten bakışın var ya
Nice âşıklara getirir bela
İnsanı içinden yakışın var ya (sürmeli yarım)

Kahırsız çekilir ne güzel nazın
Mücevher sayılır ağzında sözün
Dağılmış tellerin gamzeli yüzün
Bin bir çeşit tende nakışın var ya (sürmeli yarım)

Dayanırım senden gelen acına
Gönlümün tahtında yer var tacına
Benziyor baharın gül ağacına
Başına çiçekler takışın var ya (sürmeli yarım)

İyi coştı deli gönlüm susmadı
Poyraz dinip garbin yeli esmedi
Gulfani'yim senden umut kesmedi
Bulanık su gibi akışın var ya (sürmeli yarım)

85. Tomarza

Güzel Kayseri'nin şirin ilçesi
Güneydoğusuna düşer Tomarza
Öz Türkçe konuşur dili lehçesi
Azimle ileri koşar Tomarza

Canın esirgemez bayrak vatanda
Gülveren'de Gülbaba'sı yatan da
Nice geçmiş medeniyet ortanda
Derin tarihiyle yaşar Tomarza

Hep kurulur düğünleri toyları
Türkmen Muhacir'i Avşar beyleri
Hele bir gelsin de bahar ayları
Zamantı Irmağı coşar Tomarza

İncili Çavuş'u bilmeyen var mı
Bilgin zekasına gülmeyen var mı
Kabağı çok meşhur almayan var mı
Ünün diyarlara taşar Tomarza

Tanınır her yerde o yapı taşı
Açıktır sofrası tükenmez aş
Gayet çetin derler derenin baş
Geçen yolcuların şaşar Tomarza

Gulfani'yim dile destan böylesi
Dadaloğlu'm koç yiğidin mayası
Çokça Berçin Kuru Belin Yaylası
Yolun Toroslardan aşar Tomarza

86. Kışı Var Bende

Anlamadım bir acayip esiyor
Koca Erciyes'in başı var bende
Hayatın şartları yolum kesiyor
Omuzumda ağır taşı var bende

Bal veren çiçeğe konar mı arım
Ben kendimi kayıp ettim ararım
Ne zaman gelecek yazım baharım
Sanki zemherinin kışı var bende

Giden ömrüm gençliğimi özlerim
Anlaşılmaz duygularım sözlerim
Gulfani ne çeker vay şu gözlerim
Tükenmek bilmeyen yaşı var bende

87. Bak Hele

Aşkından ölüyom ben yana yana
Her zaman seninim derdin bak hele
Bağlanmışım özüm ile canana
Kolumu dalımı kırdı bak hele

Razı idim dayak sille kötüğe
Hastalandım düşürdüler yatağa
Kalkmak istedikçe battım batağa
Felek bana yine vurdu bak hele

El âlem yaşıyor zevkli neşeli
Gulfani'yim karlı dağlar aşalı
Perişanım gurbet ele düşeli
Viran olmuş evi yurdu bak hele

88. Ağlama Ne Olur

Geçer bu hasretlik biter ayrılık
Aylara günlere ekle ha ekle
Çıkarsam aklımdan belki bir anlık
Verdiğim mendili kokla ha kokla

İkrarım sözümnden kavlimden caymam
Aldığın gömleği saklarım giymem
Unutmam ben seni habersiz koymam
Arada postayı yokla ha yokla

Gulfanı ah eder çırpınır her gün
Kaderin elinden olmuşum sürgün
Hak nasip ederse dönerim bir gün
Otur bir köşede bekle ha bekle

89. Bana Ne

Beni bir gün olsun anlamayan yâr
Şimdi el sözünü tutsun bana ne
Oturup derdimi dinlemeyen yâr
Nereye giderse gitsin bana ne

Derdimi derdine katmayan zalım
Dalımı dalıma atmayan zalım
Uzattım elimi tutmayan zalım
Çamura batarsa batsın bana ne

Gulfani'yim baharının çağında
Ne aslan yatardı gönül dağında
Beni koyup yad ellerin bağında
Kiminle öterse ötsün bana ne (URL-1)

90. Gene

Öyle kavurucu ateşe düştüm
Sardı bedenimi yakıyor gene
İnanın dostlarım vallahi şaştım
Felek çelmesini takıyor gene

Yalandan da olsa güleyim dedim
Neşeyi huzuru bulayım dedim
Ben de eller gibi olayım dedim
Her önüme engel çıkıyor gene

Gulfani'yim kime senin nazların
Kaderime bu kahırlı sözlerim
Yoruldu bu çıkasica gözlerim
Siyim siyim yaşlar akıyor gene

91. Nedense

Her yer güllük gülistanlık olurken
Bana garbın yeli esti nedense
Başıma musibet bela gelirken
O dost selamını kesti nedense

Sefaya uzağım cefaya yakın
Şakıyıp gülmeyi şöyle bırakın
Şu bizdeki şansa kadere bakın
Bize suratını astı nedense

Çabam hep boşuna kim beni dinler
Yüreğim kan ağlar ah çekip inler
Ömrümün içinde şu kara günler
Bizim Gulfani'nin dostu nedense

92. Kırıkkale'ye

Kırıkkale'den bir duman yükseldi
Patladı bombalar kulaklar deldi
Bütün Ankara'dan bakanlar geldi
Girenler ağladı Kırıkkale'ye

Tüm Türkiye televizyon başında
Mermi kokar toprağında taşında
Şehir halkı şaşkın can telaşında
Görenler ağladı Kırıkkale'ye

Kırıkkale'm senin bahtın karalı
Dağlarının etekleri aralı
İki üç kayıp sekiz on yaralı
Soranlar ağladı Kırıkkale'ye

Üç gün üç gecede hayat felç oldu
O güzelim şehir sarardı soldu
Mevla'm göstermesin gözlerim doldu
Varanlar ağladı Kırıkkale'ye

Gulfani söyleyin evveli ahir
Akar Kızılırmak kan ile zehir
Can damarımızsın ey güzel şehir
Duranlar ağladı Kırıkkale'ye

93. Dağlar Off

Yürü dünya bir vefanı görmedim
Senin olsun yüce yüce dağlar off
İki bayram sefasını sürmedim
Gurbet elde iki gözüm çağlar off

Açtı m'ola bizim elin gülleri
Cana can katardı tatlı dilleri
Hani nerde Maraş Afşin elleri
Hazan m'oldu mor sümbüllü bağlar off

Gulfani'yim sızım sızım sızılar
Böyle imiş alnımdaki yazılar
Kalmasın arada sefil kuzular
Ben gidersem ahu gözlüm ağlar off

94. Yalancı

Nasihatim sana dinlersen eğer
Sözümü yabana atma yalancı
O güleç yüzlerin sahteymiş meğer
Masum aşka hile katma yalancı

Yalancı yalancı yalancısın sen
Çok dolap çeviren palancısın sen

Hemi kibirlisin hemi inatsın
Bul belanı elden şeytanlar çatsın
Senin sevgin yerin dibine batsın
Üç kuruşa beni satma yalancı

Yalancı yalancı yalancısın sen
Çok dolap çeviren palancısın sen

Gulfani'yim anlamıyor hâlimden
Perperişan oldum senin dilinden
Sen çıkardın beni doğru yolumdan
Boşuna bana kin tutma yalancı

Yalancı yalancı yalancısın sen
Çok dolap çeviren palancısın sen

95. Benim Lügatim

Bir dostun hatırın hâlin sorarken
Ne iş görüyön lo dememiz vardı
Temel eşip him duvarı örerken
Tam köşe daşını komamız vardı

Cilveli geline kızlara oynak
Sığırmış çomağa sıırğa deynek
Basmaya fistan uzun dona köynek
Şalvarımızda kırk yamamız vardı

Kara kazan kaynar idi ocakta
Dört danayı gezdirirdim bucakta
Kurardık çatmayı sarı sıcakta
Gölgesinde pilav yememiz vardı

Atar idi yiğitlerin yüreği
Düğünlerde gezdirirdik güveği
Bilmez idik tapancayı tüfeği
Duvarda asılı kamamız vardı

Uzanır yatardık kuru hasıra
Bakmaz idi bunda kimse kusura
Oynanmazdı iskambille basıra
Halakada nızah damamız vardı

Hatize bekmez ile nişastayı
Usulünce dağıtırdık hıştayı
Yeni duydum sandeviçi pastayı
Bol mayalı eşki kömmemiz vardı

Gulfani hayalle sılayı gezen
Çok olmuş benden iyisini yazan
Bizde pek meşhurdur pehlivan ozan
Hakikatler gören âmamız vardı

96. Zamanı mıydı

Kor ateşler sardı dört bir yanımı
Yakıp gidiyorsun zamanı mıydı
Şu gönül kalemin duvarlarını
Yıkıp gidiyorsun zamanı mıydı

Bir çıkar yol çare kalmamış gibi
Garibin çilesi dolmamış gibi
Aramızda bir şey olmamış gibi
Çekip gidiyorsun zamanı mıydı

Gulfani'yim geçer oldum serimden
Bir of çeksem dağlar inler derinden
Şu kalbimi parçalayıp yerinden
Söküp gidiyorsun zamanı mıydı

97. Zamanı

Çok deli bulanık coşarsın gönlüm
Akıp akıp durulmanın zamanı
Yetersin yanarsın pişersin gönlüm
Karışıp da karılmanın zamanı

Kötü avrat yer ömrünü bitirir
Hayırsız evladın seni batırır
Hilebaz arkadaş bela getirir
Gerçek dostu sarılmanın zamanı

Eser Erciyes'in yeli Gulfani
Bazen Kızılırmak seli Gulfani
Ne zaman uslanın deli Gulfani
Akıllanıp yorulmanın zamanı

98. Nankör İnsan

Kulak verin anlatayım sizlere
Boşboğaz yalaka nankör insanı
Kimler reva görmüş ola bizlere
Boşboğaz yalaka nankör insanı

Nerde beleş görse orda yatıyor
Bizden aldığı bize satıyor
Birçoğu da el üstünde tutuyor
Boşboğaz yalaka nankör insanı

Gören adam beller kendi çapında
Hele istemezlik vardır yapında
Köpek niyetine tutma kapında
Boşboğaz yalaka nankör insanı

Taşı taşı inmez olur sırtından
Olur olmaz laf konuşur ardından
Asla tartma terazinden tartından
Boşboğaz yalaka nankör insanı

Gulfani'yim düşmez idim bu hâle
Hep boşuna kapılmışım hayale
Gayrı Yaradan'a ettim havale
Boşboğaz yalaka nankör insanı

99. Gayrı - 2

Herkes bölüp bölüp almış payını
Ekmeksiz katıksız aş benim gayrı
Boşa zay'ederim haftam ayımı
İçinden çıkılmaz iş benim gayrı

Ey budala gönül kime bildirdin
Gururumu dilik dilik dildirdin
Canım cananımı elden aldırdın
Durmaz gözlerimden yaş benim gayrı

Takatı kalmamış durmuş dizlerim
Soranlardan kavlimizi gizlerim
Yaşantı mutluluk olsun sizlerin
Ok yemiş yaralı döş benim gayrı

Ne çok sever idin ne tez bıktın sen
Hayalimi umudumu yıktın sen
Hemi Leyla hemi Aslı çıktın sen
Mecnun'a Kerem'e eş benim gayrı

Gulfani'yim ömrüm verirdim sana
Gülmedi şu yüzüm talihten yana
Vefasız yâr şimdi gülerdin bana
Akılsız divane baş benim gayrı

100. Yarabbi

Açtım ellerimi kapına geldim
Merhametin esirgeme yarabbi
Yitirdim yolumu divane oldum
Merhametin esirgeme yarabbi

Eren dervişlerin gizli sırrından
Desturunu eksik etme pirimden
Kıvılcım at Resul'ünün nurundan
Merhametin esirgeme yarabbi

Yollarından bazı insan azıyor
Hakk'ın kitabında bu mu yazıyor
Herkes birbirine kuyu kazıyor
Merhametin esirgeme yarabbi

Sen yarattın kâinatı iklimi
Ayna ile gösterirsin saklımı
Zihnimi aç ihsan eyle aklımı
Merhametin esirgeme yarabbi

Ben insanım korkar mıyım ölümden
Uzak eyle kötülükten zulümden
Şu Gulfani âcizane kulundan
Merhametin esirgeme yarabbi

101. Vallahi

Değme hatırıma gül yüzlü yârim
Kırılır bu gönül gülmez vallahi
Özlem duyar ben mazimi ararım
Geçen günler geri gelmez vallahi

Sevmek güzel şeydir beri gel beri
İnsanın bedeni bir kemik deri
Biriktirdim bunca derdi kederi
Kabım dolup taşı almaz vallahi

Bilirim gönülden mihman olursun
Elin sözü ile düşman olursun
Bunca ettiğine pişman olursun
Gidenlerin yeri dolmaz vallahi

Beni Mecnun ettin döndün Leyla'ya
Yaradan'ım seni ıslah eyleye
Gulfani'yim elim açtım Mevla'ya
Yaptığın yanına kalmaz vallahi

102. Yâr Değil mi ki

Felek idam verse assa suçumdan
Böyle yaşaması zor değil mi ki
Ne desem söylesem çıkmaz içimden
Şu dünya başıma dar değil mi ki

Kahırî sitemi nazı gelirken
Aç iken kaymağın yüzü gelirken
Ellerin baharı yazı gelirken
Saçlarıma yağan kar değil mi ki

Neler geldi geçti garip başından
Nice kama bıçak yedin düşünden
Gulfani'yim daha giden peşinden
Bu hâllere koyan yâr değil mi ki

103. Âşık İmamî'ye Ağıt

İnanmadım öldüğünü duyunca
Bir sevenin haber verdi İmamî
Çok istedim gidemedim kış idi
Ortalık tufandı kardı İmamî

Şakıyan o bülbül avazlım nerde
İlaç olur idin derde kederde
Sana ağıt yakmak varmış kaderde
Ne güzel ağıtlar derdi İmamî

Soramadım hâllerini ben varıp
Canlar garip dostlar garip biz garip
Sesi ile her sohbeta dem verip
Taşı gediğine kordu İmamî

Bilirdi aslında kul ile Hakk'ı
Ağır mı geldi gardaş dünya yükü
Çileler sevdalar o aşklar ne ki
Nice gönüllerde vardı İmamî

Gulfani'yim söyler böyle diyerek
Rahmet diliyorum saygı duyarak
Sessiz sedasız canına kıyarak
Sanki muradına erdi İmamî

104. Oğlum Seni Nerden Evereyim

Yolum düştü İstanbul'a İzmir'e
Oğlum seni ordan evereyim mi
Aydın Afyon Muğla geçsem Burdur'a
Oğlum seni ordan evereyim mi

Güzelleri çoktur bir bir araman
Zengin Bolu Bursa orda duraman
Hâlden anlar m'ola Konya Karaman
Oğlum seni ordan evereyim mi

Fakirlik içimde başlı bir yara
Hemi iş bulursun hemi de para
Kocaman bir şehir başkent Ankara
Oğlum seni ordan evereyim mi

Düşünüp de karar versek derinden
Kırıkkale Yozgat Kırşehir'inden
Hem Aksaray Niğde Nevşehir'inden
Oğlum seni ordan evereyim mi

Osmaniye Adana'nın ovası
Başka olur kızlarının havası
Dolaşalım Kayseri'yle Sivas'ı
Oğlum seni ordan evereyim mi

Hatay'ı Antep'i dolaşsam baştan
Malatya Erzincan Erzurum Muş'tan
Gulfani'yim bir kız buldum Maraş'tan
Oğlum seni ordan evereyim mi

105. Sarabildin mi

Bana kahreyleyip küsen cananım
Bir gün hatırımı sorabildin mi
Yâr deyip bağrına basan cananım
Başka birisini sarabildin mi

Sarabildin mi yâr sarabildin mi
En sonunda aradığın buldun mu

Kör ola şeytana uyduğun zaman
İstemez kullardan duyduğun zaman
Başını yastığa koyduğun zaman
Gördüğün düşleri yorabildin mi

Yorabildin mi yâr yorabildin mi
Şimdi aradığın bulabildin mi

Gulfani'yi ateşlerde yandırma
Deli edip mecnunlara döndürme
Yalancısın inanmıyom kandırma
Verdiğin sözlerde durabildin mi

Durabildin mi yâr durabildin mi
Bende görmediğin görebildin mi

106. Ah Virüs

Perperişan etti virüs bizleri
Ne olacak bu milletin hâlleri
Darbeyi biz yedik bilmem sizleri
Kırıverdi ta kökünden dalları

Nice nice yiğitleri devirdi
Her birimizi bir yere savurdu
Yayıldı dünyaya yakıp kavurdu
Olmaz olsun Çin'in minin malları

Aha geldi aha gidiyor dendi
Helal kazanç alın terini yendi
En çok gariban ezilir efendi
Nere gitse hiç çıkmıyor dilleri

Fakir fukaranın hakkın yiyenler
Hak diyerek üstümüzü soyanlar
Ben zenginim milyonerim diyenler
Geçmez oldu paraları pulları

Esnafı işçisi hepsi bir anda
Geçim sıkıntısı ayrı bir yanda
Ne iş kaldı ne aş kaldı meydanda
Ötmez oldu Gulfani'nin telleri

107. Gün Aştı Gitti

Yandım bir kuru sevdanın ahına
Şu divane gönlüm tutuştu gitti
Çoban gelmez eyvahına vahına
Kuzu bir sürüye katıştı gitti

Dolaştım ovayı tepeyi dağı
Viran olmuş güllü sümbüllü bağı
Sanırdım gençliğin tükenmez çağı
Yürü ömrüm yürü gün aştı gitti

Yolum çok uzaktır menzile varam
Beni sefil etti kaşları karam
Her zaman bozuktur düzelmez aram
Felek benim ile atıştı gitti

Dolaştım ovayı tepeyi dağı
Viran olmuş güllü sümbüllü bağı
Sanırdım gençliğin tükenmez çağı
Yürü ömrüm yürü gün aştı gitti

Gulfani'yim ağustosta donarım
Kör talihe sökmedi ki hünerim
Bir kuş oldum daldan dala konarım
Bülbül bir bahçede ötüştü gitti

Dolaştım ovayı tepeyi dağı
Viran olmuş güllü sümbüllü bağı
Sanırdım gençliğin tükenmez çağı
Yürü ömrüm yürü gün aştı gitti

108. 2020 Vebası

Yıl iki bin yirmi tufan senesi
Mahvetti dünyayı yıktı yıkacak
Bitmiyor gribi virüsü kenesi
Her gün bir hastalık çıktı çıkacak

Bu günler geçer mi kara mı kara
Bozuldu terazi tutmuyor dara
Ezilir tabanda fakir fukara
İsyan bayrağını çekti çekecek

Zehir yağar toprağına taşına
Akıl ermez bu dünyanın işine
Bu gidişle ocağımin başına
İncir ağacını dikti dikecek

İnsanoğlu kendi dalın buduyor
O da dönüp geri neler ediyor
Sevdiğim bildiğim tek tek gidiyor
Her gün bir haneyi yaktı yakacak

Sebep olan cehennemi boylaya
Bilmem nasıl ne söylenir böyleye
Allah sonumuzu hayır eyleye
Gulfani son defa baktı bakacak

109. Gerek Yok

Boşu süslenip de gezme karşımda
Saçlarını taramana gerek yok
Binbir bela dolanıyor başımda
Ben anladım yaramana gerek yok

Almış idim ölçümü de boyumu
Artık çoban gütmey oldu koyunu
Zaten belli sonra çıkar oyunu
Onun için Karaman'a gerek yok

İnat edip düşmanları güldürdün
Şu gönlüme nefretini doldurdun
Gulfani'yi diri diri öldürdün
Bundan sonra aramana gerek yok.

110. Öyle Gel

Bir başıma koyma gurbette beni
Yalnız yollara çık da öyle gel
Ne kadar özledim bir bayram günü
Ellerine kına yak da öyle gel

Gülüm niye böyle kaşını çatan
Senin bana karşı olmadı hatan
Gözü çıksın çamur atan taş atan
Durulmuş su gibi ak da öyle gel

Yine gonca güller açsın yüzünde
Ta yürekten seven durur sözünde
Yakma Gulfani'yi aşkın közünde
İyi düşün taşın bak da öyle gel

111. Gelsene Gel Gel

Dökerse ömrümün erken gazeli
Sen olun sebebi Avşar güzeli
Görmedim sen gibi gezdim gezeli
Sürmeli cerenim gelsene gel gel

Her olur olmaza dökme içini
Sonra Mevla'm bağışlamaz suçunu
Dağıtmasın rüzgâr açma saçını
Belikler öğrenim gelsene gel gel

Gulfani'yim niye bağrın döversin
Güzelliğin tüm cihana değersin
Yeşilbaşlı suna gibi eğersin
Selama duranım gelsene gel gel

112. Gel Gel

Nice oldu özlemini çektiğim
Yollarını engel tutmadan gel gel
Gönül bahçesine güller ektiğim
Dallarında baykuş ötmeden gel gel

Mihrican mı değmiş gül benzin solmuş
Mazlumun yerine zalimler dolmuş
Eller merhametsiz vicdansız olmuş
Elimizden fırsat gitmeden gel gel

Gulfani'yim çeken ahı amanı
Kalkmaz dağlarının kara dumanı
Doluyor ömrümün saati zamanı
Akşamın güneşi batmadan gel gel

113. Naz Etmeden Gel

Ey canımın içi gözümün nuru
Bırak şu inadı naz etmeden gel
Kavruldu her yanım çöl gibi kuru
Yanan yüreğime köz atmadan gel

Ne var ise gönül yârin arzular
Anasından ayrı kalmaz kuzular
El vurdukça sızım sızım sızılar
Kanayan yarama tuz atmadan gel

Haydi yalan dünya hepsi boş gibi
Yalan yanlış ömrüm geçti düş gibi
Gulfani'yim viranede kuş gibi
Ne olur sevdiğim uzatmadan gel

114. Oldu Gel

Cihanı âleme geldim geleli
Hiçbir şeye aklım yetmez oldu gel
Kendi âdemliğim bildim bileli
Mevsimin lezzetin tatmaz oldu gel

Alçak gönlüm kötülüğü yendi mi
Darp kurarak yıkıyorlar bendimi
Her pazarda seyyah sandım kedimi
Kendi meddahımı satmaz oldu gel

Ezilsem büzülsem ömrüm çağında
Gönlüm seyran eder dostun dağında
Eşimin dostumun viran bağında
Yanan şu bacamız tütmez oldu gel

Yüreğimde taş gibidir sert benim
Kişi benim insan benim fert benim
Efkâr benim çile benim dert benim
Cefayla figanım bitmez oldu gel

Döşeğim zemindir yorganım tavan
Fikrime danıştım yaşantım yavan
Verdiği ikrara kalmamış güven
Gulfani sözünü tutmaz oldu gel

115. Güzel

Saçlarını okşayıp da sevmedim
Niye bana çalım satıyon güzel
Varıp bir kötüye meylet demedim
Güneş gibi doğup batıyon güzel

Bir ceylan misali yaralı duydum
Yad yabancı değil buralı duydum
Benim gibi bahtı karalı duydum
Dertlerime derdi katıyon güzel

İnat olsun diye el ele tuttun
Yapraklarım ayaz vurdu kuruttun
Gulfani'yi bir kenarda unuttun
Ellerin bağında ötüyon güzel

116. Yâr Değil Değil

Uzatsana kollarını sevdiğim
Boynuma dolaman zor değil değil
Hâlden anlamaya bilmem ne deyim
Yanmamış yüreğin kor değil değil

Sevdanın ateşi bağrımda tüter
Dikenli sözlerin kalbime batar
Gel güzelim sana bana da yeter
Çok geniş bu dünya dar değil değil

Ne söylesem sözlerime darılır
Kanayan bu yaram nasıl sarılır
Gulfani'yim umutlarım kırılır
O vefasız bana yâr değil değil

117. Gönül - 2

Usandım bıktım da gayrı elinden
Gel dediğim yere gelmedin gönül
Bakıyom herkesler memnun hâlinden
İstedim el gibi olmadın gönül

Söylüyom kızıyom karanamadım
Seçilip nazlanıp aranamadım
Ne ettiysem sana yaranamadım
Bir gün de kıymetim bilmedin gönül

Gulfani'yim bir teselli var gibi
Girdin şu kanıma sahte yâr gibi
Otuzunda ağardı da kar gibi
Sanki saçlarımı yolmadın gönül

118. Vay Gönül

Niçin yokuşa sürersin atını
Hiçbir söz anlamaz oldun vay gönül
Bilemedin gıramını tartını
Niye boş hayale daldın vay gönül

Tükettin şu ömrüm ile özümü
Görür idim görmez ettin gözümü
Bir gün olsun dinlemedin sözümü
Beladan belaya saldın vay gönül

Zalim felek koydun beni hep darda
Sanki zemheriye döndüm baharda
Gulfani'yim kaldım elden kenarda
En son dediğime geldin vay gönül

119. Barışmam

İnan ki o kadar küstüm ki sana
Candan kurban olsan bile barışmam
Ben seni biliyom anlatma bana
Candan kurban olsan bile barışmam

Dalları dökülmüş döndüm çınara
Ağlatıp ağlatıp attın kenara
İki gözüm döndü sanki pınara
Mendil ile silsen bile barışmam

İnsaf edip zalimlikten cayarsan
Gulfani'yi bir canlıdan sayarsan
Bir gün benim öldüğümü duyarsan
Mezarıma gelsen bile barışmam

120. Hatice'm

O nasıl saçlar kız sırmaya benzer
Sürüsene sürüsene Hatice'm
Sümbül olup nergis olup yaylamı
Bürüsene Bürüsene Hatice'm

Kimse rağbet edemez ki huyuna
Kurban olam senin asil soyuna
Şöyle sallan bakam usul boyuna
Yürüsene yürüsene Hatice'm

Senin için yok ederim bir dağı
Üstüme attığın gülün yaprağı
Gulfani'nin üzerine toprağı
Kürüsene kürüsene Hatice'm

121. Emine'm

Omuzuna dağıttığın saçları
Çifte belik örüyorsun Emine'm
Yıkma göz üstüne kara kaşları
Dallarımı kırıyorsun Emine'm

Şu benim gözlerim gülünde değil
Kırılslın ellerim belinde değil
Geçti kalan fırsat elinde değil
Döşlerine vuruyorsun Emine'm

Ömür boyu karaları bağlarsın
Gulfani'nin yüreğini dağlarsın
Zalim kapısına düşmüş ağlarsın
Gazel gibi çürüyorsun Emine'm

122. Marmara Depremi

Gecenin üçüydü sallandı her yer
Koca Marmara'yı vurdu bu deprem
Görülmedi böyle bir afet daha
Acısı vatani sardı bu deprem

Tüm Türkiye gözyaşları döküyor
Bütün devletlerden yardım akıyor
Enkazdan binlerce ceset çıkıyor
Kolları kanadı kırdı bu deprem

Kıvrandır analar yavrular ağlar
Toplanmış doktorlar yaralar sarar
Takdir ilahide ihmellik de var
Çoğumuza dersler verdi bu deprem

Nazar mı var toprağına taşına
Yazmadı Gulfani bunu boşuna
Vermesin Allah'ım kulun başına
Koskoca dünyanın derdi bu deprem

123. Binboğa Dağı

Bizim Binboğa'nın başı kar m'ola
Kekliklerin öttüğünü bir görsem
Koyağında navruz kekik var m'ola
Sümbüllerin bittiğini bir görsem

Güzelleri çiçekleri biçerken
Soğuk sulu pınarlardan içerken
Yaylacılar yaylasına göçerken
Koyun kuzu kattığını bir görsem

Gulfani'yim gediğinden aşarım
Eteğinde aşiretin Avşar'ın
Düğününde sinsinin de coşarım
Pehlivanlar tuttuğunu bir görsem

124. Evladım

Gel otur yanıma öğüdüm sana
Darılıp sözüme kızma evladım
Atamdan babamdan mirastır bana
Hürmet et büyüğün üzme evladım

Verdiğin sözünden sakın cayma ha
İyi gör de kötülükleri sayma ha
İlim öğren cehalete uyma ha
Doğru git yolundan azma evladım

Kanaat et daim aza yeterse
Sabırlı ol umutların biterse
İlerde ellerin kalem tutarsa
Yalanı yanlış yazma evladım

Bir insanın dili eli ve beli
Bunu böyle demiş büyük bir veli
Kimi akıllı der kimisi deli
Yapıcı ol kafan bozma evladım

Tartılı örtülü konuş sözünü
Verme fırsat aç gösterme gözünü
Dünyada ahrette güldür yüzümü
Gulfani'ye mezar kazma evladım

125. Usandım

Keşke gelmeseydim fani dünyaya
Bu çekilmez hâllerinden usandım
Gönül verdim bir vefasız Leyla'ya
Mecnun olup çöllerinden usandım

Sefaleti yoksulluğu aramam
Onun için can dostuma yaramam
Sıkıntı çoğalır eve varamam
Elkızının dillerinden usandım

Gulfani'yim senin çilen bitmiyor
Yaktığım ocakta duman tütmüyor
Sılam bile beni kabul etmiyor
Şu gurbetin yollarından usandım

126. Uçmayacağım

Kilit vurdum kapısına kalbimin
Kim gelirse gelsin açmayacağım
Bir kararda durup çektim elimi
Artık daldan dala uçmayacağım

Ben usandım vefasızın dilinden
Ölürsem de tutturmayın salımdan
Hâl bilmez o muhannetin elinden
Abı hayat olsa içmeyeceğim

Gulfani'yim benim bahtım böyle ya
Tüy bitti dilim söyleye söyleye
Yemin etmeyim de Ulu Mevla'ya
Tövbe yollarından geçmeyeceğim.

127. Kurbanım

Sallanı sallanı gelir kenardan
Soğuk bir su doldur içem pınardan
Sallarken mendilin düşmüş duvardan
İşlemenin nakışına kurbanım

Yunus balığı gibi yüzer denizde
Sandım kara erik ermiş benizde
Kara beliklerin düşmüş omuzda
Yılan gibi akışına kurbanım

Gulfani'yim koca dünya dar m'ola
Ağustosta ak gerdanın kar m'ola
Dedim güzel senin yârin var m'ola
Durgun durgun bakışına kurbanım

128. Cananım - 1

Bakmaya doymadım kurban olayım
Gözün ile o kaşına cananım
Kollarını yâr boynuma dolayım
Dünyada her şey boşuna cananım

Derinden bakıp da boş süzme beni
Boşuna okuyup sen yazma beni
Fırsat elde iken gel üzme beni
Ah çekip vurun döşüne cananım

Beni sevdiğime pişman edersen
Gulfani'ye içten kinler güdersen
Sen de beni terk edip de gidersen
Ne ederim bir başıma cananım

129. Cananım - 2

Seviyorsan beni böyle kabul et
Kimsenin ahını almam cananım
Gene görünüyor yolumda gurbet
Senin vebalında kalmam cananım

Âşık maşukunun anlar gözünden
Gerçek yandı ise aşkın közünden
Yürekten bağlanan dönmez sözünden
Ben öyleyim eli bilmem cananım

Gulfani'nin hâllerini görürsen
Bu can kurban kavlimizde durursan
Benden başkasına meyil verirken
Bilesin ki iflah olmam cananım

130. Ararım Nerdesin

Vefanın sevginin aşkı sevdanın
Yollarında seni seni ararım
Bin bir türlü şu yalancı dünyanın
Hâllerinde seni seni ararım

Bu bendeki mazin derin mi derin
Bir başka kalbimde gönlümde yerin
Sevgiliye mehtap kuran seherin
Yellerinde seni seni ararım

Bağlarımda hazan yeli eseli
Onun için garip gönlüm tasalı
Girdim bir bahçeye bülbül misali
Güllerinde seni seni ararım

Bu bendeki mazin derin mi derin
Bir başka kalbimde gönlümde yerin
Sevgiliye mehtap kuran seherin
Yellerinde seni seni ararım

Gulfani'yim şiirlerde sözümün
Ferinde ışıksın yaşlı gözümün
Perdesinde name name sazımın
Tellerinde seni seni ararım

Bu bendeki mazin derin mi derin
Bir başka kalbimde gönlümde yerin
Sevgiliye mehtap kuran seherin
Yellerinde seni seni ararım

131. Çekmem mi Lazım

Yeter ey vefasız ettiğın zulüm
İlle gözlerimden dökmem mi lazım
Kanadım kırıldı tutmuyor kolum
Daim şu boynumu bükmem mi lazım

Şu kısa ömrümü yedin bitirdin
Başım alıp diyar diyar götürdün
Heves püves ne hâllere getirdin
Kurulu yuvayı yıkmam mı lazım

Neden Gulfani'yim hâllerin harap
Kabulüm diyorsan olurum türap
Mevla'm yetmez mi verdiğın ıstırap
Daha ömür boyu çekmem mi lazım

132. Efendim

Hak için y rekte  yanın a ı lar
Kula derdin a maz imiş efendim
K r gezer dolaşır yoldan  a ı lar
 yi kötü seçmez imiş efendim

Cahilin sohbeti boşa havadan
Salar seni yorar da dan ovadan
Belki bugün belki yarın yuvadan
Sebepsiz kuş uçmaz imiş efendim

 zd m kırdım ise dostu bilmeden
Gulfani ayrılık günü gelmeden
Emir vasıl olup vakit dolmadan
Can bedenden geçmez imiş efendim

133. Esmeyeceğim

Biraz akıllansan divane gönlüm
Artık deli deli esmeyeceğim
Senelerce boşa geçmiş şu ömrüm
Tutunduğum dalı kesmeyeceğim

Enginlerden hayal dağına çıktım
Irmaklar bağladım bentleri yıktım
Her şeyi içime atmaktan bıktım
Vallahi billahi susmayacağım

Gulfani bir yerde olmadı yerim
Bekledim sabırla hep dedim kerim
O vefasız bilemedi değerim
Bağrıma taşları basmayacağım

134. Sevdiğim

Sürmelerin ne yakışmış gözüne
Boyasını çok sürmüşsün sevdiğim
Yel estikçe çarpar durur yüzüne
Tülbendini sık örmüşsün sevdiğim

Bir mektup salmışsın çiçekli güllü
Okudum üstünü isimsiz pullu
Gönülsüz olduğun yüzünden belli
Resiminde yan durmuşsun sevdiğim

Gulfani n'olacak böyle hâllerin
Ahraz m'oldu hep konuşmaz dillerin
Sevip kokladığım gonca güllerin
Dallarını tez kırmışsın sevdiğim (URL-1)

135. Bizim Eller

Şu bizim diyarın her şeyi güzel
Hâllerinden haber gönder sevdiğim
Bağ bahçe bostanı dökmesin gazel
Güllerinden haber gönder sevdiğim

Arkasında Binboğa'nın dağları
Yeşermiş de bizim Afşin bağları
Tut elimden gidek bizim ellere
Bizim elin gezilecek çağları

Güzelleri çoktur nazlı mı nazlı
Söyler âşıkları türkülü sazlı
Aşar gediklerden dumanlı tozlu
Yollarından haber gönder sevdiğim

Arkasında Binboğa'nın dağları
Yeşermiş de bizim Afşin bağları
Tut elimden gidek bizim ellere
Bizim elin gezilecek çağları

Kara bağrım yanıp tüter hasrette
Gözlerim görmüyor işim firkatta
Gulfani'yim özlemiştir gurbette
Ellerinden haber gönder sevdiğim

Arkasında Binboğa'nın dağları
Yeşermiş de yeşil Afşin bağları
Tut elimden gidek bizim ellere
Bizim elin gezilecek çağları

136. Öttürün Bakim

Şöyle bir dolaştım gezdim pazarda
Turpu şalgam diye sattırın bakim
Deli Fatma oynar diskoda barda
Hoş deyip âleme yutturun bakim

Dışarı karışık içerisi dar
Daha akort tutmaz bozulmuş ayar
Ne bir doğru dürüst söz söyleyen var
Siz de böyle bir yol tutturun bakim

Kendi sapın yontar oldu bıçaklar
Serbest dolaşıyor eski kaçaklar
Sahneleri hep paylaştı köçekler
Bu sene de sizler öttürün bakim

Utanmayı bilmez arsızın yüzü
Şimdi yalancının geçerli sözü
Öldürüyor beni çalımı pozu
Bunca havanızı attırın bakim

Muhtar ettik Kör Memiş'in Ali'yi
O da geçti dolanmadan çalıyı
Zincir ile zapt olmayan deliyi
Bizim Gulfani'ye çattırın bakim

137. Gidelim

Açılalım şöyle dağlara kıra
Gel benim cananım haydi gidelim
Efkâr dağarcığım coştı bu sıra
Meyli muhabbete doydu gidelim

Tarar zülûflerin döker yâr yana
Elbet sen başkasın dünya bir yana
Bir benliğim kaldı döndüm üryana
Neyim var neyim yok soydu gidelim

Gulfani'yim aşkta gönül payımsın
Sen benim sultanım kaşı yayımsın
Gündüzün güneşim gece ayımsın
Semada yıldızım kaydı gidelim

138. Hâllerim Benim

Uyandım bir seher vakti uykudan
Eser m'ola dosta yellerim benim
Viran m'oldu şu gönlümde bağlarım
Seçilmez dikenden güllerim benim

Bir hüzün çöker içime derince
Ezer misin taşla kalbim verince
Bir sabah karşımda seni görünce
Lal oldu ağzımda dillerim benim

Yine bir kuş bu çalıya tünüyor
Ağustosta içim dışım donuyor
Gulfani'yim âlem seni kınıyor
Bilmem ne olacak hâllerim benim

139. Kaderim

Geleli cihana hiç güldürmedi
Yitesice yitesice kaderim
Yıktı yerden yere de kaldırmadı
Batasıca batasıca kaderim

Anlatmaya yetmez oldu kelime
Gören acır oldu düşkün hâlime
Sefil gördü beni başka zalime
Çatasıca çatasıca kaderim

Gulfani sefalet çile bir yanda
Gerçek dostu bulmak zor bu zamanda
Ömür boyu ceza yiyip zindanda
Yatasıca yatasıca kaderim

140. Beyim

Niye tepe tepe kursağın şişmiş
Senin gözün açık biz körüz beyim
Sefalet çekerek bağrımız pişmiş
Açlıkta yoklukta biz varız beyim

Ne var ise evde şükür kuruttun
İnek yok yoğurdu sütü unuttum
Birer torba bulgur un zahre tuttum
Bayramdan bayrama et yeriz beyim

Gulfani yaşamaz oynaya güle
Hep doğru yaşadım yapmadım hile
Evim yok barkım yok beş nüfus ile
Bu gidişle nere gideriz beyim

141. Sökeci

Haziran ayında Aydın iline
Çalışmaya geldiydim işe neyim
Kahır ettim parasına puluna
Muhannet çalışıyor taşa ne deyim

Yine kat kat oldu boynumun kiri
Bir kat yatak kürek işçinin piri
Bitmiyor mandalı bölmesi tiri
Suya başlamadan yaşa ne deyim

Böyle olursa biz yutarık hapi
Yok yattığım yerde pencere kapı
Tasarruf ediyok yakmıyok tüpü
Ocakta şu pişen aşı ne deyim

Yılanın akrebin sesi durmuyor
Yine ki delikten girip vurmuyor
Korkudan gözümüz uyku görmüyor
Gece ki gördüğüm düşe ne deyim

142. Yanmış Gibiyim

Bir aşk ateşiyile yollara düştüm
Sevdanın atına binmiş gibiyim
Gördüm balabanı çöllere uçtum
Kanatsız kuş gibi inmiş gibiyim

Gizli gizli sarı kayada yürürüm
Sen ceylansın ben avcıyım vururum
Sanki bir bülbülüm şaklar dururum
Bir gülün dalına konmuş gibiyim

Elbet bir gün toprak olur üzerim
Kalmasın ki sende benim nazarım
Sanki ana doğma sarhoş gezerim
Verdiğin badeden kanmış gibiyim

Ayrı ayrı desenlerin biçimden
Bana bir hatıra versen saçından
Öyle garip hisler gelir içimden
Beni çok sevdiğin sanmış gibiyim

Gulfani'yim bu sevdayı çekersin
Dallarımı yeşermeden bükersin
Sanki Aslı olmuş beni yakarsın
Bir Kerem misali yanmış gibiyim

143. Gülom

Kaşlarını çatıp çatıp yıkarsın
Söyle sana n'oldu böyle kız gülom
Neden öyle melül melül bakarsın
Her şeyini anlatıyor göz gülom

Tipi boran karlar yağmış dağına
Zalim eller dadanmışlar bağına
Düşürmüşler hâl bilmezsin ağına
Attın yüreğime ateş köz gülom

Bu dünyanın hâllerini görürsün
Sızlayan kalbime bıçak vurursun
Bir de üzerine ekler durursun
Sanki Gulfani'nin derdi az gülom

144. Gurban Olduğum

Ŗöyle nazlı nazlı çıkıp karşıma
Sallanıp gelsene gurban olduğum
Nazar değeri gözlerine kaşına
Allanıp gelsene gurban olduğum

Kulak asma istemezsin hincına
Gidiversin düşmanları gücüne
Çiçekler takarak zülfün ucuna
Güllenip gelsene gurban olduğum

Ŗubat yeli gibi acı esersen
Yaramın üstüne tuzu basarsan
Gulfani'ye hançer vurun susarsan
Dillenip gelsene gurban olduğum

145. Çekemiyorum

Bu ne hâl böyle can anlamıyorsun
Düştüğüm girdaptan çıkamıyorum
Ahımı vahımı dinlemiyorsun
Gönül kalesini yıkamıyorum

Yıkamıyorum yıkamıyorum
Dünyanın kahrını çekemiyorum

Kalamadım bir ölçüde kalıp da
Bedenimi yerden yere çalıp da
Bir bidon benzin bir kibrit alıp da
Yakmak istiyorum yakamıyorum

Yakamıyorum yakamıyorum
Dünyanın kahrını çekemiyorum

Aldım tereğimi duvara astım
Ne düşmanım belli ne de bir dostum
Gulfani'yim kendi kendime küstüm
Aynalara bile bakamıyorum

Bakamıyorum bakamıyorum
Dünyanın kahrını çekemiyorum

146. Özlemiyorum

Sildim şu kalbimden sildim yâr seni
Uslandı bu gönül nazlamıyorum
Ne edim terk etmiş edep ar seni
Gayrı şunu bil ki özlemiyorum

Hiç suçum yok iken düşürdün dile
Aşkımda sevgimde etmedim hile
Yolun açık olsun git güle güle
El oldun peşinden izlemiyorum

Bazen yağdım bazen yel gibi estim
Ben kimseye değil kadere küstüm
Gulfani'yim gayrı umudum kestim
Senin yollarını gözlemiyorum

147. Leyla Leyla

Niye meylettin de çaldın gönlümü
Senin o nazına kurban olurum (Leyla Leyla)
Bir kuru inada yakma ömrümü
Yeter ki sen bana gel de gelirim (Leyla Leyla)

Hasta edip yataklarda yatırsan
Hayatımı harcayıp da bitirsen
Kaybeyleyip ummanlarda yitirsem
Erinmem ararım seni bulurum (Leyla Leyla)

Gulfani'yim ne feleklerle aram var
Sorman bana kaderimde karam var
Eyyûb gibi her çileden yaram var
İyi olmam ben bu dertten ölürüm (Leyla Leyla)

148. Düştüm

Bu nasıl bir sevda nasıl yanmaktır
Aşkın ateşinin narına düştüm
Vuslatı emelim güle konmaktır
Bülbülün misali zarına düştüm

Kendimi onların yerine koydum
Kerem'den Ferhat'tan Mecnun'dan duydum
Söz dinlemez deli gönlüme uydum
Ben bu işe körü körüne düştüm

Gulfani'yim böyle geldim giderim
Yavaş yavaş bedelini öderim
Atılmaz ki satılmaz ki kaderim
Hâlden anlamayan birine düştüm

149. Yürüdüm

Kırşehir yolunda bir güzel gördüm
Şöyle ardım sıra baktım yürüdüm
O sırma saçını ne ile ördün
Kız seni kafama taktım yürüdüm

Yazmasın çıkarıp bir yana attı
Derinden of çekip kaşını çattı
Durgun bakışları içime battı
Durup bir sigara yaktım yürüdüm

Gulfani'yim aklın Merih'te Ay'da
Hiç vurgun olur mu ırmakta çayda
Elin güzelinden bana ne fayda
Hançeri sineme çaktım yürüdüm

150. Hükümdar Olsan

Niye çabalarsın ey insanoğlu
Neye yaran Erciyes kadar olsan
İnsan kendi çizer gittiği yolu
Bana n'eylersin ki gönlü dar olsan

Gerçek dostu bulmak zordur ellerde
Tatlı kelâm bulunmaz mı dillerde
Bazen sahralarda bazen çöllerde
Yanmış yüreğime bir pınar olsan

Gulfani'yim derde canda cananı
Bilmez misin için için yananı
En sonunda toprak sarar sineni
Dünyaya hükmeden hükümdar olsan

151. Ben Sana Yanmışım

Kara gözlerini sevdiğim güzel
Ben sana yanmışım sen de bana yan
Her fırsatta ele övdüğüm güzel
Ben sana kanmışım sen de bana kan

Yanmak mıdır sence aşkın timsali
Sevginin yok tarifesi emsali
Mecnun'um çöllerde Leyla misali
Ben seni sanmışım sen de beni san

Sen varsın nefesimde avazımda
Ferhat'ın azimi Kerem tarzında
Gulfani'nin mızrabında sazında
Ben seni anmışım sen de beni an

152. Ŗu Gönlümde

Ŗu gönlümde taze sarı iekler
Ne hoŖ aar kuŖlar öttüğü zaman
ekilir yuvasına yavrusun bekler
AkŖam kızıl gneŖ battığı zaman

Fer kalmaz gözünde seçemez olur
Kırılır kanadın uamaz olur
ırpınır çaresiz kaçamaz olur
Ŗahin pençesini attığı zaman

İŖvesine edasına kandığım
O da benim için ölür sandığım
İnanmazsın senin iin yandığım
Ŗu bağrımda duman tttğ zaman

Alnımıza Hakk'tan yazı yazılır
Bakar bir noktaya gözler süzülür
Bir acayip olur iim ezilir
Ayrılık gelip de attığı zaman

Sen de bir gün dediğime gelirsin
Bunca yaptığına piŖman olursun
Arakine Gulfani'yi bulursun
Dünyadan göçüp de gittiği zaman

153. Gönül Dağıma

Çıkıp yayladın mı gönül dağıma
Her kışın sel ile iniyorum ben
Hazan girmiş ilkbaharda bağima
Ağustos ayında donuyorum ben

Donuyorum ben donuyorum ben
Volkanın içinde sönüyorum ben

Giderim giderim bakmam ardıma
Hasret bıraktılar baba yurduma
Kimseler yanmasın benim derdime
Kerem'den de fazla yanıyorum ben

Yanıyorum ben yanıyorum ben
Yürekten yanarı anıyorum ben

Dünyanın serveti yoktur gözümde
Yârin aşkı düğümlemiş özümde
Gulfani'yim duruyorum sözümde
Sanma ikrarımdan dönüyorum ben

Dönüyorum ben dönüyorum ben
Sevgisiz dünyayı kınıyorum ben

154. Para

Her nere vardımsa kanadım kırar
Ben de şaştım şu paranın elinden
Kâr edeyim derken hep ettim zarar
Ben de şaştım şu paranın elinden

Bir iş yapsam yollarımı bağlıyor
Rezillikler kucak kucak yığlıyor
Kırlık bebek para diye ağlıyor
Ben de şaştım şu paranın elinden

Gulfani gözünü aç bak diyorlar
Çıkarı olmazsa eyvah diyorlar
Çokları da bana ahmak diyorlar
Ben de şaştım şu paranın elinden

155. Yârin Elinden

Yağdım yağmur gibi görsünler diye
Sel gibi taşıtığım yârin elinden
Kamayla taş ile vursunlar diye
Sinemi açtığım yârin elinden

Bazen acır sazak esiyor yeller
Ne çare derdimi anlamaz kullar
Dar geldi ovalar hemi düz yollar
Dağları aşttığım yârin elinden

Virane bağımnda baykuş ötüp de
Ne'm kalacak bu dünyada satıp da
Gulfani gurbeti mekân tutup da
Biçare düştüğüm yârin elinden (URL-1)

156. Bir Görsen

Sızlamaz yüreğin için yanmaz mı
Ne hâllere düştüğümü bir görsen
Kahrın sitemin öfken dinmez mi
Ne hâllere düştüğümü bir görsen

Gözüm ufuklardan umudu keser
Yoruldu mu gönül çağlamaz susar
O eski gençlikten kalmadı eser
Ne hâllere düştüğümü bir görsen

Gulfani'yim kavlim gayrı gümana
Bırakmışım her şeyimi zamana
İnsaf edip belki gelin imana
Ne hâllere düştüğümü bir görsen

157. Avşar'ın

Göçün çekip yüce dağlar aşınca
Kükre ki avazı sesi Avşar'ın
Hele gör başın bir dara düşünce
O zaman bell'olur hası Avşar'ın

Düşer toprak vatan bayrak derdine
Canın esirgemez bakmaz ardına
Yaz gelince çıkar yayla yurduna
Çadırdı ayrı tası Avşar'ın

Düğünler kınalar törenin özü
Halaylar çekilir türkölü bazı
Bağlıdır örfüne gelini kızı
Başında yazması süsü Avşar'ın

Yiğidi güzeli bizim ellerde
Binboğalar Toroslarda bellerde
Ölümsüz söylenir daim dillerde
Türküde ağıtta yası Avşar'ın

Gulfani ha bugün ha yarın derken
Döküldü bağımda gazeller erken
Hele bir de şöyle bozlak dinlerken
Silinir kulaktan pası Avşar'ın

158. Ne Anlarsın

Çek elini geri çalı dikenden
Gülleri seçmeyi sen ne anlarsın
Ne beklersin hatır gönül yıkandan
Kapılar açmayı sen ne anlarsın

Sırtlan yuvasında ceylan görünün
Her gün ayrı posta renge bürünün
Hem ayaksız elsiz yerde sürünün
Göklerde uçmayı sen ne anlarsın

Beyaza boyansa yüzü Arap'ın
Bilir misin ayaklara türabın
Doldurup verseler aşkın şarabın
Kanarak içmeyi sen ne anlarsın

Urgan destesi var kucağında
Kötülük madeni yanar dağında
Gönül bahçesinde dostun bağında
Reyhan biçmeyi sen ne anlarsın

Gulfani'yim gönüllere dolarak
Bir zerre de olsa sevgi alarak
Âşıkların divanına dalarak
Kendinden geçmeyi sen ne anlarsın

159. Dargınım Sana

Küstüm kahırlıyım dargınım sana
Aşkımızı ele yaydığın için
Gözlerin kör ola ciğerin yana
Önce sevip sevip caydığın için

Dileğim Mevla'dan dert bürünürsün
Sanma ki kurtulur tez arınırsın
Daha iflah olman çok sürünürsün
Anayın sözüne uyduğun için

Kocan öle dul kalasın yaşında
Tufan bela eksilmesin başında
Yumruk gibi kanser çıksın döşünde
Gulfani'yi böyle koyduğun için

160. Rast Geldim

Rast geldim de bir güzele Yozgat'ta
Kaşı keman ela gözler nur gelin
Kadir Mevla'm seni övmüş yaratmış
Dudak kiraz yanakları mor gelin

Şirin diller nane şeker eziyor
Mercimek yolmuş da deste diziyor
Yavru sallanarak nasıl geziyor
İnce bele kemerlerin dar gelin

Ok kirpiğin yine sinem dağlıyor
Gulfani'nin yollarını bağlıyor
Boynun bükmüş gizli gizli ağlıyor
Korkarım ki bir kötüye yâr gelin

161. Ağlıyor Gelin

Uğramaz olaydı sana yollarım
Elimi kolumu bağıyor gelin
Az gelir Hurman'ın taşan sellerin
Ceyhan Nehri gibi çağlıyor gelin

Babası dünyayı başa dar eder
Verir bir zalime zorla yâr eder
El içinde ağlamaya ar eder
Ah çekip ciğerin dağıyor gelin

Neler geçmiş acep sorsam başından
Deniz olur gözlerinin yaşından
Yüklemiş göçünü yeşil Afşın'dan
İki eli koynunda ağlıyor gelin

Erir m'ola yüce dağların buzu
Kadersiz gelinin gülmüyor yüzü
Kucağında kalmış yetim üç kuzu
Ninniyle ağıtlar söylüyor gelin

Bozkır derler serin olur havası
Pancar tarlaları olmuş yuvası
Senin m'oldu Boğazlıyan Ovası
Neden Gulfani'yi eğliyor gelin.

162. Bizim Ellerin

Şu güzel yurdum da Anadolu'mu
Koluna kurbanım bizim ellerin
Hemi tozlu olsun hemi dumanlı
Yoluna kurbanım bizim ellerin

Hurma'n Göksun Ceyhan ile katışır
Âşıkları çalar söyler atışır
Bahçesinde bülbülleri ötüşür
Gülüne kurbanım bizim ellerin

Coşan deli gönül niye susuyor
Gurbet benim yollarımı kesiyor
Nurhak Berit Binboğa'dan esiyor
Yeline kurbanım bizim ellerin

Havasıyla suyu getirir aşka
Ömrüm buralarda geçseydi keşke
Açar çeşit çeşit kokusu başka
Gülüne kurbanım bizim ellerin

Gulfani'yim toprağınım taşınım
Ne sonuncuyum ben ne de başınım
İşte benim Elbistan'ım Afşın'ım
İline kurbanım bizim ellerin

163. Sebebi Sensin

Terki diyar ettim derbeder deli
Olursam gurbette sebebi sensin
İyi olmaz derdi gamı ezeli
Alırsam gurbette sebebi sensin

Geçirmedim bir günümü yâr ile
Mevsim yaşamadım yaz bahar ile
İşim firkat feryat ahu zar ile
Kalırsam gurbette sebebi sensin

Gulfani'yim elden ellere göçük
Benim gönül kuşum kanatsız uçuk
Hiç yüzü gülmemiş gözleri açık
Ölürsem gurbette sebebi sensin

164. Ne Dersin

Bir çaresiz derde düştüm bilseniz
Doktor doktor geziyorum ne dersin
Gelip şu yanıma gönlüm alsanız
Hep kendimi üzüyorum ne dersin

Bülbül iken karga oldum şeydâya
Bir yâd iken gönderildim sevdaya
İsyan olmasın da Ulu Huda'ya
Hayatımdan beziyorum ne dersin

Gulfani'yim kadere ne demeli
Vurdun beni hem bıçaklı kamalı
Yokmuş senden başka çile hamalı
Bunu böyle yazıyorum ne dersin

165. Kendime Nasihat

Bir nasihatim var ama gardaşım
Yoluna dikkat et düzden çekersin
Sana bela olur biricik başın
Diline dikkat et sözden çekersin

Bilir isen hepsi başının tacı
Bazı da insana getirir acı
Ana baba gardaş biri de bacı
Oğluna dikkat et kızdan çekersin

Güven seni var eyleyen Allah'a
Meclisi arife biçilmez paha
Kıymetini bilmeyene yanma ha
Külüne dikkat et közden çekersin

Ekmeğine haram katık kattırma
İlim öğren cahilliğin arttırma
Ağırlığın başkasına tarttırma
Hâlin dikkat et bu yüzden çekersin

Eli görmez kendi beter Gulfani
Sözün burda böyle biter Gulfani
Gücüm ancak sana yeter Gulfani
Teline dikkat et sazdan çekersin

166. Bu Âlem

Güvenme dünyanın boş şehvetine
Yarına ne olur hiç bilemezsin
Malına mülküne hem servetine
Düştün mü bir tane dost bulamazsın

Yazsam arzuhâlim bilmiyom kime
Sular akar coşar uğrar bendime
Nazım da sözüm de hükmüm kendime
Zalimle kötüyle bir kalamazsın

Yalandan sevgiler uzakta kalsın
Yolmayın gülleri yaprakta kalsın
Bırak Gulfani'yi toprakta kalsın
Mezarım üstünden gül yolamazsın
Sende bundan sonra zor gülemezsin

167. Reva mı Gördün

Ben de eller gibi niye olmuyom
Ne ise suçum günahım bilmiyom
Yazgına emrine karşı gelmiyom
Dert ile çileyi reva mı gördün

Anladım bu kadar çektiğim yetmez
Ne yapsam n'eylesem sıkıntım bitmez
Bir günden bir güne işim rast gitmez
Başıma belayı reva mı gördün

Gulfani'yim bol dünyada yerim dar
Ağustosta yağdırırsın tipi kar
Ne bir mekânım var ne bir yurdum var
Gurbette sılayı reva mı gördün

168. Bulana Kadar

İlim mektebine kayıt etseler
Giderim hissemi alana kadar
Cevher pazarında bakır satsalar
Kâmile erişip bilene kadar

Bülbül olup gül dalına konarım
Divaneyim bir boşlukta dönerim
Kerem olur bir Aslı'ya yanarım
Âşık Garip gibi gülene kadar

Ben yâri koklarım güller içinde
Seherde göreyim yeller içinde
Gulfani Mecnun'um kullar içinde
Ararım Leyla'mı bulana kadar

169. Dağlar

Eteğinde dumanın var karın var
Her baktıkça bir of çekerim dağlar
Sanki benim gibi ahu zarın var
Kendimi sevdaya yakarım dağlar

Bir kuş olup konam dallarına ben
Karışayım akan sellerine ben
Büklüm büklüm inen yollarına ben
Yâr gelir diye de bakarım dağlar

Gulfani'yim düştü sıla derdine
Bir çağırsam duyulur mu ardına
Yol versen de geçip gitsem yurduma
Bayramda boynumu bükürüm dağlar

170. Yalan Çıktılar

Kimsenin değil de benim derdimse
Umutlarım falan filan çıktılar
Kime inanıp da iyi dedimse
Kimi akrep kimi yılan çıktılar

Kalmış dağ başında şükrünü eyler
Midesi bomboşken oyunu n'eyler
Arkasına düşüp saydığım beyler
Kimi hırsız kimi çalan çıktılar

Boş görüntü bu kalıplar bedenler
Gulfani'yle aynı yola gidenler
Söz verip de büyük yemin edenler
Kimi yalan kimi dolan çıktılar

171. Âşık Mahzunî Şerif'e

Hüzün basmış Elbistan'ı Afşin'i
Eller Mahzunî'yi unutmasınlar
Akın oldu Hacı Bektaş yurduna
Kullar Mahzunî'yi unutmasınlar

Binboğa'ya duman çökmüş bak gene
Berçenek Ovası düşmüş engine
Ne yazdıysa ışık tuttu bugüne
Dünler Mahzunî'yi unutmasınlar

Yanmıştı pişmişti ateşe nara
Mansur gibi çekilmişti bir dara
En güzel çağları hep geçti kara
Günler Mahzunî'yi unutmasınlar

Sazı ile doğruları konuştu
Gelmez artık bu diyardan savuştu
Çok bağlıydı Hünkâr'ına kavuştu
Canlar Mahzunî'yi unutmasınlar

Ağladı ardından gelinler kızlar
Ölümsüz namenle anarız bizler
Gulfani'yim onlar yüzler beş yüzler
Binler Mahzunî'yi unutmasınlar

172. Emanetim mi Var

Vermiş bunca derdi Ulu Yaradan
Benim dert çekmeye kudretim mi var
Kaldır isteği gümanı aradan
Kimseye verecek sadakatim mi var

Kendi derdim çoktur onu yazarım
Bağım yok ki bostanımda bozarım
Çaresizim deli gibi gezerim
Yoksulluktan başka sefaletim mi var

Rüzgar çarptı dallarımı kuruttum
Kara bağrım vura vura çürüttüm
Gulfani'yim bir can vardı erittim
Bu dünyada başka emanetim mi var

173. Yazar mısın Yâr

Arzumanım kaldı gözü elada
Niye mahzun mahzun süzer misin yâr
Beni koydun garip kaldım sılada
Diyar diyar gurbet gezer misin yâr

Gel uyma şu el âlemin sözüne
Nasıl bakam eşin dostun yüzüne
Manalı manalı bakma gözüme
Bir şeyler söylesem kızarmısın yâr

Bir Mecnun misali kaldım çöllerde
Senin adın söyleniyor dillerde
Umudum ufukta gözüm yollarda
Birkaç satır selam yazar mısın yâr

Ben seyyahım senin olsun pazarın
Başkasına sakla değmez nazarın
Elden evvel Gulfani'nin mezarın
Alıp kazma kürek kazarmısın yâr

174. Kader

Dertli başım kurtulmuyor beladan
Doğru yollarımı azdırdın kader
Kaç senedir ayrı kaldım sıladan
Gurbet ellerini gezdirdin kader

Kimi düşman idi kimi yâr idi
Dallarımda yapraklarım çürüdü
Hani benim gül ağacım var idi
Yemyeşil bağımı bozdurdun kader

Gulfani dünyada ne murat aldım
Tutmuyor kollarım kırık kanadım
Saçlarıma beyaz düştü kocadım
Ölmeden mezarım kazdırdın kader

175. Geceler

Çok derin bir hüznün çöker içime
Hep beni üzmek mi işin geceler
Karanlıkta rüzgar vurur saçıma
Yastık ettim iki taşın geceler

Geceler geceler taşın geceler
Geceler geceler soğuk geceler
Geceler geceler uzun geceler
Geceler geceler kışın geceler

Bilemem ki n'olur olunca yarın
En ağır darbeyi bana mı vurun
Ağlarım ağlarım akıtıp durun
Gözlerimden kanlı yaşın geceler

Geceler geceler yaşın geceler
Geceler geceler soğuk geceler
Geceler geceler uzun geceler
Geceler geceler kışın geceler

Gulfani'yim niye uykum tutmuyor
İşkence ıstırap çilem bitmiyor
Öderim öderim borcum bitmiyor
Aldın bedelini peşin geceler

Geceler geceler peşin geceler
Geceler geceler soğuk geceler
Geceler geceler uzun geceler
Geceler geceler kışın geceler

176. Kâmil Er

Bilirim hakadır doğru gidecek
Yolların var olsun senin Kâmil Er
Hoş muhabbet tatlı sohbet edecek
Dillerin var olsun senin Kâmil Er

Sorarsan emmimi Avşar'ın beyi
Kayseri Pınarbaşı o sert suyu
Ata yurdu onun Köşgerli köyü
Ellerin var olsun senin Kâmil Er

Yalan değil gerçek adamın hası
İnsana hizmettir onun davası
Gönlü bol gelene açık sofrası
Balların var olsun senin Kâmil Er

Salih'le Serhat ikisi avukat
Unutmam Levent'i koç gibi evlat
Maşallah hepsi Allah'a emanat
Güllerin var olsun senin Kâmil Er

Gulfani'yim dolup dolup taşalı
İstanbul Pendik'e yolu düşeli
Hanende sağlıklı mutlu neşeli
Yılların var olsun senin Kâmil Er

177. Tüttükçe Tüter

Sordum postacıya mektubun yoktur
Hasretin gözümde tüttükçe tüter
Derdimin çaresi bulunmaz doktor
Yüreğimde yara yettikçe yeter

Borandan tufandan kurtulmaz başım
Umman Denizi'dir gözümde yaşım
Her zaman tersine gidiyor işim
Daim felek bana çattıkça çatar

Bahçeyi goncayı gülü soldurur
Sevgi yumağıma çile doldurur
Senin yersiz nazın beni öldürür
Umut filizlerim bittikçe biter

Yandım ey vefasız elinden yandım
Cefadan kederden dertten usandım
İçmeden divane sarhoşa döndüm
Aşkın badesinden tattıkça tadar

Gulfani'yim yücelerden sehile
Dağıtmış kervanı dertli kafiye
Çalış didin uğraş hayat nafile
Canavar misali yuttukça yutar

178. Bellidir

Uzun boylum saçlarını taramış
Yaylanın havası nasıl yaramış
Ben nasıl bileyim bahtı karaymış
Dalgın dalgın gezmesinden bellidir

Yanağından açan gonca gül olmuş
Kıymetini bilmeyene pul olmuş
Bir zalimin kapısına kul olmuş
Gözlerini süzmesinden bellidir

Sevdanın sırrı da var ezel imiş
Ömrümün baharı hep hazal imiş
Ne kadar muhannet bir güzel imiş
Gulfani'yi üzmesinden bellidir

179. Ne Bilir

Yüreğinde duygu güzellik yoksa
Duymayan ne bilir duyan ne bilir
Sevip sevmeye gönülü toksa
Duymayan ne bilir duyan ne bilir

Demiş Yunus Yaradan'dan ötürü
Boş mu yatar evliyası yatır
Ağır olur muhabbetin hatırı
Saymayan ne bilir sayan ne bilir

Gulfani her şeye etsene sabır
Bekliyor bizleri sonunda kabir
Yakışmaz insana kuruntu kibir
Çok bilirim çok da diyen ne bilir

180. İstiyor

Bu gidişe bir anlam veremiyor
Kimi şiddet kimi korku istiyor
Bir türlü nefesine gücü yetmiyor
Kimi elli kimi kırkı istiyor.

Bazısı esrarkeş bazısı hapçı
Birisi var boksör birisi topçu
Dört çocuğum var da ikisi popçu
Biri şarkı biri türkü istiyor

Bütün dünya ile bozuk aramız
İçimizde kan ağlıyor yaramız
Piyasada geçmez oldu paramız
Kimi dolar kimi markı istiyor

Yürü ey gardaşım sen de git durma
Kuru çaba ile kendini yorma
Kalktı düğünlerde davulla zurna
Kimi sazı kimi orgu istiyor

İşte Gulfani'yim dediğin oldu
Yaş yarısı geçti kırkını buldu
İki de oğlum var yetişip geldi
Biri evi biri barkı istiyor

181. Fukara

Bir yazı gördüm de alnında kara
Boynu bükük garip kalmış fukara
Nere varsa başın belası para
Derdine bir ortak olanı yoktur

Çekilmiyor şu feleğin nazları
Diken olmuş eşin dostun sözleri
Ağlamaktan kan çanağı gözleri
Avutup gönlünü alanı yoktur

Gulfani'yim olsun onun vekili
Dağılmış hanesi evi yıkılı
Her önüne gelen verir akılı
Yarasına ilaç bulanı yoktur

182. Çiftçi Gardaş

İyi dinlen darılmayın sözüme
Bu sözlerim size bak çiftçi gardaş
Şu eziklik çöktü benim içime
Yine değdi bize ok çiftçi gardaş

Güz yaklaştı yine hava soğudu
Elden gelen başka bir şey yoğudu
Maraz vurdu mercimeği nohudu
Bu sene de pancar ek çiftçi gardaş

Ufak ufak karlar yağdı alaca
Köylü kentli mağdur oldu böylece
Güç yetmiyor gübre ile ilaca
Şu son gelen zamlar şok çiftçi gardaş

Yağmur yağmaz tarla suyu kokluyor
Devlet baba derdimizi ekliyor
İşçiler bitirdi para bekliyor
Bankadan bir temlik çek çiftçi gardaş

Bu vatandaş niye boşa yorulsun
Cavlak suyu aksın aksın durulsun
Boğazlıyan bir fabrika kurulsun
Gerçek bunu etti hak çiftçi gardaş

Gulfani'yim yine kaldın sen yaya
Talim eyle gelen giden boş oya
Beş on dönüm arpa ile buğdaya
Başka bir çıkar yol yok çiftçi gardaş

183. Gardaş

Ben istemesem de yazıyor kalem
Neden sular terse akıyor gardaş
Bu nasıl dünyaymış bu nasıl âlem
Biri yiyor biri bakıyor gardaş

Sunduğun ekmeğin içi ağıldır
Bu derdin yüzünden içim dağıldır
Hayvan bile sahibine bağlıdır
Bazı insan nankör çıkıyor gardaş

Benim gözüm yok ki pulda parada
Rezil olun oğlum şurda burada
Gulfani'yim sen kalırsın arada
Her biri bir yere çekiyor gardaş

184. Gurbet - 2

Ah çeke çeke de oldum bir şekil
Kor attın içime yaktırdın gurbet
Şu garip başımda kalmadı akıl
Delilik nişanı taktırdın gurbet

Daim gezdim toprağında taşında
Gözüm doydu ekmeğinde aşında
Gören zannediyor altmış yaşında
Tüm azı dişlerim çektirdin gurbet

Kimine bey dedim kimine abi
Şu yalan dünyanın kavanoz dibi
Eller sılasında padişah gibi
Muhannet eline baktırdın gurbet

Bembeyaz kartopu olur saçımdan
Şu gurbetlik ayrı ayrı biçimden
Gülsem ağlasam da çıkmaz içimden
Yüreğimden yağlar aktırdın gurbet

Tüm bunca âşıklar yazmış destanlar
Nerde benim hayranlarım hastamlar
Senin olsun al yeşilli bostanlar
Gulfani'yi candan bıktırdın gurbet

185. Bayram Et

Ey vefasız böyle miydi işlerin
Sineme ok çakılsın da bayram et
Ne yaptı ki sana başta saçlarım
Birer birer dökülsün de bayram et

Tövbe ettim gayrı çıkmam yoluna
Neden beni dolamışsın diline
Sonunda ne geçecektir eline
Evim barkım yıkılsın da bayram et

Gulfani'yim çala çala sazını
Çekemiyom gayrı senin nazını
Kör olayım görmeyeyim yüzünü
Gözüme mil çekilsin de bayram et

186. Kâmil Abaloğlu

Selam olsun sana ey can ciğerim
Tatlı dildir Kâmil Abaloğlu
Hakk'ı anarak da kelam ederim
Sadık kuldur Kâmil Abaloğlu

Çok özledik sohbetini sözünü
Mevla'ya adanmış temiz özünü
Bayağ oldu ekranlarda yüzünü
Görek doldur Kâmil Abaloğlu

Dertli namelerin bozlaklar nerde
Türkü anlam taşır olduğun yerde
O tan yeli ağarmadan seherde
Esen yeldir Kâmil Abaloğlu

Mütevazı yapın kibirden kaçır
Gerçek insanların değerini biçir
Gönül bahçesinde benzersiz açır
Kokan güldür Kâmil Abaloğlu

Kendisi yiğittir mert oğlu merttir
Ne yazık zamane düzen namerttir
Hanesi sofrası açık cömerttir
Gönlü boldur Kâmil Abaloğlu

Gulfani mektupla muhabbet eyler
Saygılar sevgiler hanımlar beyler
Türküyü ağıtı özünden söyler
Bir ekoldür Kâmil Abaloğlu

187. Olur mu

Bir gün bir gidersem bu Kayseri'den
Ardımdan arayıp soran olur mu
Gurbet dostum da öteden beriden
Kimse bana yoldaş yâren olur mu

Gönül verdiklerim yüzünü asar
Kimi kahr eder kimisi küser
Hemi biber basar hemi tuz basar
Kanayan yaramı saran olur mu

Gulfani'yim ben ararım şahımı
Hâl bilmeze belli etmem vahımı
Can dediğim duymaz feryat ahımı
Müşkül hâllerimi gören olur mu

188. Bizim Eller Göründü

Bindim otobüse Osmaniye'den
Bahçe Haruniye beli göründü
Parça parça bulut çökmüş döşüne
Gâvur Dağları'nın yolu göründü

Kıvrım kıvrım yollar iner aşağı
Gedikler'de çobanların döşegi
Kömürler'de yedi yolun kavşağı
Antakya Antep Türkoğlu göründü

Aksu Köprüsü'nde keselim hızı
Pamuk tarlasında gelini kızı
Oy Maraş'ım diner m'ola poyrazı
Ahır Dağları'nın yeli göründü

Koca Bertiz Zeytin Ali Kayası
Mis gibi kokar da Tekir Yaylası
Suçatı Dârmendere Göksun Ovası
Güzelleri dolu dolu göründü

Kanlavak Kızılcık dağlar sırası
Güzel Atlas yeşil bağlar arası
Bir acayip sır yedilerin mağarası
Baktım Binboğa'nın salı göründü

Elbistan'ın Şar Dağı'na çıktım bir
Hüzün bastı içerime çöktüm bir
Gulfani'yim ovalara baktım bir
Şu bizim Afşin'in eli göründü.

189. Aklıma Düştü

şöyle bir seyrettim koca beride
Keklikler uçtuğu aklıma düştü
Mor koyunlar meleşirdi sürüde
Kuzusun seçtiği aklıma düştü

Aştım Tülüce'yi Fındık'ın belin
Navruzlu sümbüllü gelirdi elin
Gamzesi kemreli sürmeli gelin
Ekinler biçtiği aklıma düştü

Yürü bire gönül geçirdim çağı
Tütüyor burnumda bahçesi bağı
Maraş yeşil Afşin Binboğa Dağı
Suların coştuğu aklıma düştü

Yağdı kırcı boran ömrüm üşümüş
Uyandım ki bunun hepsi düş imiş
Gulfani'nin iki gözü yaş imiş
Gurbete düştüğü aklıma düştü

190. Vay Vay - 2

Hele bakın şu dünyanın hâline
Nasıl bir zamana gelindi vay vay
Bir fırsatı vermiş oldum zalime
Vura vura bağrım delindi vay vay

Doymadılar batman batman yiyenler
Sizi gidi kuzu postu giyenler
Bu cihanı ben yarattım diyenler
Yazısı turası silindi vay vay

Gulfani'yim muhabbetin dem ile
Kâmil arar sohbet ile cem ile
Çile ile keder ile gam ile
Ömrüm yaprak yaprak çalındı vay vay

191. Memlekette Yemlik

Şimdi gurbet elde olan arzular
Bahar geldi gene gönül çekti oy
Yeşile bürünür bizim yazılar
Memlekette kuşkuş otu çıktı oy

Kengel durmaz bir an evvel hızlanır
Sarıçiğdem navruzlara nazlanır
Koyaklarda mor sümbüller gizlenir
Yaylalar burnuma ne hoş koktu oy

Şu bizim elin eşi benzeri yok
Saplandı hasretlik bağrımda bir ok
Gidim dedim bu aralar engel çok
Gulfani şöyle bir dönüp baktı oy

192. Vayy

Bahar gelmiş yazı gelmiş mevsimin
Kar boranlı gönül dağlarımız vayy
Varmadım farkına ne çabuk solmuş
Erken gazel dökmüş bağlarımız vayy

Haykırırsın diyemezsin dilinde
Name name şu sazımın telinde
Olmaz olsun yokluk gurbet elinde
Geldi geçti gençlik çağlarımız vayy

Mecnun'un Leylasız çölü gibiyim
Mazlumun garibin dili gibiyim
Gulfani yaşayan ölü gibiyim
Ne söyler acaba sazlarımız vayy

193. Yâr Olmaz

Dolaşırım sahralarda çöllerde
Rüzgâr olmaz yağmur olmaz kar olmaz
Bülbül uçmaz bahçemdeki güllerde
Bağa gazel düşmez iken har olmaz

Gönül deryasına göçüp konmazsan
Aşkın şarabına içip kanmazsan
Yüreğinden kavrulup da yanmazsan
Duman olmaz ateş olmaz kor olmaz

Gulfani'yim bulamadım dengimi
Doldurmadan salıverdim bendimi
Boşa oylarım kendi kendimi
Anladım ki senden bana yâr olmaz

194. Sarı Kız - 2

Şöyle usul usul sallan yollarda
İnce kemer dolandırmış bellerde
Güzelliğın destan olmuş dillerde
Sana paha biçilmiyor sarı kız

Senin anan böyle güzel türetmiş
Saçlarını kuaförde taratmış
Sanki Kayseri'yi kendi yaratmış
Hiç havandan geçilmiyor sarı kız

Gulfani'ye şöyle köşeden göz at
Köleyim kapında eyleme azat
Doldur bardağımı elime uzat
Sensiz yudum içilmiyor sarı kız

195. Vefasız

Git nereye gider isen öyle ya
Yüreğime taş basarım vefasız
Benim çektiklerim kalsın böyle ya
Yüreğime taş basarım vefasız

Sabrın kalesini yıkar giderim
Gözünden gönlünden çıkar giderim
Ben de başım alır çeker giderim
Yüreğime taş basarım vefasız

Gulfani'yim yanar aşkın narına
Neden gönül verdin zalim birine
Ben ne edim gayrı senin yerine
Yüreğime taş basarım vefasız

SONUÇ

Türk milleti dünya üzerinde var olduğu günden itibaren çok geniş coğrafyalara yayılıp devletler kurmuş bir millettir. Bu coğrafyaların dininden, kültüründen, geleneğinden, yaşam biçiminden etkilenmiş olsalar da daima kendi öz geleneklerini de devam ettirmişlerdir. Âşık tarzı şiir geleneği de Türklerin yüzyıllar boyunca sahip olduğu edebiyat geleneğinin bir ürünüdür. Orta Asya'da sahip olunan şaman, kam, baksı, ozan tipinin İslamiyet'ten sonra Anadolu'da âşık tipine dönüşmesi sonucu ortaya çıkan bu gelenek günümüzde de canlılığını korumaktadır.

Kahramanmaraş, Türk edebiyatının her döneminde ozan, âşık ve şair yetiştirmiştir. Şiire olan bu ilginin kaynağı coğrafyada yetişmiş olan büyük ozan, âşık ve şairlerdir. Derdiçok, Âşık Mahzunî Şerif, Abdurrahim Karakoç ve Cahit Zarifoğlu gibi büyük âşık ve şairler pek çok insanı etkilemişlerdir. Kahramanmaraş, âşıklık geleneğinin canlı bir şekilde sürdürüldüğü bir coğrafyada yer alan önemli bir şehirdir. Geleneğin yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması için yapılan çalışmalar oldukça önem arz etmektedir.

Kayseri, coğrafi konumu itibariyle tarih boyunca pek çok medeniyetin yerleşim merkezi olmuştur. Yıllar geçtikçe sanayi, ticaret, eğitim, turizm gibi birçok alanda adını duyuran Kayseri, çevre illerden göç almış ve almaya da devam etmektedir. Farklı kültürlerin bir arada yaşaması sonucu kültürel zenginliğe ulaşan Kayseri, âşıklık geleneğinin sürdürülüp gelecek nesillere ulaşması bakımından önemli merkezlerden biridir. Âşık tarzı geleneğinin bir halkası olan Âşık Gulfani, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğmuş, bu coğrafyanın âşıklık geleneğinde yetişmiş, günümüzde de Kayseri âşıklık geleneğinin yaşatılmasında önem arz eden âşıklardan biri olmuştur.

Bu çalışmada âşıklık geleneğinin oluşumu, gelişimi ve günümüzdeki durumu hakkında bilgiler verilmiştir. Kahramanmaraş ve Kayseri'de âşıklık geleneğinin durumu hakkında açıklamalar yapılmış olup geleneğin temsilcilerine yer verilmiştir.

Âşık Gulfani'nin hayatı, şairliği hakkında bilgiler verilerek 195 şiiri şekil ve muhteva bakımından incelenmiştir. Maddi imkânsızlıklardan dolayı ilkökul öğreniminden sonra eğitimine devam edemeyen Âşık Gulfani, saz çalıp şiirler söylemeye çok küçük yaşlarda başlamış ve bu konuda da bir eğitimden geçmemiştir.

Şekil bakımından inceleme neticesinde âşığın, şiirlerini 7'li, 8'li ve 11'li hece vezniyle yazdığı, şiirlerinin 3, 4, 5, 6 ve 7 dörtlüklerden oluştuğu, en çok yarım ve tam kafiye kullanmış olsa da zengin kafiye içeren şiirlerinin de bulunduğu tespit edilerek örneklerle desteklenmiştir. Şiirlerinde ahengi; kafiye, redif ve ayakla sağlarken şiirlerinde hem tek ayak, hem de döner ayak türlerini kullanmıştır.

Muhteva bakımından şiirleri dini, aşk, sevgili, mili, kahramanlık, gurbet, özlem, dert, keder, sitem, şikâyet, övgü, nasihat, ağıt, salgın tabiat, yer adları, halk kültürü alt başlıklar altında incelenmiş, tespit edilen mısra ve dörtlük örnekleriyle desteklenmiştir. Âşık Gulfani, şiirlerinde söz sanatlarından sıkça yararlanmıştır. Âşık Gulfani'nin şiirlerinde kullandığı söz sanatları hakkında açıklamalar yapılarak bu söz sanatları örneklerle desteklenmiştir.

Sonuç olarak; âşıklık geleneği günümüzde eski değerini kaybetmiş olsa da hem Kahramanmaraş hem de Kayseri'de dernek, vakıf, şenlik, festival gibi etkinliklerle yaşatılmaya devam etmektedir. Âşıkların sanatlarını icra edebilecekleri ortamların sağlanması, şiirlerinin geniş kitlelere özellikle genç nesillere ulaştırılması gerekmektedir. Dolayısıyla televizyon, radyo ve sosyal paylaşım sitelerinde âşıklara sanatlarını icra etme imkânı sunulmalıdır.

KAYNAKLAR

Aksoy, Erol (2021), *Kayseri Âşıklık Geleneği ve Gömürgenli Âşık Mahrumî*, Kayseri: Kimlik Yayınları.

Arat, Reşid Rahmeti (1991), *Eski Türk Şiiri*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Artun, Erman (2008), *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Artun, Erman (2001), *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Bakırcı, Nedim (2017), *19. Yüzyıl Âşıklarından Niğdeli Âşık Tahirî*, Konya: Kömen Yayınları.

Bars, Mehmet Emin (2020), “Âşık Kimdir?”, *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, S. 4, s. 168-193.

Boratav, Pertev Naili (2016), *100 Soruda Türk Folkloru*, Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Boyras, Şeref (2007), “Sarız Yöresi Avşar Ağıtlarında Halkbilimsel Öğeler”, II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni Bildiriler, *Erciyes Üniversitesi Yayınları*, s. 261-272.

Boyunduruk, Adnan (2019), *Afşinli Âşık Penahi Emirlioğlu Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Çapraz, Erhan (2005), *Fahri Bilge Defterlerindeki Kayseri ve Yöresi Halk Şairleri*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Çelikten, Hakan (2019), *Âşıklık Geleneği ve Kültür Değişimleri*, Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Âşıklık Geleneği ve Kültür Değişimleri, Ankara 2021, Grafiker Yayınları).

Çobanoğlu, Özkul (2007), *Âşık Tarzı Edebiyat Geleneği ve İstanbul*, İstanbul: 3F Yayınevi.

Dilçin, Cem (1983), *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Durbilmez, Bayram (2008), *Âşık Edebiyatı Araştırmaları Taşpınarlı Halk Şairleri*, Ankara: Ürün Yayınları.

Fidan, Süleyman (2017), *Âşıklık Geleneği ve Medya Endüstrisi –Geleneksel Müziğin Medyadaki Serüveni*, Ankara: Grafiker Yayınları.

Günay, Umay (2018), *Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Ankara: Akçağ Yayınları.

İstanbul, Serenat (2018), “Kayseri’de Bir Âşık Okulu: Âşıklar Kahvesi”, *Social Sciences Research Journal*, S. 1, s. 22-30.

Kalkan, Emir (1991), “XX. Yüzyıl Türk Halk Şairleri Antolojisi”, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Kaptan, Zekeriya, Yurduşen Yasemin (2014), “Âşık Edebiyatı Halk Şiirinin Tarihsel Gelişim Süreci”, *Alevilik Araştırmaları Dergisi*, S. 8, s. 195-212.

Karataş, Turan (2001), *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Perşembe Kitapları.

Kaya, Doğan (2000), *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Kaya, Doğan (2004), *Anonim Halk Şiiri*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Kekeç, Sadi, (2018), *Avşar Türkleri*, Kayseri: Kimlik Yayınları.

Koçak, Serhat (2012), *Kayseri’de Âşıklık Geleneği ve Âşık İsmail Karşlıoğlu*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Köprülü, Mehmed Fuad (1999), *Edebiyat Araştırmaları*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Köprülü, Mehmed Fuad (2004), *Saz Şairleri I-V*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Köprülü Mehmed Fuad (2014), *Edebiyat Araştırmaları I*, İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.

Kuralay, Onur (2020), “Kayseri Aşıklık Geleneğinde Aşık Mazlum Berrakî”, *Kültür Araştırmaları Dergisi*, S. 6, s. 192-202.

Onay, Ahmet Talat (1996), *Türk Halk Şiirlerinin Şekil ve Nev'i*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Ögel, Bahaeddin (1989), *Türk Mitolojisi (Cilt 1)*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Örnek, Sedat Veyis. (2018), *Türk Halk Bilimi*, Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Özdemir, Ahmet (1985), *Avşarlar ve Dadaloğlu*, Ankara: Dayanışma Yayınları.

Özdemir, Cafer (2011), “Âşıkların Dilinden Âşıklık Geleneği”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 17, s. 130-146.

Sakaoğlu, Saim (2014), *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, Konya: Kömen Yayınları.

Sümer, Faruk (1972), *Oğuzlar (Türkmenler) Tarihleri-Boy Teşkilatı-Destanları*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

Taşcı, Müjde (2020), *Kahramanmaraş-Afşin Yöresi Âşıklık Geleneği*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Ulu, Salim (2013), *Kahramanmaraş Çağlayancerit'te Âşıklık Geleneğinin Bir Temsilcisi Ali Ataş'ın Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Yılmaz, Derya (2011), *Kayseri'de Âşıklık Geleneği ve Halk Şairi Habib Karaaslan*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1 <https://www.marasmanset.com/baglarin-yakin-dostu-%C3%82sik-gulfani->
(Erişim Tarihi 03.01.2022)

URL-2 <https://kahramanmaraslisairleryazarlar.blogspot.com/2014/09/asik-gulfani.html> (Erişim Tarihi 03.01.2022)

URL-3 <https://kahramanmaras.bel.tr/haber/2021/09/14/i-uluslararası-karacaoglan-asiklar-ve-ozanlar-festivali-basliyor> (Erişim Tarihi 03.01.2022)

URL-4 <https://kahramanmaras.bel.tr/kahramanmaras/sairler> (Erişim Tarihi 03.01.2022)

URL-5 <https://www.avsarobasi.com/avsar-obalari> (Erişim Tarihi 22.01.2022)

URL -6 <https://www.afsinhabermerkezi.com>. (Erişim Tarihi 22.01.2022)

URL-7 <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/kayseri>, (Erişim Tarihi 05.03.2022)

EKLER

ÂŞIK GULFANI İLE İLGİLİ GÖRSELLER

Âşık Gulfani, Kayseri'deki evinde prova yapmaktadır.

Âşık Gulfani, TRT radyo için türkü seslendirmektedir.

Âşık Gulfani'nin kendisine “Gulfani” mahlasını veren şair Mehmet Ayar (ortada şapkalı), Ozan Aliyar (en solda gri takım elbiseli) ve Ozan Erbabı (en sağda) ile çekilen resmi.

Âşık Gulfani, sağında Ozan Erbabı, solunda Ozan Aliyar ile yıllar sonra çekilen resim.

Âşık Gulfani, Bazzo Mehmet lakaplı şair, Mehmet Ayar'ın kabrini ziyaret etmektedir.

Âşık Gulfani, sağında Gül Ahmet Yiğit, solunda Ekrem Çelebi ile birlikte COVID-19 salgını sürecinde İstanbul'da düzenlenen MESAM toplantısında çekilmiş bir resim.

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Kasım Gökhan ARBAÇ

EĞİTİM

İŞ DENEYİMİ

